

Cyf:

Russell George AS
Cadeirydd, y Pwyllgor Iechyd a Gofal
Cymdeithasol

seneddhealth@senedd.cymru

12 Gorffennaf 2023

Annwyl Gadeirydd,

Diolch ichi am eich llythyr dyddiedig 31 Mai at y Prif Swyddog Nyrsio ynglŷn ag ymchwiliad craffu ôl-ddeddfwriaethol i Ddeddf Lefelau Staff Nyrsio (Cymru) 2016, a gynhelir gan y Pwyllgor Iechyd a Gofal Cymdeithasol maes o law. Mae'r Prif Swyddog Nyrsio i ffwrdd o'i gwaith am resymau personol ar hyn o bryd, felly dyma fi'n ymateb yn ei lle.

O ran eich pwynt cyntaf, gweler y dolenni isod at yr adnodd Lefelau Gofal Cymru gwreiddiol sy'n berthnasol i leoliadau meddygol a llawdriniaethau oedolion, a hefyd yr hyn a gafodd ei ddatblygu a'i dreialu ar gyfer lleoliadau pediatrig.

aagic.gig.cymru/files/rhaglen-staff-nyrsio-cymru-gyfan/published-welsh-levels-of-care-edition-1-welsh-version-updated-july-2019-pdf/

aagic.gig.cymru/files/lefelau-gofal-cymru-pediatreg-drafft/

O ran eich ail bwynt, mae'r canllawiau gweithredol yr ydych wedi gofyn amdanynt ar gael ar fewnwyd y GIG yn hytrach nag ar y rhyngwyd, ond rwyf wedi eu cynnwys fel atodiadau pdf. Unwaith yn rhagor, mae un ar gyfer wardiau meddygol a llawdriniaethau oedolion sy'n gleifion mewnol, ac un arall ar gyfer pediatreg.

Rydym yn edrych ymlaen at weld y Pwyllgor eto yn yr hydref, gan nodi'r dyddiad 6 Rhagfyr a gynigiwyd yn ddiweddar ar gyfer presenoldeb y Gweinidog a'r Prif Swyddog Nyrsio yn y gwrandawriadau.

Yn gywir,

Gill Knight

Nursing Officer/Swyddog Nyrsio
Office of the Chief Nursing Officer/Swyddfa'r Prif Swyddog Nyrsio
Nursing Directorate/Cyfarwyddiaeth Nyrsio
Health and Social Services/Y Grwp Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol
Welsh Government/ Llywodraeth Cymru
E-bost/Email: Gillian.Knight@llyw.cymru

GIG
CYMRU
NHS
WALES

Staff Nyrsio
Nurse Staffing

Deddf Lefelau Staff Nyrsio (Cymru) 2016: Canllawiau Gweithredol

Cynnwys

Rhagair	4
Crynodeb Gweithredol	5
Trosolwg	6
Cyflwyniad	6
Rhestr termau	6
Beth yw Deddf Lefelau Staff Nyrsio (Cymru)?	9
Rolau a chyfrifoldebau	9
Bwrdd	9
Person neilltuol	10
Strwythur rheoli nyrsio	11
Nyrs ward /prif nyrs.....	12
Cyfrifo'r lefel staff nyrsio.....	12
Pa wardiau sydd wedi eu cynnwys o dan adran 25B ac adran 25C o'r Ddeddf?.....	12
Beth yw'r dull cyfrifo a ddefnyddir i bennu'r lefel staff nyrsio?.....	13
Pam defnyddio'r ymagwedd drionglog?.....	Error! Bookmark not defined.
Pa ffynhonnell wybodaeth o fewn y triongli sydd bwysicaf?	14
Sut rydym yn triongli'r dystiolaeth?	14
Beth yw'r offeryn cynllunio'r gweithlu sy'n seiliedig ar dystiolaeth?	14
Beth yw safbwynt proffesiynol?	15
Beth yw'r dangosyddion ansawdd?	18
Sut wyf yn mesur lefelau tostrwydd cleifion?	18
Sut wyf yn defnyddio Lefelau Gofal Cymru?.....	18
Cymryd rhan yn yr archwiliad chwemisol.....	19
Sut mae cyfrifiad y lefel staff nyrsio'n cael ei gofnodi?	19
Pryd mae'r lefel staff nyrsio'n cael ei gyfrifo?.....	19
Beth yw'r rhesymau dros ystyried ail-gyfrifo'r Level Staff Nyrsio?	21
Cynnal y lefel staff nyrsio.....	21
Pa gamau a gymerir i gynnal y lefel staff nyrsio?	21
Beth ddylid ei gynnwys o fewn Fframwaith Gweithredu'r byrddau iechyd?	21
Pa gofnodion o'r lefel staff nyrsio sydd eu hangen?	22
Sut bydd staff yn gwybod eu bod yn gwneud yr hyn sydd angen iddynt ei wneud i gyfrannu at gynnal y lefel staff nyrsio?	22
Beth fydd yn digwydd os na fydd y lefel staff nyrsio'n cael ei gynnal?.....	23

Sut rydym yn hysbysu cleifion ynghylch y lefel staff nyrsio?.....	24
Atodiadau.....	25
Atodiad 1: Canllawiau statudol	25
Atodiad 2: Deddf Lefelau Staff Nyrsio (Cymru) 2016.....	26
Atodiad 3: Lefelau Gofal Cymru (Rhifyn 1).....	27
Atodiad 4: Canllawiau sut i ddefnyddio System Monitro Gofal Iechyd.....	28
Atodiad 5: Ffactorau y mae'n rhaid eu hystyried yn ystod y broses gyfrifo	29
Atodiad 6: Cofnodi ymagwedd drionglog tuag at adolygu lefel staff nyrsio	31
Atodiad 7: Gofynion o fewn y Fframwaith Gweithredol	Error! Bookmark not defined.
Atodiad 8: Cwestiynau cyffredin ar gyfer staff ar wardiau cleifion mewnol meddygol a llawfeddygol aciwt ar gyfer oedolion	33
Atodiad 9: Templed ar gyfer hysbysu cleifion ynghylch y lefel staff nyrsio.....	36
Atodiad 10: Cwestiynau cyffredin ar gyfer cleifion	37
Atodiad 11: Cwestiynau hawdd eu darllen i gleifion.....	Error! Bookmark not defined.

Gwybodaeth am y Ddogfen

Teitl: Deddf Lefelau Staff Nyrsio (Cymru) 2016: Canllawiau Gweithredol.

Fersiwn: Fersiwn 2

Dyddiad: Ebrill 2019

Dyddiad adolygu: Blynnyddol

Adolygiad nesaf: Medi 2020

Rhagair

Ni yw'r wlad gyntaf yn Ewrop i gynnwys dyletswydd ar fyrddau iechyd ac ymddiriedolaethau yng Nghymru i sicrhau bod lefelau staff nyrsio digonol i fodloni anghenion cleifion sydd yn derbyn gofal mewn cyfraith. Mae'r dystiolaeth yn dweud yn glir wrthym fod cael y nifer gywir o nyrsys cofrestredig a'r cymysgedd cywir o sgiliau yn lleihau marwolaethau cleifion ac yn gwella canlyniadau cleifion. Mae sicrhau bod cleifion yn cael safon gofal diogel, o safon uchel yn greiddiol i'r rheswm pam y gwnaethom gefnogi cyflwyno Deddf Lefelau Staff Nyrsio (Cymru).

Datblygwyd y canllawiau gweithredol anstatudol hyn fel llawlyfr ar gyfer staff yn y GIG o lefel ward i lefel bwrdd, gan atgyfnerthu cynnwys y canllawiau statudol (a gyhoeddwyd ym mis Tachwedd 2017) mewn manylder mwy ymarferol. Mae ffocws y canllawiau ar adrannau 25B a C o'r Ddeddf (cyfrifo a chynnal lefel staff nyrsio), ond mae manylion ar adrannau 25A ac E (rhoi ystyriaeth i ddarparu digon o nyrsys ym mhob lleoliad ac adrodd ar lefelau staff nyrsio) wedi eu cynnwys os oes gorgyffwrdd. Bydd yn galluogi sefydliadau'r GIG i weithredu'r ddyletswydd benodol i gyfrifo a chynnal lefelau staff nyrsio yn barhaus ar wardiau meddygol a llawfeddygol aciwt ar gyfer oedolion fel y nodir yn Neddf Lefelau Staff Nyrsio (Cymru) 2016.

Mae hon yn ddogfen fyw fydd yn parhau i gael ei phrofi, ei hadolygu a'i mireinio yn flynyddol yn seiliedig ar eich profiadau chi, y nyrsys fydd yn defnyddio'r ddogfen o ddydd i ddydd.

Yr Athro Jean White CBE
Prif Swyddog Meddygol (Cymru)/Cyfarwyddwr Nyrsio GIG Cymru

Crynodeb Gweithredol

Ym mis Mawrth 2016, daeth Deddf Lefelau Staff Nyrsio (Cymru) yn gyfraith, yn ei wneud yn ofynnol i sefydliadau ar draws y GIG gyfrifo a monitro faint o nyrsys sydd eu hangen i ofalu'n sensitif am gleifion. Lluniwyd y Ddeddf i'w galluogi i gael ei gweithredu mewn cyfnodau ac ym mis Awst 2017, cyhoeddodd Llywodraeth Cymru y byddai'r Ddeddf yn dod i rym ar gyfer Wardiau Meddygol a Llawfeddygol Aciwt ar gyfer Oedolion o fis Ebrill 2018.

Helpodd Grŵp Staff Nyrsio Cymru Gyfan i lywio'r gwaith o greu'r Ddeddf ar ôl arwain datblygiad y cydrannau angenrheidiol, y dulliau a'r offer oedd yn ofynnol i ragweld lefelau staff nyrsio, dros y 5 mlynedd blaenorol. Cafodd y gwaith sylfaenol pwysig ei ffurfioli yn 2016 trwy sefydlu Rhaglen Staff Nyrsio Cymru Gyfan, a ddyluniwyd i gefnogi GIG Cymru i weithredu'r Ddeddf.

Ym mis Hydref 2017, cyhoeddodd Llywodraeth Cymru'r Canllawiau Statudol i roi gwybodaeth ychwanegol i gefnogi'r gwaith o weithredu'r Ddeddf hefyd. Mae'r Canllawiau hyn yn disgrifio'n fanylach y cysyniadau, y dulliau a'r offer a ddefnyddir i gyfrifo lefelau staff nyrsio. Mae'r Canllawiau hyn hefyd yn rhagnodi ymagwedd drionglog tuag at ddod â thair ffynhonnell wybodaeth hanfodol ynghyd y mae'n rhaid eu hystyried er mwyn rhoi sail dystiolaeth gadarn ar gyfer y cyfrifiad. Disgwylir i bob Ward sydd yn cymryd rhan gynnal y triongli bob 6 mis, adolygu lefelau staffio a chytuno ar y sefydlu sydd ei angen. Caiff y broses hon ei llywodraethu gan aelod neilltuol o'r Bwrdd fydd, yn eu tro, yn adrodd ynghylch cydymffurfio â'r Ddeddf i Lywodraeth Cymru bob tair blynedd.

Cyrhaeddodd Rhaglen Staff Nyrsio Cymru Gyfan garreg filltir ym mis Rhagfyr 2017 wrth gyhoeddi Rhifyn Cyntaf Lefelau Gofal Cymru. Mae'r ddogfen hon yn rhoi'r dystiolaeth sy'n seiliedig ar ganllawiau clinigol er mwyn i staff adnabod lefel yr angen ar gyfer pob claf unigol. Defnyddir Lefelau Gofal Cymru fel rhan o Archwiliadau chwemisol Staff Nyrsio, sef y prif broses ar gyfer adolygu a chyfrifo lefelau staff nyrsio.

Datblygwyd a dyluniwyd y Canllawiau Gweithredol hyn i roi cyngor i sefydliadau sydd yn cymryd rhan ar ddefnyddio Lefelau Gofal Cymru, cymryd rhan yn yr archwiliadau chwemisol, dadansoddi'r canlyniadau a chynnal y triongli er mwyn cyfrifo ac adrodd ar lefelau staff nyrsio. Yn seiliedig ar adborth gan dimau gweithredol a rhanddeiliaid, diwygiwyd y ddogfen arweiniad hon ym mis Mawrth 2019. Dylid defnyddio'r ddogfen hon i gynorthwyo byrddau iechyd ac ymddiriedolaethau i adolygu eu fframwaith gweithredol a pharhau i gefnogi'r gwaith o'u gweithredu'n lleol.

Bydd canllawiau ar ofynion adrodd y byrddau iechyd o dan y Ddeddf yn cael eu cyhoeddi ar wahân.

Ruth Walker

Cyfarwyddwr Nyrsio Gweithredol
Bwrdd Iechyd Prifysgol Caerdydd a'r Fro

Trosolwg

Cyflwyniad

Datblygwyd y canllawiau gweithredol hyn gan weithgor ar ran Grŵp Staff Nyrsio Cymru Gyfan. Roedd gan y gweithgor gynrychiolaeth aelodau o bob bwrdd iechyd/ymddiriedolaeth a chynhaliwyd ymgynghoriad gyda Chyfarwyddwyr Gweithredol Nyrsio ac aelodau Grŵp Staff Nyrsio Cymru Gyfan wrth ei ddatblygu.

Diben y ddogfen hon yw rhoi arweiniad i staff sydd yn gweithio yn sefydliadau GIG Cymru sydd â chyfrifoldebau yn unol ag adrannau 25B a 25C o Ddeddf Lefelau Staff Nyrsio (Cymru) 2016. Fodd bynnag, wrth ymarfer eu cyfrifoldebau, mae'n rhaid i'r Bwrdd roi ystyriaeth ddyledus i'r ddyletswydd sydd arnynt yn unol ag adran 25A o'r Ddeddf i gael digon o nyrsys i roi digon o amser iddynt ofalu am gleifion yn sensitif pryd bynnag y bydd gwasanaethau nyrsio'n cael eu darparu.

Dylid darllen y llawlyfr hwn ar y cyd â'r dogfennau canlynol:

- Y Canllawiau Statudol (Atodiad 1) a gyhoeddwyd gan Lywodraeth Cymru;
- Deddf Lefelau Staff Nyrsio (Cymru) 2016 (Atodiad 2);
- Lefelau Gofal Cymru – Argraffiad 1 (Atodiad 3);
- Canllawiau sut i ddefnyddio System Monitro Gofal Iechyd (Atodiad 4); a
- fframwaith gweithredol pob bwrdd iechyd/ymddiriedolaeth.

Yn ogystal ag amlinellu a rhoi arweiniad ar gyfrifoldebau pob bwrdd iechyd/ymddiriedolaeth – ac yn arbennig y datblygiad gweithredol, cyllid, gweithlu a sefydliadol a'r timau nyrsio – nod y llawlyfr hwn hefyd yw rhoi cymorth penodol i dimau nyrsio clinigol sydd yn cymryd rhan yn yr ymarfer archwilio tostrwydd cenedlaethol ar gyfer wardiau meddygol a llawfeddygol aciwt ar gyfer oedolion. Dylid nodi, o hyn ymlaen, y cyfeirir at Ddeddf Lefelau Staff Nyrsio (Cymru) 2016 fel y *Ddeddf*.

Rhestr termau

Er mwyn cynorthwyo staff a sicrhau eglurder, mae rhestr termau wedi cael ei llunio. Mae'r geiriau a'r termau a geir yn y rhestr hon wedi eu tanlinellu trwy gydol gweddill y canllawiau gweithredol.

Ward cleifion mewnol meddygol aciwt ar gyfer oedolion	<p>Ardal lle mae cleifion 18 oed neu'n hŷn yn cael triniaeth weithredol ar gyfer anaf neu salwch aciwt sydd yn gofyn am ymyrraeth feddygol wedi ei chynllunio neu frys, a ddarperir gan neu o dan oruchwyliaeth meddyg ymgynghorol.</p> <p>Ystyrir bod cleifion yn derbyn triniaeth weithredol os ydynt yn cael ymyriadau a ragnodwyd gan yr ymgynghorydd a/neu eu tîm, a/neu ymarferwyr uwch ar gyfer eu hanaf neu salwch aciwt.</p>
Ward cleifion mewnol llawfeddygol aciwt ar gyfer oedolion	<p>Ardal lle mae cleifion 18 oed neu'n hŷn yn cael triniaeth weithredol am anaf neu salwch aciwt sydd yn gofyn am ymyrraeth llawfeddygol a gynlluniwyd neu frys, a ddarperir gan neu o dan oruchwyliaeth llawfeddyg ymgynghorol.</p>

	Ystyrir bod cleifion yn cael triniaeth aciwt os ydynt yn cael ymyriadau a ragnodwyd gan yr ymgynghorydd a/neu eu tîm, a/neu ymarferwyr uwch ar gyfer eu hanaf neu salwch aciwt.
Rhestr ddyletswyddau a ddefnyddir	Mae'n cyfeirio at nifer wirioneddol a chymysgedd sgiliau staff ar ddyletswydd, wedi eu rhestru i ddarparu gofal i gleifion. Ni ddylid cynnwys personau ychwanegol fel myfyrwyr a nyrsys ward/prif nyrsys/rheolwyr yn y rhif hwn.
Person neilltuol	Person a neilltuwyd gan y bwrdd iechyd/ymddiriedolaeth sy'n gyfrifol am gyfrifo lefelau staff nyrsio ar ran y Prif Swyddog Gweithredol/Bwrdd. Dylai'r person neilltuol fod wedi ei gofrestru gyda'r Cyngor Nyrsio a Bydwreigiaeth (NMC) ac yn ddigon uchel yn y bwrdd iechyd/ymddiriedolaeth fel Cyfarwyddwr Gweithredol Nyrsio ar gyfer y Bwrdd.
Hebrwng oddi ar y safle	Y nifer o weithiau y mae'n ofynnol i nyrs a'r staff hynny sydd yn gwneud dyletswyddau nyrsio o dan oruchwyliaeth neu gyfarwyddyd nyrs gofrestredig hebrwng claf i ysbyty/safle arall.
Hebrwng ar y safle	Y nifer o weithiau y mae'n ofynnol i nyrs a'r staff hynny sydd yn gwneud dyletswyddau nyrsio o dan oruchwyliaeth neu gyfarwyddyd nyrs gofrestredig i hebrwng claf i adran arall yn yr ysbyty e.e. apwyntiad OPD neu fynd â'r claf i'r theatr.
Offeryn cynllunio'r gweithlu yn seiliedig ar dystiolaeth	<i>Gweler diffiniad y rhestr termau o Lefelau Gofal Cymru.</i>
Nyrs	Mae hyn yn cyfeirio at nyrs gofrestredig â chofrestriad gweithredol ar is-rannau 1 neu 2 o gofrestr NMC.
Lefel staff nyrsio	Mae'r lefel staff nyrsio yn cyfeirio at gyfanswm y nyrsys cofrestredig a'r personau sy'n darparu gofal o dan oruchwyliaeth, neu'n cyflawni dyletswyddau a neilltuwyd iddynt gan nyrs gofrestredig, e.e. gweithiwr cymorth gofal iechyd (HCSW). Mae'r lefel staff nyrsio'n cyfeirio at y sefydliad gofynnol a'r rhestr ddyletswyddau a gynlluniwyd.
Strwythur rheolaeth nyrsio	Mae hyn yn cyfeirio at yr holl swyddi nyrsio hynny yn y strwythur rheoli sydd rhwng y nyrs ward/prif nyrs a'r Cyfarwyddwr Gweithredol Nyrsio.
Tostrwydd cleifion	<p>Yn unol â Lefelau Gofal Cymru, diffinnir tostrwydd fel y mesur o ddwyter y gofal nyrsio sy'n ofynnol ar glaf. At ddiben y gwaith hwn, rydym yn defnyddio'r term <i>tostrwydd</i> fel term cyffredinol sy'n cwmpasu termau eraill fel dibyniaeth, dwyster a chymhlethdod i ddisgrifio rhychwant y gofal sydd ei angen ar glaf yn seiliedig ar eu hanghenion holistaidd.</p> <p>Mae 2 brif nodwedd i'r term <i>tostrwydd</i>:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Difrifoldeb, sydd yn dynodi statws corfforol a seicolegol y claf; a 2. Dwyster, sydd yn dynodi anghenion nyrsio, cymhlethdod gofal a'r baich gwaith cyfatebol sydd ei angen ar glaf, neu grŵp o gleifion.
Rhestr ddyletswyddau a gynlluniwyd	<p>Mae'n cyfeirio at nifer a chymysgedd sgiliau staff ar ddyletswydd ar unrhyw adeg sy'n ofynnol i alluogi nyrsys i ddarparu gofal i fodloni'r holl ofynion rhesymol. Ni ddylid cynnwys personau ychwanegol fel myfyrwyr a nyrsys ward/prif nyrsys yn y rhestr ddyletswyddau a gynlluniwyd.</p> <p>Cytunir ar y rhestr ddyletswyddau a gynlluniwyd wrth sefydlu'r lefel staff nyrsio ar gyfer y ward ac mae'n cael ei lofnodi gan y person neilltuol.</p>

Safbwynt proffesiynol	Mae safbwynt proffesiynol yn cyfeirio at gymhwyso gwybodaeth, sgiliau a phrofiad mewn ffordd sydd yn cael ei lywio gan safonau proffesiynol, y gyfraith ac egwyddorion moesegol er mwyn dod i benderfyniad ar y ffactorau sydd yn dylanwadu ar wneud penderfyniadau clinigol mewn perthynas â diogelwch cleifion.
Dangosyddion ansawdd	Mae'n ofynnol ar fyrddau iechyd/ymddiriedolaethau i ystyried dangosyddion ansawdd sydd yn fesur cadarn o'r ffactorau hynny yr ystyrir eu bod yn arddangos y canlyniadau ar gyfer cleifion a staff. Mae dangosyddion ansawdd yn adlewyrchu canlyniadau cleifion yr ystyrir eu bod yn sensitif i nyrsio.
Gofynion rhesymol	Mae hyn yn cyfeirio at anghenion nyrsio'r claf a'u gweithgareddau byw bob dydd fel yr aseswyd gan dîm nyrsio'r ward, gan ystyried anghenion holistaidd y claf, yn cynnwys gofynion cymdeithasol, seicolegol, ieithyddol, ysbrydol a chorfforol. Mae'r nyrs ward/prif nyrs yn gyfrifol am sicrhau bod yr anghenion hyn yn cael eu nodi, eu hasesu a'u dosbarthu gan ddefnyddio disgrifwyr Lefelau Gofal Cymru.
Pob cam rhesymol	Cyfes o gamau cenedlaethol, strategol a gweithredol y mae angen eu cymryd i gynnal y lefel staff nyrsio. Dylid cynnwys y camau hyn o fewn fframwaith gweithredol pob bwrdd iechyd.
Sefydliad gofynnol	Nifer y staff i ddarparu adnoddau digonol i ddefnyddio rhestr ddyletswyddau a gynlluniwyd fydd yn bodloni'r baich gwaith disgwylledig i ddarparu gofal er mwyn bodloni anghenion nyrsio'r cleifion ar gyfer yr ardal. Mae hyn yn cynnwys adnodd o 26.9% i gynnwys holl absenoldebau'r staff a swyddogaethau eraill sydd yn lleihau eu hamser i ofalu am gleifion. Ni ddylid cynnwys personau ychwanegol fel myfyrwyr a nyrsys ward/prif nyrsys yn y rhestr ddyletswyddau a gynlluniwyd.
Sensitif	Mae hyn yn cyfeirio at nyrsys yn bod yn ymatebol ac yn sensitif i newid mewn anghenion gofal. Mae hyn yn gofyn am ddealltwriaeth bod llesiant a gofal nyrsio holistaidd y cleifion yn cael eu dylanwadu'n benodol gan y gofal a ddarperir gan nyrs.
Digwyddiad difrifol	Mae digwyddiad difrifol yn ddigwyddiad sydd yn arwain at: <ul style="list-style-type: none"> • farwolaeth annisgwyl neu y gellir ei hosgoi neu niwed difrifol i un neu fwy o'r cleifion; a/neu • digwyddiad byth.
Ychwanegol	Mae hyn yn cyfeirio at yr aelodau hynny o staff nad ydynt wedi'u cynnwys yn y rhestr arfaethedig. Mae'r Canllawiau Statudol yn nodi na ddylid cynnwys pobl fel myfyrwyr, prif nyrsys ward / rheolwyr arwystlon yn y rhestr ddyletswyddau a gynlluniwyd.
Triongli/ymagwedd drionglog	Mae hyn yn cyfeirio at y dull a ddefnyddir wrth gyfrifo'r lefel staff nyrsio. Mae triongli yn dechneg sydd yn hwyluso dilysu gwybodaeth o'r tair ffynhonnell ddata canlynol trwy broses o draws-ddilysu: <ul style="list-style-type: none"> • tostrwydd cleifion; • safbwynt proffesiynol; a • dangosyddion ansawdd. <p>Ystyrir data o bob un o'r tair ffynhonnell yma wrth gyfrifo lefel staff nyrsio.</p>

Mynychwyr ward	Cleifion sydd yn mynychu ward ar gyfer gofal nyrsio neu fynychu yn bennaf at ddibenion archwilio neu driniaeth sydd yn cynnwys amser nyrsio. Ni fyddai achosion dydd a chleifion mewnol yn cael eu dosbarthu fel mynychwyr ward (DS gall y diffiniad hwn amrywio o'r diffiniad a ddefnyddir ar gyfer systemau gweinyddu bwrdd iechyd/ymddiriedolaeth).
Lefelau Gofal Cymru	Offeryn a ddatblygir yn GIG Cymru sydd wedi ei ddilysu i'w ddefnyddio trwy sefydlu sail dystiolaeth ei ddefnyddioldeb mewn lleoliadau clinigol yng Nghymru, a'i bennu gan y Prif Swyddog Nyrsio i fod yn addas ar gyfer ei ddefnyddio. Linc - Dogfen Lefelau Gofal Cymru

Beth yw Deddf Lefel Staff Nyrsio (Cymru)?

Daeth Deddf Lefel Staff Nyrsio (Cymru) 2016 yn gyfraith yng Nghymru ym mis Mawrth 2016. Mae'r Ddeddf yn gofyn i gyrrff gwasanaeth iechyd wneud darpariaeth ar gyfer lefel staff nyrsio briodol pryd bynnag y mae gwasanaethau nyrsio'n cael eu darparu, ac i sicrhau eu bod yn darparu digon o nyrsys i roi amser iddynt ofalu am gleifion yn sensitif. Mae'r gofyniad hwn yn ymestyn i unrhyw le y mae GIG Cymru'n darparu neu'n comisiynu trydydd parti i ddarparu nyrsys.

Mae'r Ddeddf yn cynnwys y 5 adran:

- mae 25A yn cyfeirio at gyfrifoldeb trosfwaol y byrddau iechyd/ymddiriedolaethau i ystyried bod digon o nyrsys ym mhob lleoliad;
- mae 25B yn gofyn i fyrddau iechyd/ymddiriedolaethau gyfrifo a chymryd pob cam rhesymol i gynnal y lefel staff nyrsio ym mhob ward feddygol a llawfeddygol aciwt i oedolion. Mae'n ofynnol ar fyrddau iechyd/ymddiriedolaethau i hysbysu cleifion ynghylch y lefel staff nyrsio ar y wardiau hynny hefyd;
- mae 25C yn gofyn i fyrddau iechyd/ymddiriedolaethau ddefnyddio dull penodol o gyfrifo'r lefel staff nyrsio ym mhob ward feddygol a llawfeddygol aciwt ar gyfer oedolion;
- mae 25D yn ymwneud â'r canllawiau statudol sy'n cael eu cyhoeddi gan Lywodraeth Cymru (Atodiad 1); ac
- mae 25E yn gofyn i fyrddau iechyd/ymddiriedolaethau adrodd ar eu cydymffurfiaeth yn cynnal y lefel staff nyrsio ar gyfer pob ward feddygol a llawfeddygol aciwt ar gyfer oedolion.

Rolau a chyfrifoldebau

Mae'r cyfrifoldeb ar gyfer bodloni gofynion y Ddeddf yn berthnasol i staff ar bob lefel o'r ward i'r Bwrdd, gyda'r Bwrdd a'r Prif Swyddog Gweithredol yn bennaf gyfrifol am sicrhau bod y byrddau iechyd/ymddiriedolaethau'n cydymffurfio â'r Ddeddf.

Bwrdd

Wrth ymarfer eu cyfrifoldebau, mae'n rhaid i'r Bwrdd ystyried a rhoi ystyriaeth ddyledus i'r ddyletswydd arnynt yn unol ag adran 25A o'r Ddeddf i gael digon o nyrsys i roi'r amser i nyrsys ofalu am gleifion yn sensitif ble bynnag y caiff gwasanaethau nyrsio eu darparu.

Yn ogystal, mae'n ofynnol ar aelodau penodol o'r Bwrdd – y Cyfarwyddwyr Gweithredol Nyrzio, y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol, Cyllid a Gweithredu – yn unol ag adrannau 25B a 25C o'r Ddeddf i roi tystiolaeth a safbwynt proffesiynol i'r Bwrdd i gynorthwyo gyda'i system o wneud penderfyniadau mewn perthynas â chyfrifo a chynnal y lefel staff nyrzio mewn wardiau cleifion mewnol meddygol a llawfeddygol aciwt ar gyfer oedolion.

Mae'n ofynnol ar y Bwrdd i:

- ddynodi person (neu ddisgrifiad o berson) i fod yn gyfrifol am gyfrifo'r lefel staff nyrzio mewn lleoliadau lle mae adran 25B o'r Ddeddf yn berthnasol;
- pennu pa ardaloedd o'r ward sy'n bodloni diffiniadau o ward cleifion mewnol meddygol a llawfeddygol aciwt ar gyfer oedolion;

Person neilltuol

Mae'r person neilltuol wedi ei awdurdodi o fewn fframwaith llywodraethu'r bwrdd iechyd/ymddiriedolaeth i gyfrifo'r lefel staff nyrzio ar gyfer pob ward cleifion mewnol meddygol a llawfeddygol aciwt ar gyfer oedolion yn y bwrdd iechyd/ymddiriedolaeth ar ran y Prif Swyddog Gweithredol.

Bydd y person neilltuol yn gofrestredig gyda'r Cyngor Nyrzio a Bydwreigiaeth; yn deall cymhlethdodau gosod lefelau staff nyrzio; ac yn ddigon uchel yn y bwrdd iechyd/ymddiriedolaeth.

Mae'r person neilltuol yn gyfrifol am:

- sefydlu'r prosesau a'r amserlen ar gyfer y cylch blynyddol sy'n ofynnol yn eu bwrdd iechyd/ymddiriedolaeth, gyda chymorth personél nyrzio, cyllid, gweithredol a'r gweithlu priodol, i hwyluso (ail)gyfrifo'r lefel staff nyrzio yn flynyddol;
- cyfrifo nifer y nyrsys cofrestredig – a'r staff hynny sydd yn gwneud dyletswyddau nyrzio o dan oruchwyliaeth neu wedi eu neilltuo iddynt gan nyrs gofrestredig – sy'n briodol i ddarparu gofal sydd yn canolbwyntio ar y person sy'n bodloni'r holl ofynion rhesymol ar wardiau cleifion mewnol meddygol a llawfeddygol aciwt ar gyfer oedolion. Bydd hyn yn cael ei wneud trwy ymarfer safbwynt proffesiynol wrth gymhwyso'r ymagwedd driongllog;
- cynnal a chofnodi'r rhesymeg dros y cyfrifiad. Gwneir hyn bob 6 mis o leiaf neu'n amlach os oes newid yn y defnydd/gwasanaeth sy'n debygol o newid y lefel staff nyrzio, neu os ydynt yn ystyried ei fod yn angenrheidiol; a
- chyflwyno yn ffurfiol y lefel staff nyrzio ar gyfer pob ward i'w Bwrdd yn flynyddol ac yn ogystal, rhoi diweddariad ysgrifenedig i'r Bwrdd yn dilyn ail-gyfrifo'r lefel staff nyrzio ddwywaith y flwyddyn ac ar unrhyw adeg arall ystyrir bod ailgyfrifiad yn angenrheidiol.

Yn ogystal â'r cyfrifoldebau statudol uchod, bydd y person dynodedig yn darparu adroddiad blynyddol ar lefelau staff nyrzio i'r Bwrdd. Bydd hyn yn llywio'r gofyniad statudol o dan adran 25E o'r Ddeddf i adrodd i Lywodraeth Cymru bob 3 blynedd.

Cyfarwyddwr y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol

Mae'n ofynnol ar Gyfarwyddwr y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol i sicrhau bod:

- system effeithiol o gynllunio'r gweithlu, yn seiliedig ar System Gynllunio Cymru, wedi ei sefydlu er mwyn darparu cyflenwad parhaus o'r niferoedd gofynnol o staff;

- ceir systemau i sicrhau recriwtio staff yn weithredol ac yn amserol (ar lefel leol, ranbarthol, cenedlaethol a rhyngwladol); a
- bod strategaethau llesiant a chadw staff effeithiol wedi eu sefydlu sydd yn ystyried Arolwg Staff Cymru y GIG.

Cyfarwyddwr Gweithrediadau

Mae'r Cyfarwyddwr Gweithrediadau yn gyfrifol am ddatblygu, gweithredu ac adolygu fframwaith gweithredol y sefydliad y bydd angen iddo ddisgrifio'r prosesau sy'n ofynnol i:

- alluogi'r defnydd o nyrsio dros dro (banc neu asiantaeth) sydd â'r sgiliau priodol;
- rheoli'r defnydd effeithiol o staff o feysydd eraill yn y sefydliad yn effeithiol;
- rheoli'r broses o gau gwelyau dros dro; a
- rhoi arweiniad ynghylch pryd y gallai newidiadau i lwybr y claf fel ffordd o gynnal lefelau staff nyrsio gael ei ystyried yn briodol.

Yn ogystal â chael eu disgrifio yn fframwaith gweithredu'r bwrdd iechyd/ymddiriedolaeth, dylid hefyd adlewyrchu'r prosesau hyn ym mholisi cynyddu a chynlluniau parhad busnes y Bwrdd.

Cyfarwyddwr Cyllid

Mae'r Cyfarwyddwr Cyllid yn gyfrifol am:

- sicrhau bod y lefel staff nyrsio yn cael ei ariannu o ddyraniad refeniw'r bwrdd iechyd/ymddiriedolaeth a'i fod yn ystyried pwyntiau cyflog gwirioneddol y staff a gyflogir ar y wardiau lle mae adran 25B yn berthnasol.

Strwythur rheoli nyrsio

Dylai safbwyntiau'r strwythur rheoli nyrsio ar gyfer pob ward cleifion mewnol meddygol a llawfeddygol gael eu hystyried gan y person neilltuol pan fyddant yn cyfrifo'r lefel staff nyrsio. Dylai hyn gynnwys rhoi'r wybodaeth iddynt i alluogi'r person neilltuol i ymarfer eu safbwynt proffesiynol wrth gyfrifo'r lefel staff nyrsio.

Ar yr achlysuron prin pan fydd y rhestr ddyletswyddau a gynlluniwyd yn amrywio mewn ymateb i'r sefyllfa glinigol ar draws y system, dylai'r nyrs ward/prif nyrs – ynghyd ag aelodau eraill a nodwyd o'r strwythur rheoli nyrsio - asesu'r sefyllfa'n barhaus a pharhau i arfarnu'r person neilltuol.

Bydd rolau neilltuol o fewn strwythur rheoli nyrsio'r bwrdd iechyd/ymddiriedolaeth yn gyfrifol am sicrhau defnydd parhaus o'r system sy'n cael ei sefydlu i adolygu a chofnodi pob achlysur pan fydd nifer y nyrsys sy'n cael eu neilltuo yn amrywio o'r rhestr ddyletswyddau a gynlluniwyd.

Dylai'r system gofnodi gynnwys mecanwaith ar gyfer cofnodi'r defnydd o staff dros dro, yn cynnwys staff banc ac asiantaeth; a hefyd yr adegau pan fydd staff nyrsio'n cael eu symud dros dro o ardaloedd/dyletswyddau clinigol eraill yn y sefydliad er mwyn cefnogi'r lefel staff nyrsio ar ward.

Bydd rolau neilltuol o fewn strwythur rheoli nyrsio pob bwrdd iechyd/ymddiriedolaeth yn gyfrifol am ddilysu a chadarnhau'r data tostrwydd fydd yn cael ei gasglu yn chwemisol neu'n fwy aml os oes angen.

Dylid amlinellu cyfrifoldebau penodol rolau neilltuol yn strwythur rheoli nyrsio pob bwrdd iechyd/ymdiriedolaeth yn fframwaith gweithredu'r bwrdd iechyd/ymdiriedolaeth.

Nyrs ward/prif nyrs

Mae'r nyrs ward/prif nyrs yn gyfrifol am asesu anghenion gofal nyrsio holistaidd y cleifion o dan ddisgrifwyr Lefelau Gofal Cymru fel rhan o broses offeryn cynllunio'r gweithlu yn seiliedig ar dystiolaeth.

Dylent hefyd roi eu safbwynt proffesiynol yn ymwneud â'r lefelau staff nyrsio i'r person neilltuol pan fyddant yn cyfrifo'r lefel staff nyrsio.

Dylai'r nyrs ward/prif nyrs sicrhau eu bod yn defnyddio'r system sydd wedi ei neilltuo gan y bwrdd iechyd/ymdiriedolaeth i adolygu a chofnodi pob achlysur pan fydd nifer y nyrsys sy'n cael eu defnyddio yn amrywio o'r rhestr ddyletswyddau a gynlluniwyd, a chynnal y system ar gyfer hysbysu cleifion ynghylch y lefel staff nyrsio.

Cyfrifo'r lefel staff nyrsio

Pa wardiau sydd wedi eu cynnwys o dan adran 25B ac adran 25C o'r Ddeddf?

O Ebrill 2018, mae adran 5B o'r Ddeddf yn berthnasol i wardiau cleifion mewnol meddygol a llawfeddygol ar gyfer oedolion. Mae gan Lywodraeth Cymru'r grym i wneud rheoliadau i ymestyn y ddyletswydd i gyfrifo lefelau staff nyrsio i feysydd eraill yn y dyfodol.

Mae'r canllawiau statudol yn rhoi diffiniadau eang o ward cleifion mewnol meddygol aciwt ar gyfer oedolion a wardiau llawfeddygol aciwt ar gyfer oedolion. Mae'r rhain fel a ganlyn:

- Mae ward cleifion mewnol meddygol aciwt ar gyfer oedolion yn golygu ardal lle mae cleifion 18 oed neu'n hŷn yn derbyn triniaeth weithredol am anaf aciwt neu salwch sydd yn gofyn am ymyrraeth wedi ei gynllunio neu frys, wedi ei ddarparu gan neu o dan oruchwyliaeth meddyg ymgynghorol;
- Mae ward cleifion mewnol llawfeddygol aciwt ar gyfer oedolion yn golygu ardal lle mae cleifion 18 oed neu'n hŷn yn derbyn triniaeth weithredol am anaf neu salwch aciwt sydd yn gofyn naill ai am lawdriniaeth wedi ei chynllunio neu frys, wedi ei darparu gan neu o dan oruchwyliaeth llawfeddyg ymgynghorol.

Mae rhestr o'r mathau o wardiau sydd wedi eu heithrio ar gael yn y canllawiau statudol (Atodiad 1).

Bydd strwythur rhaglen Staff Nyrsio Cymru Gyfan yn darparu fforwm i alluogi adolygu gan gymheiriaid yn ymwneud â nodweddion wardiau lle mae ansicrwydd ynghylch a yw adran 25B yn berthnasol. Mae trafodaethau cychwynnol yn y fforwm hwn wedi dynodi, os oes ansicrwydd o'r fath yn bodoli, bod canolbwyntio ar '**ddiben sylfaenol**' y ward yn rhoi ymagwedd ddefnyddiol tuag at bennu a yw ward yn bodloni'r meini prawf cynhwysiant. Mae'n debygol y bydd rhifynnau o'r llawlyfr hwn yn y dyfodol yn gallu rhoi mwy o eglurder wrth fynd trwy'r materion hyn yn fanylach. Fodd bynnag, y bwrdd iechyd/ymdiriedolaeth unigol sy'n gyfrifol yn y pen draw am bennu pa wardiau sy'n bodloni'r diffiniadau hyn a dylid

cyflwyno'r penderfyniadau yn ymwneud â pha wardiau sy'n cael eu cynnwys a'u heithrio i'r Bwrdd.

Beth yw'r dull cyfrifo a ddefnyddir i bennu'r lefel staff nyrsio?

Mae'n rhaid i bob bwrdd iechyd/ymdiriedolaeth yng Nghymru gyfrifo nifer y nyrsys – a'r staff hynny sydd yn gwneud dyletswyddau nyrsio o dan oruchwyliaeth neu a ddirprwyir iddynt gan nyrs gofrestrdedig – sy'n ofynnol i ddarparu gofal sy'n canolbwyntio ar y claf ac i fodloni anghenion holistaidd cleifion, ar bob ward feddygol a llawfeddygol aciwt ar gyfer oedolion.

Defnyddir ymagwedd drionglog ar gyfer y cyfrifiad hwn, gan ddefnyddio tair ffynhonnell wybodaeth i bennu'r lefel staff nyrsio sy'n ofynnol. Yn y sefyllfa hon, mae'r wybodaeth sydd wedi ei thrioglgi yn ansoddol ac yn feintiol o ran natur (gweler Ffigur 1). Dylai'r ymagwedd drionglog gynnwys:

- safbwynt proffesiynol;
- tostrwydd cleifion – defnyddio'r offeryn cynllunio gweithlu sy'n seiliedig ar dystiolaeth i bennu'r lefel staff nyrsio fydd yn bodloni'r ofynion gofal rhesymol; a
- dangosyddion ansawdd - ystyried y graddau y mae'n hysbys bod llesiant cleifion yn sensitif i ddarparu gofal gan nyrs (h.y. gwallau yn gweinyddu meddyginiaeth, cleifion yn cwmpo, briwiau gwasgedd, cwynion am ofal nyrsio). Yn ogystal â'r dangosyddion hyn, gallai'r person dynodedig ystyried unrhyw ddangosydd arall sydd yn sensitif i'r lefel staff nyrsio y maent yn ei ystyried yn briodol ar gyfer y ward lle mae'r cyfrifiad yn cael ei gynnal.

Ffigur 1 – Ymagwedd drionglog tuag at gyfrifo lefelau staff nyrsio ar wardiau meddygol a llawfeddygol.

Mae'n ofynnol ar y person neilltuol ddefnyddio dystiolaeth, gan ddefnyddio ymagwedd drionglog, i bennu'r lefel staff nyrsio.

Bydd y person dynodedig yn cyfrifo'r lefel staff nyrsio bob 6 mis o leiaf ac yn amlach os bydd y defnydd o'r ward yn newid y lefel staff nyrsio, neu os yw'r person neilltuol o'r farn ei fod yn angenrheidiol. Mae'n rhaid cofnodi'r dystiolaeth a'r rhesymeg a ddefnyddir i bennu'r lefel staff nyrsio. Bydd y lefel staff nyrsio ar gyfer pob ward yn cael ei gyflwyno i'r Bwrdd yn flynyddol, ynghyd ag adroddiad blynyddol yn amlinellu safle'r Bwrdd/y camau a gynllunnir mewn perthynas â'r Ddeddf. Bydd canllawiau mewn perthynas â'r broses adrodd gan

gynnwys templedi y cytunwyd arnynt yn genedlaethol yn cael eu cyhoeddi fel dogfen ar wahân.

Darperir adroddiadau ysgrifenedig os oes newid i'r defnydd/gwasanaeth sydd wedi arwain at newid i'r lefel staff nyrsio ar gyfer y ward.

Pa ffynhonnell wybodaeth yn y triongli sydd bwysicaf?

Yn unol â'r graff ar yr ymagwedd drionglog (Ffigur 1), rhoddir pwysoliad cyfartal i'r holl wybodaeth sydd yn llywio'r broses. Mae'r canllawiau yn glir nad oes unrhyw hierarchaeth wedi ei bennu ymlaen llaw yn ystod y broses gyfrifo o ran y dystiolaeth. Bydd y person neilltuo! yn penderfynu ar hynny yn seiliedig ar ddadansoddiad o'r holl wybodaeth sy'n cael ei chasglu am y ward. Er enghraifft, gallai'r data tostrwydd awgrymu bod ward wedi ei gorsefydlu ond bod gan y ward lawer o ystafelloedd unigol a phoblogaeth o gleifion agored i niwed sydd mewn perygl o syrthio fel y nodir gan adolygiad o'r data ansawdd. Byddai'n rhesymol yn yr enghraifft hon i'r safbwynt proffesiynol a'r dangosyddion ansawdd fod yn ffactorau pennu o ran sefydlu'r lefel staff nyrsio.

Sut rydym yn triongli'r dystiolaeth?

Dylid adolygu'r holl wybodaeth a gesglir yn annibynnol ac yna'i dehongli gyda'i gilydd er mwyn dod i benderfyniad gwybodus am y lefel staff nyrsio ar gyfer pob ward.

- I ddechrau, cymhwyswch wiriad synnwyr i'r wybodaeth a amlinellir yn y triongli.
 - A oes unrhyw anghywirdeb neu hepgoriadau amlwg?
 - A yw'n rhoi darlun cywir o'r ward y mae'n berthnasol iddi?
- Beth mae'r wybodaeth yn ei ddweud?
 - Edrychwch ar y wybodaeth ansoddol a meintioli a gofynnwch gwestiynau allweddol. Er enghraifft, beth mae'r data'n ei ddweud wrthym am faich gwaith y ward a chymysgedd sgiliau'r staff sydd ei angen?
- Beth yw arwyddocâd y canlyniadau?
 - Ar ôl penderfynu a yw'r wybodaeth yn ddibynadwy ac edrych ar yr hyn y mae'n ei wneud, bydd angen i ni benderfynu faint o bwysau i'w roi i'r wybodaeth honno wrth wneud penderfyniad. Hynny yw, pa mor bwysig yw'r wybodaeth honno wrth helpu i bennu niferoedd staff? Er enghraifft, gallai ward lle mae mynychwyr ward bob dydd fod yn fwy arwyddocaol na nifer isel o friwiau gwasgedd a ddatblygwyd yn yr ysbyty.
- Dylid pennu'r lefel staff nyrsio gan ddefnyddio tair ffynhonnell wybodaeth: safbwynt proffesiynol; tostrwydd cleifion; a dangosyddion ansawdd.
- Dylai'r cyfrifiad gael ei lywio gan y nyrsys cofrestredig ar y ward ynghyd â staff yn y strwythur rheoli nyrsio ar gyfer y ward.
- Mae'n rhaid i'r person neilltuo! gael gwybod y rhesymeg y tu ôl i'r cyfrifiad, mae'n rhaid iddynt gadarnhau'r cyfrifiad yn seiliedig ar y flaenoriaeth a roddwyd i'r wybodaeth honno, a gwneud argymhelliad i'r Bwrdd yn ymwneud â'r lefel staff nyrsio ar gyfer pob ward feddygol a llawfeddygol aciwt ar gyfer oedolion.

Beth yw'r offeryn cynllunio'r gweithlu yn seiliedig ar dystiolaeth?

Mae offer cynllunio'r gweithlu yn seiliedig ar dystiolaeth yn helpu rheolwyr i bennu pa alw fydd am wasanaethau. Mae hyn yn eu galluogi i gyfrifo pa lefel o staff sydd ei angen i ddarparu'r gwasanaeth hwnnw. Mewn gofal iechyd, mae'n anodd rhagweld y galw, ond

mae offer wedi cael eu datblygu i fesur lefelau tostrwydd cleifion sydd yn rhoi arwydd o raddau'r gofal sydd ei angen i fodloni eu gofynion gofal rhesymol. Bydd y wybodaeth hon yn ffurfio rhan o'r dystiolaeth a ddefnyddir i gyfrifo'r lefel staff nyrzio. Yn unol â'r cyfrifoldebau a amlinellir yn y Ddeddf, mae pob bwrdd iechyd/ymddiriedolaeth wedi cael ei hysbysu gan swyddfa'r Prif Swyddog Nyrzio (CNO) mai'r offeryn cynllunio'r gweithlu yn seiliedig ar dystiolaeth i gael ei ddefnyddio yw Lefelau Gofal Cymru. Er 2014, mae gwaith wedi cael ei wneud i ddatblygu a phrofi Lefelau Gofal Cymru i'w alluogi i gael ei ddefnyddio ar wardiau cleifion mewnol meddygol a llawfeddygol aciwt ar gyfer oedolion i asesu tostrwydd cleifion (Atodiad 3).

Mae cipio data tostrwydd ar draws pob ward cleifion mewnol meddygol a llawfeddygol aciwt ar gyfer oedolion yn GIG Cymru yn digwydd yn chwemisol ym mis Ionawr a Mehefin yn unol â chyfarwyddyd Cyfarwyddwyr Gweithredol Nyrzio'r GIG. Rhagwelir y bydd y mesuriad tostrwydd hwn yn nodi tueddiadau tymhorol mewn ymateb i ddemograffeg ac anghenion gofal iechyd newidiol. Bydd y wybodaeth hon, pan gaiff ei defnyddio fel rhan o ymagwedd drionglog ynghyd â defnyddio dangosyddion ansawdd a safbwynt proffesiynol yn pennu'r lefel staff nyrzio ar gyfer y ward.

Beth yw safbwynt proffesiynol?

Mae'n ofynnol ar y person neilltuol ymarfer safbwynt proffesiynol wrth gyfrifo'r lefel staff nyrzio ar gyfer unrhyw ardal ward.

Mae'r canllawiau statudol yn disgrifio rhai o'r ystyriaethau y gellir eu hystyried wrth ymarfer eu safbwynt proffesiynol, fel y rhestrir isod. Yn ogystal, mae'n ofynnol ar y person neilltuol i ystyried canllawiau, egwyddorion, ymchwil a safonau arfer gorau presennol staff nyrzio proffesiynol arbenigol perthnasol er mwyn llywio eu penderfyniadau.

1) **Cymwysterau, cymwyseddau, sgiliau a phrofiad nyrsys sy'n darparu gofal i gleifion.**

Mae hon yn gydran hanfodol sydd yn dylanwadu ar niferoedd staffio. Gall sgiliau, gwybodaeth a chymwyseddau o'r fath yn eu tro gael eu llywio gan safonau arfer gorau fel yr esbonnir uchod, gyda'r nod o'r nyrsys yn y sefydliad yn gymwys gyda'r sgiliau gofynnol i ofalu am gleifion yn sensitif a bodloni anghenion gofal clinigol penodol eu cleifion. Dylai cynllunio'r gweithlu a sefydliadau gofynnol ystyried yr angen i ddarparu lefel briodol o sgiliau a gwybodaeth broffesiynol ac ymarferol gyda ffocws clinigol ar gyfer y gweithlu. Mae'r canllawiau hefyd yn cydnabod yr angen i sicrhau bod y sefydliadau gofynnol yn galluogi'r gweithlu i gyflawni lefelau gorfodol o ofynion hyfforddiant. Mae hyn yn golygu y dylid ystyried cynllunio'r gweithlu yn fanwl a strwythuredig a chyfrifo'r adnodd angenrheidiol i gyflawni lefelau gofynnol y cymwyseddau, yn ogystal â chydymffurfio â hyfforddiant gofodol a statudol.

2) **Effaith staff dros dro ar y lefel staff nyrzio.**

Gall pa mor gyfarwydd yw aelodau o'r staff â systemau a phrosesau ward/sefydliadol effeithio ar lefel eu heffeithlonrwydd yn cyflawni eu gwaith ac yn cyflenwi gofal parhaus i gleifion. Bydd angen felly ystyried lefelau swyddi gwag a phatrymau hanesyddol diweddar yn ymwneud â defnyddio staff dros dro wrth gyfrifo'r lefel staff nyrzio. Gan fod hyn yn sefyllfa sydd yn gallu newid, dylai hyn hefyd fod yn ystyriaeth ar gyfer ysgogi sefydlu adolygiadau y tu hwnt i'r cylch chwemisol arferol.

3) Effaith ystyriaethau nyrs ynghylch anghenion diwylliannol claf.

Gall ymateb i arferion diwylliannol a chrefyddol penodol (e.e. wrth ddarparu gofal diwedd oes) gymryd cryn amser. Os oes niferoedd sylweddol o gleifion â lefelau uwch o anghenion nyrsio holistaidd yn cael gofal ar ward benodol, bydd angen i'r person neilltuol ddangos sut y maent wedi ystyried yr anghenion penodol hyn wrth gyfrifo'r lefel staff nyrsio er mwyn i'r tîm allu darparu gofal sensitif i'w holl gleifion.

4) Amodau deinameg tîm aml-broffesiynol.

Gall anghenion gofal cymhleth, sydd yn gofyn am ymagwedd tîm amlddisgyblaethol, ei wneud yn ofynnol i dîm nyrsio fod yn gysylltiedig â gwaith cydlynu gofal anuniongyrchol sylweddol. Mae'r gwaith hwn yn hanfodol er mwyn sicrhau bod nodau a rennir; a darpariaeth gofal effeithiol a sensitif gan bob aelod o'r tîm amlddisgyblaethol, wedi ei gyflenwi'n brydlon. Gall y gwaith cydlynu gofal anuniongyrchol hwn fod yn heriol i'w feintoli ond mae'n aml yn gofyn am wneud penderfyniadau medrus ac arbenigol a gall gymryd amser. Yn hynny o beth, bydd angen iddo gael ei ystyried yn ofalus gan y person neilltuol.

5) Effaith bosibl cyflwr a chynllun ffisegol ward ar ofal nyrsio.

Bydd y cynllun a nodweddion ffisegol eraill ardal glinigol yn effeithio ar effeithlonrwydd y defnydd o'r oriau nyrsio sydd ar gael ar unrhyw adeg. Er enghraifft, gall y ffaith fod cleifion yn cael gofal mewn ystafelloedd unigol neu ardaloedd gyda sawl gwely ddylanwadu ar faint o gleifion y gellir eu harsylwi a'u cadw'n ddiogel gan un aelod o staff; a gall lleoliad y driniaeth, meddyginiaeth, storio a golchfeydd yn yr ardal glinigol effeithio ar yr amser nad yw'n gynhyrchiol os oes yn rhaid i aelodau o'r staff gerdded pellteroedd mawr dro ar ôl tro i gael cyflenwadau hanfodol neu baratoi meddyginiaethau.

6) Trosiant cleifion sydd yn derbyn gofal a deiliadaeth gyffredinol gwelyau.

Mae'r rhan fwyaf o wardiau cleifion mewnol meddygol a llawfeddygol aciwt ar gyfer oedolion yn darparu gofal cleifion mewnol i grŵp o gleifion sydd yn newid yn aml. Gall lefel yr amrywiaeth o ran natur a'r math o weithgaredd sydd yn ychwanegol i ddarparu gofal yn sensitif i'r cleifion sydd yn y gwely fod yn sylweddol ac yn aml yn ddibynnol ar natur yr arbenigedd. Bydd gan rai wardiau niferoedd uchel o gleifion sy'n dychwelyd i'r ward i gael archwiliad ar ôl iddynt gael eu rhyddhau, gan felly osgoi aros am amser hir yn yr ysbyty tra'n cadw cyswllt clinigol/drws agored ar gyfer y claf am gyfnod byr ar ôl eu rhyddhau. Bydd rhai yn cynnal gweithdrefnau ar y ward fel ymagwedd fwy effeithlon tuag at ofal na threfnu derbyn i'r ysbyty. Mewn geiriau eraill, gall nifer y cleifion sydd yn cael eu derbyn a'u rhyddhau mewn un diwrnod - sydd yn cynrychioli cyfnod o reoli gofal a chyfathrebu dwys gyda'r claf ac yn aml, rhwng gweithwyr gofal iechyd proffesiynol - fod yn arbennig o uchel.

Er eu bod yn cael eu hadlewyrchu i raddau trwy ganfyddiadau archwiliad tostrwydd Lefelau Gofal Cymru, efallai nad yw amrywiadau o'r fath yn natur a'r math o weithgaredd yn cael ei gyfleu'n llawn ac felly gall fod angen ei adlewyrchu yn y safbwynt proffesiynol a roddir gan y person neilltuol.

7) Gofal a ddarperir i gleifion gan staff eraill neu weithwyr iechyd proffesiynol, fel gweithwyr cymorth gofal iechyd.

Bydd natur anghenion gofal y cleifion ym mhob maes clinigol yn dylanwadu ar y niferoedd a'r cymysgedd o sgiliau – yn cynnwys gwybodaeth, sgiliau a chymwyseddau - y lefel staff nyrzio. Yn ogystal, gall cyfrifoldebau rôl staff o dimau eraill yng ngweithlu'r ysbyty (e.e. cyfleusterau gwesty, porthorion, cofnodion meddygol) effeithio ar y dyletswyddau y mae'n ofynnol ar dîm nyrzio'r ward ei wneud er mwyn sicrhau darpariaeth gofal sensitif. Gall hyn wedyn effeithio hefyd ar y lefel staff nyrzio y bydd y person neilltuol yn ei gyfrifo.

8) Unrhyw ofynion a nodir gan reoleiddiwr i gefnogi myfyrwyr a dysgwyr.

Mae sicrhau amgylchedd dysgu cadarn ar gyfer myfyrwyr gofal iechyd proffesiynol wedi eu comisiynu yn flaenoriaeth i'r GIG yng Nghymru. Trwy'r llwybr hwn y bydd y gofal a ddarperir yn y dyfodol yn cael ei gyflwyno gan nyrsys sydd wedi cael yr hyfforddiant, yr addysg a'r sgiliau priodol fydd ar gael mewn niferoedd digonol i fodloni gofynion gweithlu GIG Cymru. Mae hyn yn amlygu pwysigrwydd creu amgylchedd dysgu lle gellir neilltuo amser i addysgu, goruchwyllo a mentora myfyrwyr. Dylai nifer y lleoliadau myfyrwyr sydd wedi eu neilltuo ym mhob maes clinigol fod yn ystyriaeth bwysig wrth gyfrifo'r lefelau staff nyrzio, er mwyn sicrhau y gellir cefnogi pob myfyrwr yn ddigonol yn ymarferol.

9) Y graddau y mae'n ofynnol ar nyrsys sy'n darparu gofal wneud swyddogaethau gweinyddol.

Yn yr un modd ag Adran 7 uchod, bydd cwrpas y cyfrifoldebau sydd gan y tîm nyrzio yn dylanwadu ar nifer a chymysgedd sgiliau'r sefydliad gofynnol. Yn bwysig iawn, bydd y person neilltuol yn ystyried cymysgedd sgiliau ac egwyddorion cyflwyno gofal iechyd gofalus wrth gyfrifo'r rolau sydd eu hangen ar dîm yn eu sefydliad gofynnol.

10) Cymhlethdod anghenion cleifion yn ogystal â'u hanghenion nyrzio meddygol neu lawfeddygol, fel cleifion ag anableddau dysgu.

Mae'n rhaid i'r person neilltuol ystyried anghenion holistaidd unigol cleifion yn ogystal â'r hyn y mae eu cyflwr meddygol neu lawfeddygol yn ei ddangos. Mae hyn yn golygu bod yn rhaid i anghenion gofal ychwanegol penodol cleifion, er enghraifft, anawsterau symudedd, nam gwybyddol neu anawsterau dysgu, gael eu hystyried wrth gyfrifo'r lefel staff nyrzio.

11) Cyflwyno'r cynnig gweithredol o ddarparu gwasanaeth yn Gymraeg heb i rywun orfod gofyn amdano.

Wrth gyfrifo'r lefel staff nyrzio, bydd angen i'r person neilltuol ddangos bod ystyriaeth benodol wedi cael ei roi i ddarparu gofal a gyflwynir trwy gyfrwng y Gymraeg, fel rhan o ofynion fframwaith strategol *Mwy na Geiriau* Llywodraeth Cymru. Gallai hyn effeithio'n arbennig ar ddefnyddio staff y sefydliad i sicrhau bod argaeledd sgiliau Cymraeg ymysg y staff ar ddyletswydd ar unrhyw adeg yn gallu adlewyrchu anghenion cleifion mewn maes clinigol penodol.

Mae rhan o'r ymagwedd driongli yn cynnwys ystyried y data sydd ar gael sydd yn cysylltu ag agweddau uchod safbwynt proffesiynol. Er enghraifft, cydymffurfio â hyfforddiant gorfodol, swyddi gwag a chyfraddau salwch, defnydd o staff dros dro, defnydd o welyau a/neu adborth myfyrwyr.

Beth yw'r dangosyddion ansawdd?

Mae rhan o'r ymagwedd driongli yn cynnwys ystyried y dangosyddion ansawdd hynny sydd yn arbennig o sensitif i ofal a ddarperir gan nyrs. Er mwyn lleihau baich mesur, dylid defnyddio dangosyddion ansawdd sydd â ffynhonnell ddata wedi ei sefydlu ac mae'r Ddeddf yn cynghori bod y person neilltuol yn ystyried y dangosyddion ansawdd canlynol gan ei fod wedi ei ganfod bod gan y rhain gysylltiad â lefelau staffio isel:

- **Cleifion yn cwmpo** – unrhyw gwmp y mae claf wedi ei brofi yn ystod eu cyfnod ar y ward;
- **Briwiau gwasgedd** - cyfanswm y briwiau gwasgedd a gafwyd yn yr ysbyty y credir eu bod wedi datblygu tra bod claf ar y ward; a
- **Gwallau meddyginiaeth** – unrhyw wall wrth baratoi, gweinyddu neu hepgor meddyginiaeth gan staff nyrsio (mae hyn yn cynnwys meddyginiaeth yn ymwneud â digwyddiadau byth).
- **Cwynion** - yn gyfan gwbl neu'n rhannol am ofal a ddarperir i gleifion gan nyrsys a wneir yn unol â'r rheoliadau cwynion.

Yn ogystal â'r dangosyddion ansawdd a restrwyd uchod, gellir ystyried dangosyddion ansawdd eraill sydd yn sensitif i'r lefel staff nyrsio yn briodol. Mae'r canllawiau statudol yn awgrymu y gellir ystyried: adborth cleifion, anghenion gofal heb eu bodloni; methiant i ymateb i ddirywiad claf; llesiant staff; gallu staff i gymryd gwyliau blynyddol; staff yn cydymffurfio â hyfforddiant gorfodol; a staff yn cydymffurfio ag adolygiadau datblygu perfformiad i gyd gael eu hystyried i fod yn berthnasol.

Sut wyf yn mesur lefelau tostrwydd cleifion?

Mae'r nyrs ward/prif nyrs yn gyfrifol am sicrhau bod yr anghenion cymdeithasol, seicolegol, ysbrydol a gofal corfforol yn cael eu hasesu a'u dosbarthu gan ddefnyddio disgrifwyr Lefelau Gofal Cymru.

Mae Lefelau Gofal Cymru yn cynnwys 5 lefel tostrwydd yn amrywio o Lefel 1 lle mae cyflwr y claf yn sefydlog ac yn rhagweladwy ac angen gofal nyrsio arferol, i Lefel 5 lle mae claf yn ansefydlog iawn ac mewn perygl o fod angen lefel ddwys o ofal nyrsio parhaus ar sail 1:1.

Mae Lefelau Gofal Cymru wedi eu crynhoi fel a ganlyn:

Lefel 5	Gofal un i un – mae angen arsylwi a goruchwyliaeth nyrsio un i un parhaus o leiaf, 24 awr y dydd.
Lefel 4	Gofal brys – mae'r claf mewn cyflwr ansefydlog ac anrhagweladwy iawn naill ai'n ymwneud â'u problem sylfaenol neu ffactorau cysylltiedig eraill sy'n gwaethygu.
Lefel 3	Gofal cymhleth – gall fod gan y claf nifer o broblemau a nodwyd, rhai sydd yn rhyngweithio, sy'n ei wneud yn fwy anodd rhagweld canlyniad unrhyw driniaeth unigol.
Lefel 2	Llwybrau gofal – mae gan y claf broblem wedi ei diffinio'n glir ond gall fod nifer fach o ffactorau ychwanegol sy'n effeithio ar y ffordd y caiff triniaeth ei darparu.
Lefel 1	Gofal arferol – mae gan y claf broblem wedi ei nodi'n glir, heb lawer o ffactorau eraill sy'n cymhlethu'r sefyllfa.

Mae rhagor o wybodaeth am sut i fesur tostrwydd cleifion a dibyniaeth gan ddefnyddio'r Lefelau Gofal yng Nghymru ar gael yn y dogfen Lefelau Gofal Cymru – Argraffiad 1 (Atodiad 3).

Cymryd rhan yn yr archwiliad chwemisol

At ddiben yr archwiliad chwemisol, mae'n rhaid i'r data gael ei gasglu yn ystod misoedd Ionawr a Mehefin am 15:00 awr bob dydd yn ystod misoedd yr archwiliad fel y nodir gan y Prif Swyddog Meddygol. Po fwyaf o ddata sy'n cael ei gasglu, ceir darlun mwy cadarn a dibynadwy o faich achos ward.

Mae'n rhaid cofnodi data ar bob claf, 7 diwrnod yr wythnos, ar gyfer y mis calendr llawn ar gyfer cyfnod yr archwiliad tostrwydd.

Mae rhagor o wybodaeth am sut i fewnbynnu a sicrhau ansawdd y data aciwtedd fel rhan o'r archwiliad dwywaith y flwyddyn ar gael yn y canllawiau sut i ddefnyddio System Monitro Gofal Iechyd (Atodiad 4).

Sut mae cyfrifiad y lefel staff nyrsio'n cael ei gofnodi?

Dylai pob bwrdd iechyd/ymsddiriedolaeth ddatblygu systemau ar gyfer cofnodi'r dystiolaeth a ddefnyddir a'r rhesymeg a ddefnyddir wrth gyfrifo'r lefel staff nyrsio ar gyfer pob ward cleifion mewnol meddygol a llawfeddygol aciwt ar gyfer oedolion.

Mae Atodiad 5 yn darparu rhestr wirio o'r ffactorau y mae'n rhaid eu hystyried ac mae atodiad 6 yn darparu templed ar gyfer cofnodi'r cyfrifiad a'r broses gwneud penderfyniadau a gynhaliwyd yn ystod y broses gyfrifo.

Pryd mae'r lefel staff nyrsio'n cael ei gyfrifo?

Dylai cyfrifiad chwemisol arferol y lefel staff nyrsio ddigwydd tua Mawrth/Ebrill ac Awst/Medi bob blwyddyn. Mae'r amserlen hon yn ystyried y data tostrwydd chwemisol ar draws pob ward cleifion mewnol meddygol a llawfeddygol aciwt ar gyfer oedolion a gynhelir ym mis Ionawr a Mehefin yn ôl cyfarwyddyd Cyfarwyddwyr Gweithredol Nyrsio'r GIG a'r amser y mae'n ei gymryd i brosesu a chyhoeddi'r data.

Mae'r amserlen ganlynol yn rhoi canllaw ar gyfer cynorthwyo pob bwrdd iechyd/ymddiriedolaeth i bennu cylch blynyddol y camau sy'n ofynnol o dan Ddeddf Lefelau Staff Nyrzio (Cymru).

Ionawr	- Archwiliad tostrwydd yn cael ei gynnal.	<p>Cyfleu a monitro data perthnasol yn ymwneud â'r dangosyddion ansawdd a'r meini prawf safbwynt proffesiynol y cytunwyd arnynt. Hefyd, adolygiad parhaus a chofnodi unrhyw amrywiaeth o'r rhestrau dyletswyddau a gynlluniwyd.</p> <p>Yn ogystal, dylai Bwrdd y bwrdd iechyd (neu'r ymddiriedolaeth) dderbyn diweddariad ysgrifenedig o lefel staff nyrzio pob ward feddygol a llawfeddygol aciwt i oedolion unigol pan fo newid defnydd / gwasanaeth wedi arwain at newid lefel staff nyrzio, neu os yw'r person neilltuol yn ystyried bod hynny'n angenrheidiol.</p> <p>(Gellir darparu'r diweddariadau i'r Bwrdd trwy is-bwyllgor dirprwyedig ffurfiol)</p>
Chwefror	- Dilysu a chymeradwyo data archwiliad tostrwydd mis Ionawr.	
Mawrth	- Data archwiliad tostrwydd Ionawr ar gael i'r byrddau lechyd. - Byrddau lechyd i ddechrau'r broses o ail-gyfrifo'r lefel staff nyrzio gan ddefnyddio'r dull triongli.	
Ebrill	- Byrddau iechyd i gwblhau'r lefel staff nyrzio. - Byrddau iechyd i gymryd yr adroddiad blynyddol i'r bwrdd datblygu a/neu'r pwyllgor cytunedig. - Byrddau iechyd i gymryd yr ailgyfrifiad dwywaith y flwyddyn o'r lefel staff nyrzio i'r bwrdd datblygu a/neu'r pwyllgor cytunedig.	
Mai	- Cyflwyniad ffurfiol o'r adroddiad blynyddol i'r Bwrdd (25E). - Diweddariad ffurfiol o'r ailgyfrifiad dwywaith y flwyddyn o'r lefel staff nyrzio yn uniongyrchol i'r Bwrdd neu drwy bwyllgor cytunedig.	
Mehefin	- Archwiliad tostrwydd yn cael ei gynnal.	
Gorffennaf	- Dilysu a chymeradwyo data archwiliad tostrwydd Mehefin.	
Awst	- Data archwiliad tostrwydd Mehefin ar gael i'r byrddau lechyd. - Byrddau lechyd i ddechrau'r broses o ail-gyfrifo'r lefel staff nyrzio gan ddefnyddio'r dull triongli.	
Medi	- Byrddau iechyd i gwblhau'r lefel staff nyrzio.	
Hydref	- Byrddau iechyd i gyflwyno'r ailgyfrifiad dwywaith y flwyddyn o'r lefel staff nyrzio i'r Bwrdd datblygiadol a/neu'r pwyllgor y cytunwyd arno.	
Tachwedd	- Cyflwyniad ffurfiol blynyddol gan y person neilltuol o lefel staff nyrzio pob ward oedolyn aciwt meddygol a llawfeddygol i Fwrdd y bwrdd iechyd (neu'r Ymddiriedolaeth).	
Rhagfyr		

NODYN: Mae'r amserlen yn nodi'r camau i'w cymryd gan bob bwrdd iechyd a bydd yn cael ei adolygu.

Beth yw'r rhesymau dros ystyried ail-gyfrifo'r Lefel Staff Nyrsio?

Cytunwyd ar y rhestr ganlynol o ffactorau gan Grŵp Staff Nyrsio Cymru Gyfan fel rhesymau i annog byrddau / ymddiriedolaethau iechyd i ystyried a ddylid ail-gyfrifo lefelau staff nyrsio y tu allan i'r broses gyfrifo ddwywaith y flwyddyn. Nid yw hon yn rhestr gynhwysfawr a gellir ystyried ffactorau eraill hefyd:

- Adrodd eithriadol gan brif nyrs y ward;
- Anallu hirdymor i gynnal y rhestr ddyletswyddau a gynlluniwyd;
- Newid pwrpas a/neu broffil y ward (e.e. cynnydd mewn gwelyau, newid i'r amgylchedd, newid o lawdriniaeth orthopedig i lawfeddygaeth gyffredinol);
- Newid proffil y cleifion (e.e. lefelau tostrwydd, arbenigedd clinigol);
- Newid sylweddol yn sgil a/neu brofiad staff nyrsio;
- Pryderon yn codi o adolygu dangosyddion ansawdd, cwynion a/neu ddigwyddiadau diogelu;
- Defnydd uchel a/neu gyson o staff/gweithwyr banc/asiantaeth/dros dro;
- Defnydd cyson o brif nyrs ward o fewn y rhestr ddyletswyddau a gynlluniwyd;
- Digwyddiad/ymchwiliad difrifol;
- Pryderon staff nyrsio wedi'u codi gan yr Ombwdsmon/Crwner/HIW; a
- Profiad/adborth negyddol gan gleifion yn gyson.

Cynnal y lefel staff nyrsio.

Pa gamau a gymerir i gynnal y lefel staff nyrsio?

Dylai byrddau iechyd/ymddiriedolaethau sicrhau bod pob cam rhesymol yn cael ei gymryd i gynnal y lefel staff nyrsio ar gyfer pob ward cleifion mewnol meddygol a llawfeddygol aciwt ar gyfer oedolion ar sail sifft a hirdymor.

Mae'r camau rhesymol y dylid eu cymryd ar lefelau corfforaethol, strategol (Bwrdd Iechyd / GIG) a lefelau gweithredol i gynnal lefelau staff nyrsio fel a ganlyn:

Camau cenedlaethol

- Rhannu a meincnodi data corfforaethol;

Camau corfforaethol strategol

- Cynllunio'r gweithlu ar gyfer cyflenwad parhaus o staff gofynnol a aseswyd gan ddefnyddio System Gynllunio Cymru;
- Recriwtio gweithredol yn brydlon ar lefel leol, ranbarthol, genedlaethol a rhyngwladol;
- Strategaethau cadw staff sy'n cynnwys ystyried canlyniadau Arolwg Staff GIG Cymru;
- Strategaethau lles yn y gwaith sy'n cefnogi nyrsys i gyflawni eu rolau;
- Sicrhau bod gofynion strategol y Ddeddf yn cael eu hymgorffori ym mhroses IMTP/cynllunio blynyddol y sefydliad;
- Polisiâu a gweithdrefnau'r gweithlu sy'n cefnogi rheoli staff yn effeithiol
- Fframwaith rheoli risg sefydliadol cadarn;

Camau gweithredol

- Defnyddio staff dros dro o fanc nyrsio sy'n briodol i'r gymysgedd sgiliau a nodir yn y rhestr ddyletswyddau a gynlluniwyd;
- Defnyddio staff dros dro o asiantaeth nyrsio sy'n briodol i'r gymysgedd sgiliau a nodir yn y rhestr ddyletswyddau a gynlluniwyd;
- Defnyddio staff o ardaloedd eraill yn y sefydliad dros dro;

- Cau gwelyau dros dro;
- Ystyried newidiadau i lwybr y claf.

Cydnabyddir bod ar adegau, gellir amrywio'n briodol ar y rhestr ddyletswyddau a gynlluniwyd mewn ymateb i asesiad o dostrwydd cleifion ar draws y bwrdd iechyd/y mddiriedolaeth. Mewn amgylchiadau o'r fath, dylai'r nyrs ward/prif nyrs a'r uwch nyrs asesu'r sefyllfa'n barhaus a dylai pob bwrdd iechyd/y mddiriedolaeth ddatblygu system ar gyfer cadw'r person neilltuol wedi ei arfarnu'n ffurfiol. Bydd hyn yn galluogi'r person neilltuol i ystyried a oes angen ailgyfrifo'r lefel staff nyrsio. Yn y sefyllfa hon, dylid gwneud cofnod ac adolygu'r amgylchiadau.

Yn olaf, dylid nodi, o dan adran 25A o'r Ddeddf, bod dyletswydd ar fyrddau ac ymddiriedolaethau iechyd i ddarparu digon o nyrsys i ganiatáu amser iddynt ofalu am gleifion mewn modd sensitif lle bynnag mae gwasanaethau nyrsio yn cael eu darparu neu eu comisiynu. Felly, dylai'r cyfrifoldeb holl-gyffredinol hwn arwain penderfyniadau ar ddyrannu staff nyrsio ar draws yr holl wasanaethau nyrsio yn y sefydliad.

Beth ddylid ei gynnwys o fewn Fframwaith Gweithredu'r byrddau iechyd?

Mae Atodiad 7 yn rhoi arweiniad i fyrddau/y mddiriedolaethau iechyd ar y wybodaeth y gellid ei chynnwys o fewn fframweithiau gweithredu'r sefydliad. Dylai'r fframwaith hwn gynnwys yr holl gamau rhesymol y cytunwyd arnynt yn genedlaethol y dylid cyfeirio atynt hefyd o fewn polisi cynyddol y Bwrdd a chynlluniau wrth gefn busnes.

Pa gofnodion o'r lefel staff nyrsio sydd eu hangen?

Dylai pob bwrdd iechyd/y mddiriedolaeth sefydlu systemau lle gallant adolygu a chofnodi bob tro y mae nifer y staff nyrsio a ddefnyddir yn amrywio o'r rhestr ddyletswyddau a gynlluniwyd. Dylai'r systemau hyn gynnwys y camau rhesymol a gymerir i gynnal y lefel staff nyrsio a mecanwaith ar gyfer cofnodi'r defnydd o staff dros dro, yn cynnwys staff banc ac asiantaeth; a'r adegau pan fydd staff nyrsio'n cael eu symud dros dro o feysydd clinigol/dyletswyddau eraill yn y sefydliad er mwyn cefnogi'r lefel staff nyrsio ar ward.

Ar adegau, gallai'r rhestr ddyletswyddau a gynlluniwyd fod wedi ei hamrywio'n briodol mewn ymateb i asesiad o dostrwydd cleifion ar draws y system a safbwynt broffesiynol y nyrs ward/prif nyrs. Fel rhan o'r cofnod, mae angen rhesymeg i bennu a yw'r amrywiaeth hwn wedi effeithio, naill ai'n gadarnhaol neu'n negyddol, er enghraifft, ar brofiad y claf neu'r defnydd gofalus o adnoddau.

Dylid defnyddio'r cofnod fel rhan o'r dystiolaeth i gefnogi ailgyfrifiad chwemisol arferol y lefel staff nyrsio, a bydd hefyd yn rhoi tystiolaeth i gefnogi'r angen i ailgyfrifo'r lefel staff nyrsio ar adegau eraill os oes angen. Yn ogystal, bydd y casgliadau a ddaw o'r cofnodion hyn yn llywio'r adroddiadau i'r Bwrdd a Llywodraeth Cymru.

Sut bydd staff yn gwybod eu bod yn gwneud yr hyn sydd angen iddynt ei wneud i gyfrannu at gynnal y lefel staff nyrsio?

Ar lefel unigol, dylai pob person nyrsio cofrestredig sydd yn gysylltiedig â gwaith yn ymwneud â'r Ddeddf sicrhau, trwy'r gwaith hwn, eu bod yn cynnal gofynion Côd y Cyngor Nyrsio a Bydwreigiaeth (2015) sy'n gofyn i'r holl gofrestrwyr bob amser flaenoriaethu pob, ymarfer yn effeithiol, cynnal diogelwch a hyrwyddo proffesiynoldeb ac ymddiriedaeth.

Fodd bynnag, mae'r canllawiau gweithredol yn ei wneud yn glir bod y systemau i gael eu defnyddio ar gyfer cyfrifo a chynnal y lefel staff nyrsio yn gymhleth ac yn amlweddol. Mae hefyd yn dangos yn glir bod yr atebolrwydd ar gyfer y systemau hyn gyda swyddogion a staff ar sawl lefel ym mhob bwrdd iechyd/ymddiriedolaeth.

Mae'r Ddeddf yn gofyn i bob bwrdd iechyd/ymddiriedolaeth fod wedi sefydlu systemau i hysbysu cleifion am y lefelau staff nyrsio ar gyfer pob ward. Yn ogystal, cynghorir bod pob bwrdd iechyd/ymddiriedolaeth yn sefydlu systemau i hysbysu ei holl staff am y Ddeddf a'r camau y mae'r timau sy'n gyfrifol am y wardiau meddygol a llawfeddygol aciwt ar gyfer oedolion yn eu cymryd i sicrhau bod y lefel staff nyrsio'n cael ei gynnal.

Yn ogystal, anogir pob bwrdd iechyd/ymddiriedolaeth yn benodol i sefydlu systemau ar gyfer sicrhau bod staff pob ward cleifion mewnol meddygol a llawfeddygol aciwt ar gyfer oedolion yn cael eu hysbysu ynghylch, ac yn cael cymorth i ddeall y gwaith i sicrhau cydymffurfio'n llawn â'r Ddeddf yn fras yn y bwrdd iechyd/ymddiriedolaeth, ac yn benodol yn eu ward. Dylai'r systemau hyn gynnwys sut y caiff y wybodaeth ganlynol ei rhannu:

- Yr hyn y mae data (archwiliad tostrwydd) Lefelau Gofal Cymru yn ei ddangos am dostrwydd cleifion ar bob ward;
- Yr hyn y mae'r data dangosydd ansawdd yn ei ddangos am ofal sensitif o gleifion ar bob ward; ac
- Unrhyw ddata arall e.e. cyfraddau absenoldeb salwch neu gyfraddau defnyddio banc neu asiantaeth a ddefnyddir i lywio safbwynt proffesiynol y person neilltuol.

Bydd angen i hyn egluro'r hyn y mae'r data yn ei adlewyrchu am y ward y mae'n cyfeirio ati.

Dylai'r systemau hyn hefyd gynnwys ystyriaeth o'r ffordd y mae gwybodaeth ynghylch pa mor dda y mae tîm y ward yn ei wneud yn cynnal y lefel staff nyrsio yn cael ei rannu gyda'r tîm.

Dylid disgrifio systemau'r bwrdd iechyd/ymddiriedolaeth i gefnogi'r cyfathrebiadau a anogir uchod yn fframwaith gweithredol y bwrdd iechyd/ymddiriedolaeth.

Mae gwaith cenedlaethol wedi cael ei wneud i gefnogi pob bwrdd iechyd/ymddiriedolaeth i fabwysiadu ymagwedd unwaith ar gyfer Cymru trwy ddyfeisio taflen wybodaeth yn rhestru cwestiynau cyffredin ar gyfer staff (Atodiad 8).

Beth fydd yn digwydd os na fydd y lefel staff nyrsio'n cael ei gynnal?

Y byrddau iechyd/ymddiriedolaethau ar lefel weithredol sy'n gyfrifol am gydymffurfio â'r Ddeddf. Bydd unrhyw ddiffyg cydymffurfio yn cael ei ystyried yn unol â'r *Trefniadau Dwysau ac Ymyrryd ar y Cyd* sydd wedi bod mewn bodolaeth er 2014. Yn unol â'r trefniadau hyn, mae Llywodraeth Cymru'n cyfarfod â Swyddfa Archwilio Cymru ac Arolygiaeth Gofal Iechyd Cymru ddwywaith y flwyddyn i drafod sefyllfa gyffredinol pob bwrdd iechyd/ymddiriedolaeth. Ystyrir ystod eang o wybodaeth a deallusrwydd er mwyn cynghori ar y statws dwysau, unrhyw faterion a sicrhau eu bod yn cael eu datrys yn effeithiol. Byddai diffyg cydymffurfio â darn o ddeddfwriaeth fel Ddeddf Lefelau Staff Nyrsio (Cymru) yn cael eu hystyried yn unol â'r trefniadau hyn.

Sut rydym yn hysbysu cleifion ynghylch y lefel staff nyrzio?

Yn unol â gofynion y Ddeddf a'r canllawiau statudol, mae'n ofynnol ar bob bwrdd iechyd/ymddiriedolaeth hysbysu cleifion ynghylch y lefel staff nyrzio trwy ddangos y lefel staff nyrzio ar gyfer y ward a dylent hefyd hysbysu cleifion ynghylch y dyddiad y cyflwynwyd y lefel at eu Bwrdd.

Mae gwaith cenedlaethol wedi cael ei wneud i ddatblygu templed (Atodiad 9) a fyddai, os caiff ei ddefnyddio i ddangos y wybodaeth sy'n benodol i bob ward cleifion mewnol meddygol a llawfeddygol, yn galluogi pob bwrdd iechyd/ymddiriedolaeth i fodloni gofynion paragraffau 20-25 o'r canllawiau statudol. Disgwylir i bob bwrdd iechyd/ymddiriedolaeth bennu sut caiff y wybodaeth a ddangosir ar y templed ei diweddarau'n lleol a byddai'n briodol i'r broses a gyfunwyd gael ei chynnwys yn y fframwaith weithredu. Yn ogystal, mae'n ofynnol ar bob bwrdd iechyd/ymddiriedolaeth sicrhau bod y wybodaeth a roddir i gleifion hefyd ar gael yn Gymraeg er mwyn cydymffurfio â Safonau'r Gymraeg.

Mae gwaith cenedlaethol hefyd wedi cael ei wneud i gefnogi pob bwrdd iechyd/ymddiriedolaeth i fabwysiadu ymagwedd unwaith ar gyfer Cymru trwy ddyfeisio taflen wybodaeth yn rhestru cwestiynau cyffredin i gynorthwyo staff i roi gwybodaeth gywir i gleifion am y Ddeddf (Atodiadau 10 ac 11).

Gall rhai wardiau cleifion mewnol meddygol a llawfeddygol ar gyfer oedolion ddewis darparu gwybodaeth ychwanegol am y lefel staff nyrzio, uwchlaw'r gofynion gwybodaeth craidd a nodir yn y Ddeddf a'r canllawiau statudol. Gallai hyn fod yn arbennig o briodol, er enghraifft, pan fydd o gymorth i gleifion ac ymwelwyr ddeall natur amlddisgyblaethol ehangach y tîm gofal iechyd.

Atodiadau

Atodiad 1: Canllawiau statudol

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Deddf Lefelau Staff Nyrso (Cymru) 2016

Canllawiau Statudol

Atodiad 2: Deddf Lefelau Staff Nyrso (Cymru) 2016

Deddf Lefelau Staff Nyrso (Cymru) 2016

i

Deddf Lefelau Staff Nyrso (Cymru) 2016

CYNNWYS

- 1 Lefelau staff nyrso
- 2 Cychwyn
- 3 Enw byr

Lefelau Gofal Cymru

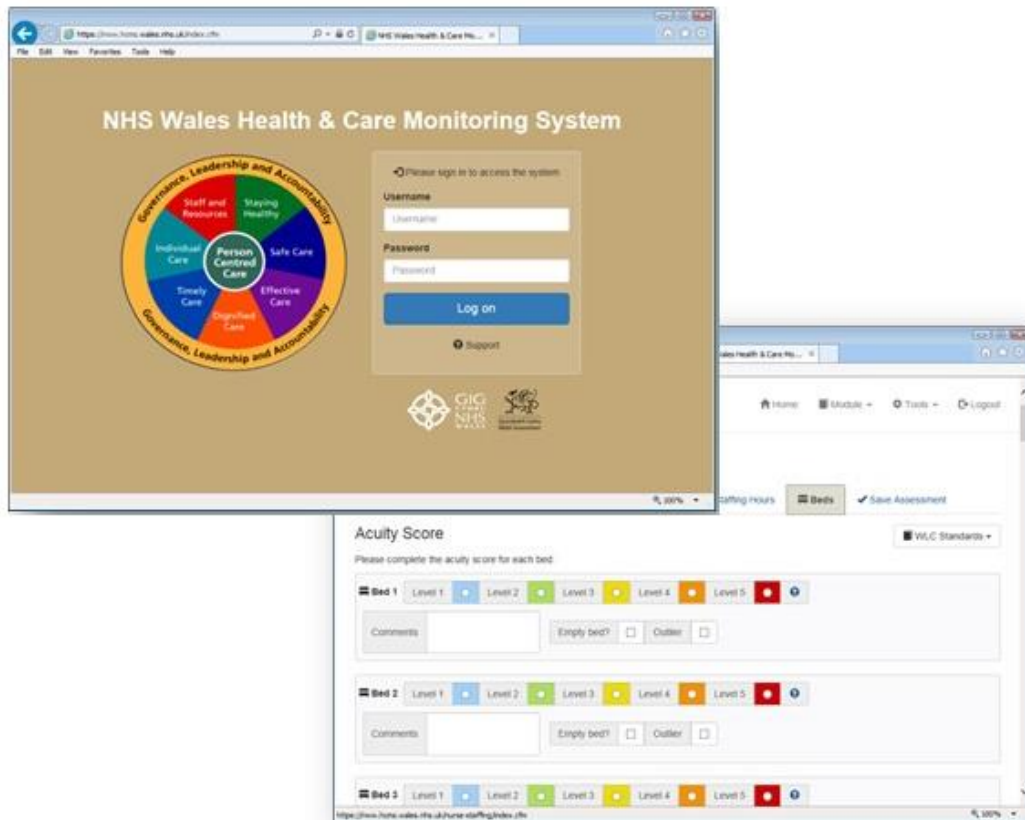
Argraffiad 1

Atodiad 4: Canllawiau sut i ddefnyddio System Monitro Gofal Iechyd

System Monitro Gofal Iechyd

Canllawiau ar sut i
ddefnyddio'r modiwl nyrso

Atodiad 5: Ffactorau y mae'n rhaid eu hystyried yn ystod y broses gyfrifo.

Cyffredinol

- Adnabod wardiau
- Y cyfnod a archwiliwyd
- Naratif gweithredol
- Cymysgedd y baich achosion
- Rhestr ddyletswyddau cyffredol - oriau targed y dydd, gwir ddefnydd, sefydliad mewn WTE
- Cyfradd cyflawniad dyddiol y rhestr
- Cyflawniad cyffredinol

Tostrwydd y cleifion

- Tostrwydd cleifion yn defnyddio offeryn Lefelau Gofal Cymru
- Oriau gofal fesul claf y dydd (cyfartaledd)

Dangosyddion Ansawdd

- Cwyn - os yw'r defnydd yn cael ei sbarduno bydd angen naratif cyffredinol ynghylch a oedd unrhyw effeithiau ar gleifion yn ymwneud ag argaeledd staff e.e. efallai fydd ddim.
- Gwallau meddyginiaeth
- Cwympiadau
- Ardaloedd o pwysedd

Dyfarniad Proffesiynol

- Llif Cleifion - disgrifiad cyffredinol o weithgaredd gan gynnwys cleifion, asesu, hebryngwyr, mynychwyr wardiau ac ati.
- Amgylchedd - nifer y gwelyau, ciwbiclau, baeau, gosodiad cyffredinol ac offer.
- Cymysgedd o arbenigeddau ac achosion - naratif cyffredinol i ddisgrifio'r arbenigedd clinigol a'r baich achosion.
- Pwysau gweithredol - disgrifiad cyffredinol o'r pwysau yn ystod y cyfnod archwilio, newidiadau yn y llwyth gwaith, cleifion sylweddol e.e. anghenion clinigol, cymdeithasol, diwylliannol unigryw.
- Llwyth gwaith
- Cymorth i fyfyrwyr
- Mynediad at MDT
- Cymysgedd sgiliau staff - cymwysterau, cymwyseddau, sgiliau a phrofiad y nyrsys sy'n darparu gofal i gleifion.
- Trosiant staff - swyddi gwag cyffredol
- Defnyddio staff atodol - effaith defnyddio staff dros dro ar lefel staff nyrsio
- Hyfforddiant a datblygiad - gofynion hyfforddi gorfodol a galluogi staff nyrsio i gael yr amser i dderbyn yr hyfforddiant priodol

Crynodeb

Argymhelliad - i ystyried:

- 1) Unrhyw ddeunyddiau cyfeirio gan gynnwys gofynion technegol neu reoleiddiol sy'n ymwneud ag arbenigedd a defnydd staff.
 - 2) yr angen am gynllun gweithredu - disgrifiad amlinellol o'r cynllun a chyfeiriad at ddogfen ar wahân (rhan o dystiolaeth)
- Amserlen ddiwygiedig - oriau targed y dydd
 - Cyfranogiad a chytundeb yn y broses gyfrifo - rheolwr ward, uwch nyrs, person dynodedig.
 - Dyddiad cyfrifiad y person dynodedig.

- Dyddiad adolygu - rhagosodiad mewn cyfnodau archwilio cenedlaethol neu gallai fod yn gynt os bydd materion yn cael eu nodi

Atodiad 6: Cofnodi ymagwedd driongllog tuag at adolygu lefel staff nyrso

Cyfnod a Adolygwyd

o [] i []

Rhestr Ddytsetsyddau a Gynlluniwyd (cynigiwyd ar ôl yr adolygiad)

Nifer y bobl fesul sifft		SUL	LLUN	MAW	MER	IAU	GWE	SAD
Bore (LD)	Nifer y gweilyau RN HCSW							
Prynhawn	RN HCSW							
Nos (LN)	RN HCSW							

Sefydliad Gofymol

Rhestr Ddytsetsyddau a Gynlluniwyd WTE

Cyfrifol []

Dyrchafiad + 26.9% + 1WTE = WTE

Uwch / Prif Nyrso + Goruchwyliol = WTE

Cyfanswm y Staff WTE

Crynodeb o'r Canlyniad

Dyddiad

Dyddiad

Dyddiad

Cynrychiolydd y Gweithlu

Cyfarwyddwr y Gweithlu

Bwrdd Iechyd/ymddiriedolaeth

Enw'r Ward

Safle

Rhestr Ddytsetsyddau a Gynlluniwyd (Cyfredol)

Nifer y bobl fesul sifft		SUL	LLUN	MAW	MER	IAU	GWE	SAD
Bore (LD)	Nifer y gweilyau RN HCSW							
Prynhawn	RN HCSW							
Nos (LN)	RN HCSW							

offeryn cynllunio'r gweithlu

Dangosyddion Ansawdd

safbwynt profesiynol

Awdurdod

Ward / Gwasanaeth

Cyf./Adranol

Bwrdd/Gwe

Uwch nyrso

Rheolwr Gweithredol

Cyfarwyddwr Gweithredol

Atodiad 7: Gofynion o fewn y Fframwaith Gweithredol

Bwriad y fframwaith hwn yw: cefnogi'r cyfrifo a chynnal lefelau staffio nyrsio; amlinellu'r rolau a chyfrifoldebau'r gweithwyr proffesiynol allweddol; ac enwi'r camau y bwriedir eu cymryd i adolygu, cofnodi, adrodd ac uwch-gyfeirio lle nad yw lefelau staff nyrsio yn cael eu cynnal.

Gwybodaeth
Dyddiad cynhyrchu a llofnodi'r ddogfen
Dyddiad / amllder y ddogfen i'w hadolygu
Pwrpas y ddogfen
Cyfeiriad at y gweithwyr proffesiynol sy'n dod o dan y ddogfen (Gweithlu, Gweithrediadau a Chynllunio, nyrsio, cyllid), eu rolau a'u cyfrifoldebau
Proses ar gyfer cyfrifo'r lefel staff nyrsio (triongli)
Systemau i adolygu a chofnodi gwyriad oddi wrth y rhestr arfaethedig
Camau i gymryd pob cam rhesymol er mwyn cynnal lefel staff nyrsio (gan gynnwys camau gweithredol, strategol a chenedlaethol)
Camau i'w cymryd, a chan bwy, i sicrhau bod pob cam rhesymol yn cael ei gymryd i gynnal lefel staff nyrsio ar sail tymor hir a sifft fesul sifft
Cofnodi ac uwch-gyfeirio pryderon pan na allant gynnal lefel staff nyrsio
Cyfeiriad at ddogfennau allweddol (Canllawiau Statudol, Canllawiau Gweithredol)
Camau a gymerwyd o dan adran 25A
Polisi dwysâd
Fframwaith gweithredol wedi'i gynnwys ym mholisi dwysáu a chynlluniau busnes y Bwrdd.
Trefniadau i hysbysu cleifion am lefel staff nyrsio

Atodiad 8: Cwestiynau cyffredin ar gyfer staff ar wardiau cleifion mewnol meddygol a llawfeddygol aciwt ar gyfer oedolion.

Beth mae Deddf Lefel Staff Nyrzio (Cymru) 2016 yn ei olygu i fi fel aelod o staff ar ward feddygol neu lawfeddygol aciwt ar gyfer oedolion?

Cwestiynau Cyffredin

Beth yw'r Ddeddf Lefel Staff Nyrzio (Cymru) 2016?

Daeth Deddf Lefel Staff Nyrzio (Cymru) 2016 i rym ym Mawrth 2016. Mae'r Ddeddf yn golygu bod gan y byrddau iechyd/ymdiriedolaeth:

- ddyletswydd gyfreithiol i sicrhau lefel briodol o staff nyrzio ym mhob lleoliad;
- dyletswydd gyfreithiol i gyfrifo a chynnal y lefel briodol o staff nyrzio ar wardiau meddygol a llawfeddygol aciwt ar gyfer oedolion; a
- dyletswydd gyfreithiol i adrodd ar gydymffurfio â gofynion staffio a gweithredu os nad yw lefelau staff nyrzio'n cael eu cynnal.

Beth mae lefel staff nyrzio'n ei olygu?

Y lefel staff nyrzio yw nifer y staff sydd eu hangen gan ward i alluogi'r tîm i ddarparu gofal i'r cleifion mewn ffordd sydd yn ystyried anghenion nyrzio hollataidd y cleifion i gyd. Mae hyn yn cynnwys y rhestr ddyletswyddau a gynlluniwyd a'r sefydliad gofynnol.

Sut mae'r lefel staff nyrzio ar gyfer ward yn cael ei benderfynu?

Yng Nghymru rydym yn defnyddio nifer o offer i asesu'r hyn y dylai'r lefel staff nyrzio fod ar gyfer wardiau gwahanol.

Mae'r lefel staff nyrzio'n amrywio o ward i ward, yn dibynnu ar nifer y cleifion a'r math o nyrzio sydd ei angen ar y cleifion hynny. Er enghraifft: gallai wardiau llawfeddygol gael mwy o gleifion ar y ward sydd yn cael llawdriniaeth rhwng Dydd Llun a Dydd Gwener ac felly mae mwy o staff ar ddyletswydd yn ystod yr wythnos o'i gymharu â'r penwythnos; neu gallai fod gan rai wardiau fwy o staff ar ddyletswydd lle mae ymgynghorwyr yn dod o gwmpas.

Mae'n rhaid i bob bwrdd iechyd/ymdiriedolaeth yng Nghymru gyfrifo nifer y nyrsys sydd eu hangen i ddarparu gofal sy'n canolbwyntio ar y claf trwy ddefnyddio ymagwedd drionglog sydd yn dod â thair ffynhonnell wybodaeth ynghyd. Yng Nghymru, rydym yn gwneud hyn trwy:

- ddefnyddio offeryn o'r enw "Lefelau Gofal Cymru", sydd yn cynnwys 5 lefel tostrwydd yn amrywio o Lefel 1 lle mae cyflwr y claf yn sefydlog ac y gellir ei

ragweld, sydd yn gofyn am ofal nyrsio arferol, i Lefel 5 lle mae'r claf yn gwbl ansefydlog ac mewn perygl, sydd yn gofyn am lefel ddwys o ofal nyrsio parhaus ar sail 1:1. Mae'r brif nyrs yn gyfrifol am sicrhau bod yr anghenion gofal cymdeithasol, seicolegol, ysbrydol a chorfforol yn cael eu hasesu a'u dosbarthu gan ddefnyddio'r disgrifwyr yn Lefelau Gofal Cymru;

- edrych ar y dangosyddion ansawdd sydd yn arbennig o sensitif i ofal a ddarperir gan nyrs. Dylai hyn gynnwys: cleifion yn cwmpo; briwiau gwasgedd a gafwyd yn yr ysbyty; gwallau meddyginiaeth; a chwynion. Yn ogystal â'r rhain, gellir ystyried unrhyw ddangosyddion ansawdd eraill yr ystyrir yn briodol ar gyfer ward; a
- cymhwyso safbwynt proffesiynol yr uwch nyrsys sydd yn adnabod y wardiau a lefelau angen cleifion. Rydym yn ystyried nifer y nyrsys cofrestredig ar ddyletswydd ar bob ward yn ogystal â lefel y sgiliau nyrsio, cymwyseddau a phrofiad y nyrsys; effaith staff dros dro; trosiant a deiliadaeth gyffredinol gwelyau; cyflwr ffisegol a threfn y ward; gofynion myfyrwyr a dysgwyr; unrhyw swyddogaethau gweinyddol a wneir gan y tîm; cymhlethdod anghenion y cleifion yn cynnwys anghenion diwylliannol a chyfranogiad amlddisgyblaethol yn y gofal; a darpariaeth gofal trwy gyfrwng y Gymraeg.

Pa mor aml bydd y lefel staff nyrsio'n cael ei adolygu?

Bydd pob bwrdd iechyd/ymddiriedolaeth yn adolygu'r lefel staff nyrsio ar gyfer pob ward:

- bob chwe mis;
- os bydd rhywbeth yn newid ar y ward, er enghraifft, os oes newid yn y grŵp o gleifion sydd yn derbyn gofal ar y ward neu nifer y gwelyau sy'n cael eu defnyddio ar y ward; neu
- os yw'r tîm nyrsio o'r farn bod angen cynnal adolygiad am unrhyw reswm.

Cyflwynir y lefel staff nyrsio ar gyfer pob ward i'r Bwrdd yn flynyddol, a rhoddir diweddariad ysgrifenedig ar unrhyw achlysur pan ystyrir hynny'n angenrheidiol i newid y lefel staff nyrsio am unrhyw reswm.

Pwy sy'n gyfrifol am benderfynu beth ddylai'r lefel staff nyrsio fod ar gyfer pob ward?

Gwneir y penderfyniad ynghylch y lefel staff nyrsio ar gyfer pob ward gan y person neilltuol yn y pen draw (y Cyfarwyddwr Nyrsio fel arfer) ar ran y bwrdd iechyd/ymddiriedolaeth, ond gwneir y penderfyniad yn dilyn trafodaethau gyda'r tîm nyrsio sy'n gyfrifol am y ward, yn cynnwys y nyrsys ar y ward a rheolwr y ward.

Sut mae byrddau iechyd/ymddiriedolaeth yn sicrhau bod y lefel staff nyrsio ar gyfer ward yn cael ei gynnal?

Bydd y brif nyrs yn sicrhau bod nifer y staff ar ddyletswydd yn adlewyrchu'r hyn y dylai'r lefel staff nyrsio fod ar gyfer bob dydd ar gyfer y ward honno a byddant yn hysbysu'r uwch nyrs os oes unrhyw fylchau.

Caiff gwybodaeth am nifer y nyrsys a'r staff gofal a ddylai fod yn gweithio ar bob sifft ei harddangos ar bob ward.

Mae'r tîm nyrsio'n adolygu ac yn cofnodi'r amserau y gwnaeth nifer y nyrsys oedd ar ddyletswydd amrywio o'r lefel staff nyrsio a pha gamau a gymerwyd mewn ymateb i hyn. Bydd y tîm nyrsio hefyd yn ystyried a oedd peidio cynnal y lefel staff nyrsio wedi cael unrhyw effaith ar y gofal a ddarparwyd i'r cleifion ar y ward ar y pryd.

Os oes digwyddiadau neu chwynion am ofal a ddarperir gan nyrs yn cael eu cofnodi trwy systemau adrodd ynghylch digwyddiadau'r byrddau iechyd/ymddiriedolaeth, bydd a wnaeth peidio cynnal y lefel staff nyrsio gyfrannu at y digwyddiad/cwyn yn cael ei ystyried.

Beth sy'n digwydd ar y ward pan fydd bwllch o ran staffio?

Ceir adegau pan fydd y rhestr ddyletswyddau a ddefnyddir yn amrywio o'r rhestr ddyletswyddau a gynlluniwyd fel y nodir yn y lefel staff nyrsio oherwydd salwch annisgwyl staff neu resymau eraill y tu hwnt i'n rheolaeth ni.

Dylai byrddau iechyd/ymddiriedolaethau sicrhau bod pob cam rhesymol yn cael ei gymryd i gynnal y lefel staff nyrsio ar gyfer pob ward cleifion mewnol meddygol a llawfeddygol aciwt ar gyfer oedolion ar sail sifft ac yn yr hirdymor.

Ar adegau, gall y rhestr ddyletswyddau a gynlluniwyd gael ei amrywio'n briodol mewn ymateb i asesiad o dostrwydd cleifion ar draws y system a safbwynt proffesiynol y strwythur rheoli nyrsys. Yn y tymor byr, efallai fydd yn rhaid i nyrsys ar y ward flaenoriaethu gofal cleifion er mwyn cynnal diogelwch cleifion.

Beth mae'n ei olygu os oes mwy o staff nag sy'n ofynnol yn unol â'r lefel staff nyrsio ar ddyletswydd ar sifft?

Mae'r nyrs sy'n gyfrifol, rheolwr y ward a'r nyrs uwch yn asesu anghenion y cleifion ar y ward yn barhaus, a gall mwy o staff ar ddyletswydd ar y ward fod oherwydd cynnydd yn anghenion gofal cleifion, er enghraifft, lle gall fod angen gofal nyrsio un i un ar glaf, lle mae grŵp o gleifion angen cymorth uwch, neu lle mae cyflwr claf wedi gwaethygu.

Beth sy'n digwydd os nad yw'r lefel staff nyrsio'n cael ei gynnal?

Y bwrdd iechyd/ymddiriedolaeth ar lefel weithredol sy'n atebol am gydymffurfio â'r Ddeddf. Byddai peidio cydymffurfio â darn o ddeddfwriaeth fel Deddf Lefelau Staff Nyrsio (Cymru) yn cael ei ystyried yn unol â'r Trefniadau Dwysau ac Ymyriad ar y Cyd sydd wedi bodoli er 2014.

Ble alla i gael rhagor o wybodaeth?

Mae rhagor o wybodaeth ar gael yn y byrddau iechyd. Fframwaith gweithredol ac o fewn y Canllawiau Gweithredol a'r Canllawiau Statudol sydd ar gael ar wefan y byrddau iechyd neu drwy wefan 1000 Bywydau. O fewn pob bwrdd iechyd mae arweinydd gweithredol a fydd yn rhoi arweiniad a chefnogaeth i staff.

Atodiad 9: Tabled ar gyfer hysbysu cleifion ynghylch y lefel staff nyrsio

**Staff Nyrsio
Nurse Staffing**

Enw'r Ward

Mae'n ofynnol ar y bwrdd iechyd i sicrhau bod cleifion yn cael gwybod beth yw'r lefel staff nyrsio ar bob ward feddygol a llawfeddygol aciwt ar gyfer oedolion a'r dyddiad cafodd y lefel staff nyrsio ei gyflwyno i'r Bwrdd.

SEFYDLIAD GOFYNNOL

(Nifer y staff nyrsio sydd eu hangen)

Dyddiad cyflwyno'r lefel
staff nyrsio i'r Bwrdd

Nifer y staff (nyrsys cofrestredig [RN] a gweithwyr cymorth gofal iechyd [HCSW]) sy'n ofynnol ar bob shift i gyflawni'r rhestr ddyletswyddau a gynlluniwyd.

		Llun	Maw	Mer	Iau	Gwen	Sad	Sul
Cynnar	RN							
	HCSW							
Hwyr	RN							
	HCSW							
Nos	RN							
	HCSW							

Yn ogystal â'r rhestr ddyletswyddau a gynlluniwyd, efallai y gwelwch staff gofal iechyd eraill ar y ward sy'n ymgymryd â thasgau penodol i gefnogi'r gwaith o ddarparu gofal cleifion. Er enghraifft, ffisiotherapydd neu gynorthwydd adsefydlu.

Os oes gennych unrhyw gwestiynau neu adborth, cysylltwch â phrif nyrs y ward. Mae taflen wybodaeth o Gwestiynau Cyffredin ar gael yn Gymraeg ac yn Saesneg.

Atodiad 10: Cwestiynau cyffredin ar gyfer cleifion

Beth mae Deddf Lefel Staff Nyrzio (Cymru) 2016 yn ei olygu i mi fel claf?

Cwestiynau Cyffredin

1) Beth yw'r Ddeddf Lefel Staff Nyrzio (Cymru) 2016?

Daeth y Ddeddf Lefelau Staff Nyrzio yn gyfraith yng Nghymru ym mis Mawrth 2016 ac mae'n gosod dyletswydd ar fyrddau ac ymddiriedolaethau iechyd Cymru i sicrhau bod nyrsys yn cael digon o amser i ofalu am gleifion. Mae dyletswydd gyntaf y Ddeddf yn berthnasol i unrhyw leoliadau lle mae gofal nyrsio yn cael ei ddarparu neu ei gomisiynu. Dim ond i wardiau cleifion mewnol meddygol a llawfeddygol aciwt oedolion y mae'r ail ddyletswydd yn berthnasol; fodd bynnag, mae gan Weinidogion Cymru bwerau o fewn y Ddeddf i gymhwyso'r ddyletswydd i leoliadau eraill pan sefydlir offer cynllunio gweithlu seiliedig ar dystiolaeth ar gyfer yr ardaloedd hynny.

2) Beth mae lefel staff nyrsio'n ei olygu?

Nifer y staff nyrsio sydd eu hangen i ddarparu gofal diogel a phriodol i gleifion. Yn ogystal â'r staff nyrsio, efallai y gwelwch staff gofal iechyd eraill ar y ward sy'n ymgymryd â thasgau penodol i gefnogi cyflwyno gofal i gleifion. Er enghraifft, ffisiotherapydd neu gynorthwydd adsefydlu.

3) Sut mae'r lefel staff nyrsio ar gyfer ward yn cael ei benderfynu?

Mae lefel staff nyrsio yn amrywio o ward i ward, yn dibynnu ar nifer y cleifion a'r math o nyrsio sydd ei angen ar gleifion. Rydym yn dwyn ynghyd dair ffynhonnell o wybodaeth: barn broffesiynol y nyrsys; pa mor sâl neu ddibynnol yw'r cleifion; a diogelwch ac ansawdd y gofal a ddarperir gan bob ward.

4) Pwy sy'n gyfrifol am benderfynu beth ddylai'r lefel staff nyrsio fod ar gyfer pob ward?

Y Cyfarwyddwr Gweithredol Nyrzio sy'n gyfrifol am benderfynu ar lefel staff nyrsio yn dilyn trafodaethau gyda'r tîm nyrsio sy'n gyfrifol am bob ward.

5) Pa mor aml y bydd lefel staff nyrsio yn cael ei hadolygu?

Dylid adolygu lefel staff nyrsio pob ward digwydd bob 6 mis; os bydd rhywbeth yn newid ar y ward (e.e. - nifer y gwelyau sy'n cael eu defnyddio); neu os yw'r tîm nyrsio yn meddwl bod angen cynnal adolygiad.

6) Sut mae'r lefel staff nyrsio yn cael ei gynnal?

Bydd y nyrs â gofal yn cynllunio rhestr staffio sy'n ceisio sicrhau bod nifer y staff ar ddyletswydd yn adlewyrchu'r lefel staff nyrsio ofynnol a bydd yn cysylltu â'r rheolwr nyrsio pan fydd bwlch yn y lefel staffio. Weithiau, gellir newid y rhestr ddyletswyddau a gynlluniwyd o ganlyniad i asesiad o anghenion cleifion; byddai hyn yn seiliedig ar farn broffesiynol y tîm nyrsio.

Os oes bylchau yn y rhestr ddyletswyddau a gynlluniwyd neu os oes angen staff nyrsio ychwanegol gellid cyflogi gweithwyr dros dro o fanc neu asiantaeth nyrsio os oes angen i gynnal lefel staff nyrsio i sicrhau y darperir gofal diogel a phriodol.

7) Sut ydw i'n cael rhagor o wybodaeth?

Mae'r Lefel Staffio Nyrzio ar gyfer pob ward feddygol a llawfeddygol aciwt i oedolion yn cael ei harddangos ar y ward. Lluniwyd taflen wybodaeth ar gyfer cleifion. Os oes gennych unrhyw gwestiynau a/neu bryderon ynghylch lefelau staff nyrsio ar y ward hon, gofynnwch am gael siarad â Rheolwr y Ward neu'r Brif Nyrs.

Atodiad 11: Cwestiynau hawdd eu darllen i gleifion

Hawdd ei Ddeall

Am lefelau staff nyrso

Beth mae Deddf Lefelau Staff Nyrso (Cymru) 2016 yn ei feddwl imi?

Dyma fersiwn hawdd ei ddeall o **'Beth mae Deddf Lefelau Staff Nyrso (Cymru) 2016 yn ei olygu imi fel claf ar ward Feddygol neu Lawfeddygol Dwys i Oedolion? – Cwestiynau Cyffredin'** GIG Cymru.

Ionawr 2019

Sut i ddefnyddio'r ddogfen yma

Dyma fersiwn hawdd ei ddeall. Mae'r geiriau a beth maen nhw'n feddwl yn hawdd i'w deall a'u darllen

Efallai y byddwch angen cefnogaeth i ddarllen a deall y ddogfen yma. Gofynnwch i rhywun rydych chi'n eu hadnabod i'ch helpu chi.

Lle mae'r ddogfen yn dweud **ni** mae hyn yn meddwl **GIG Cymru**.

Cafodd y ddogfen yma ei gwneud yn hawdd ei deall gan **Hawdd ei Ddeall Cymru** gan ddefnyddio **Photosymbols**.

Beth mae lefelau staff nyrzio yn ei feddwl?

Lefelau staff nyrzio ydy'r nifer o nyrsys sydd eu hangen i edrych ar ôl cleifion yn gywir ac yn ddiogel..

Efallai y byddwch yn gweld staff gofal iechyd eraill yn gweithio yn y wardiau Er enghraifft, ffisiotherapyddion sydd yn helpu pobl i symud o gwmpas.

Beth ydy Deddf Lefelau Staff Nyrzio (Cymru) 2016?

Daeth y **Ddeddf Lefelau Staff Nyrzio (Cymru) 2016** yn gyfraith yng Nghymru ym mis Mawrth 2016.

Mae'n meddwl bod **rhaid** i fyrddau iechyd wneud yn siŵr bod yna ddigon o nyrsys mewn wardiau ysbytai i edrych ar ôl cleifion yn ddiogel.

Sut mae'r lefelau staff nyrsio ar gyfer pob ward yn cael ei benderfynu?

Efallai bod lefelau staff nyrsio ar gyfer pob ward yn wahanol. Mae'n dibynnu ar nifer y cleifion ym mhob ward.

Mae hefyd yn dibynnu ar anghenion y cleifion. Er enghaifft, pa fath o ofal nyrsio maen nhw ei angen.

Er mwyn ein helpu ni i benderfynu faint o nyrsys sydd eu hangen ar gyfer pob ward, rydyn ni'n edrych ar 3 peth:

- beth mae'r nyrsys yn ei feddwl
- pa mor sâl ydy'r cleifion a faint o ofal maen nhw ei angen
- pa mor dda a diogel ydy'r gofal ym mhob ward.

Tudalen 4

Pwy sydd yn penderfynu beth ydy lefelau staff nyrso ar gyfer pob ward?

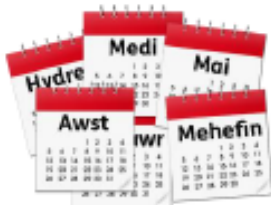
Y Cyfarwyddwr/wraig Gweithredol Nyrso sydd yn edrych ar ôl y lefelau staff nyrso ar gyfer pob ward.

Maen nhw'n siarad gyda'r fîm nyrso ym mhob ward cyn gwneud penderfyniad.

Pa mor aml fydd rhywun yn edrych ar y lefelau staff nyrso?

Fe ddylid edrych ar y lefelau staff nyrso ar gyfer pob ward:

- pob **6 mis**.

- pan mae rhywbeth yn newid yn y ward. Er enghraifft os ydy'r nifer o welyau sydd yn cael eu defnyddio yn y ward yn newid.

- os ydy'r fîm nyrso yn meddwl bod angen edrych arno eto am rhyw reswm.

Tudalen 5

Sut fydd wardiau yn gwneud yn siŵr bod ganddyn nhw'r lefelau staff nyrsio cywir?

Fe fydd y **nyrs mewn gofal** yn gwneud cynllun staffio yn ôl y nifer o staff nyrsio sydd angen bod ar y ward.

Os nad oes digon o nyrsys, fe fydd y nyrs mewn gofal yn siarad gyda'r **uwch nyrs**. Efallai bydd rhaid iddyn nhw dalu i nyrsys ychwanegol weithio yn y ward i wneud yn siŵr bod ganddyn nhw ddigon o nyrsys.

Weithiau mae'r cynllun staff yn gallu cael ei newid oherwydd bod anghenion y cleifion wedi newid. Y fîm nyrsio sydd yn penderfynu os ydy hyn yn digwydd.

Sut yw i'n gallu dysgu rhagor?

Os oes gennych gwestiynau am y lefelau staff nyrsio ar y ward yma, siaradwch os gwelwch yn dda gyda:

- Rheolwr/wraig y ward
- Prif Nyrs neu'r
- Nyrs mewn Gofal.

Tudalen 6

GIG
CYMRU
NHS
WALES

Staff Nyrsio
Nurse Staffing

GIG
CYMRU
NHS
WALES

Addysg a Gwella Iechyd
Cymru (AaGIC)
Health Education and
Improvement Wales (HEIW)

Deddf Lefelau Staff Nyrsio (Cymru) 2016: Canllawiau Gweithredol Wardiau Pediatrig i Gleifion Mewnol

Cynnwys

Rhagair	4
Crynodeb Gweithredol	5
Trosolwg	6
Cyflwyniad	6
Rhestr Termau.....	6
Beth yw Deddf Lefelau Staff Nyrsio (Cymru)?	9
Rolau a chyfrifoldebau.....	10
Bwrdd	10
Person dynodedig.....	10
Cyfarwyddwr y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol.....	11
Cyfarwyddwr Gweithrediadau.....	11
Cyfarwyddwr Cyllid	11
Strwythur rheoli nyrsio	11
Prif nyrs y ward/prif nyrs/rheolwr y ward	12
Nyrs gofrestredig	12
Cyfrifo lefel staff nyrsio.....	12
Pa wardiau sy'n cael eu cynnwys o dan adran 25B ac adran 25C o'r Ddeddf?.....	12
Beth yw'r dull cyfrifo a ddefnyddir i bennu lefel y staff nyrsio?	13
Pa ffynhonnell o wybodaeth o fewn y triangli sydd bwysicaf?	14
Sut rydym yn triangli'r dystiolaeth?	14
Beth yw'r adnodd cynllunio'r gweithlu sy'n seiliedig ar dystiolaeth?	15
Beth yw barn broffesiynol?	15
Beth yw'r dangosyddion ansawdd?	18
Sut rydw i'n mesur lefelau aciwtedd cleifion?	19
Cymryd rhan yn yr archwiliad ddwywaith y flwyddyn	20
Sut mae cyfrifiad lefel y staff nyrsio yn cael ei gofnodi?	20
Pryd mae cyfrifo lefel y staff nyrsio yn cael ei wneud?	20
Beth yw'r rhesymau dros ystyried ail-gyfrifo Lefel y Staff Nyrsio?.....	21
Cynnal lefel y staff nyrsio	22
Pa gamau fydd yn cael eu cymryd i gynnal lefel y staff nyrsio?.....	22
Camau cenedlaethol.....	22
Camau corfforaethol strategol.....	22
Camau gweithredol.....	22
Beth ddylid ei gynnwys yn Fframwaith Gweithredu'r byrddau iechyd?	23

Pa gofnodion sy'n gysylltiedig â chynnal lefel y staff nyrsio sydd eu hangen?	23
Sut bydd staff yn gwybod eu bod yn gwneud yr hyn sydd angen ei wneud i gyfrannu at gynnal lefel y staff nyrsio?	23
Beth sy'n digwydd os nad yw lefel y staff nyrsio yn cael ei chynnal?.....	24
Sut rydym yn hysbysu cleifion o lefel y staff nyrsio?.....	25
Atodiadau.....	26
Atodiad 1: Canllawiau statudol (Fersiwn 2)	26
Atodiad 2: Deddf Lefelau Staff Nyrsio (Cymru) 2016.....	27
Atodiad 3: Lefelau Gofal Pediatrig Cymru (Rhifyn 1)	28
Atodiad 4: System Monitro Gofal Iechyd - Canllaw 'Sut i'	29
Atodiad 5: Ffactorau y mae'n rhaid eu hystyried yn ystod y broses gyfrifo	30
Atodiad 6: Cofnod o ddull trionglog o adolygu lefel y staff nyrsio – templed cyfrifo	32
Atodiad 7: Gofynion o fewn y Fframwaith Gweithredu.....	33
Atodiad 8: Cwestiynau cyffredin i staff mewn wardiau pediatrig i gleifion mewnol.....	34
Atodiad 9: Templed i hysbysu cleifion o lefel y staff nyrsio.....	37
Atodiad 10: Cwestiynau cyffredin i Blant a Phobl Ifanc.....	38
Atodiad 11: Cwestiynau cyffredin i Rieni a Gofalwyr	39
Atodiad 12: Cwestiynau cyffredin hawdd eu darllen i gleifion	Error! Bookmark not defined.

Gwybodaeth am y ddogfen

Teitl	Deddf Lefelau Staff Nyrsio (Cymru) 2016: Canllawiau Gweithredol Pediatrig
Fersiwn:	Fersiwn 1
Dyddiad:	Mehefin 2021
Dyddiad Adolygu:	Mai 2022

Rhagair

Mae wedi bod yn bum mlynedd ers i Gymru ddod y wlad gyntaf yn Ewrop i ddeddfu ar lefelau staff nyrsio. Mae ein nyrsys wedi cael tair blynedd o roi *Deddf Lefelau Staff Nyrsio (Cymru) 2016* ar waith ar ein wardiau meddygol a llawfeddygol aciwt i oedolion. Mae'r dystiolaeth yn dweud wrthym, heb os, fod cael y nifer cywir o nyrsys cofrestredig a'r gymysgedd iawn o sgiliau yn lleihau marwolaethau ymhlith cleifion ac yn gwella canlyniadau i gleifion. Mae sicrhau bod cleifion yn cael gofal diogel o ansawdd uchel wrth wraidd pam ein bod wedi cefnogi cyflwyno'r ddeddfwriaeth. Wrth ymestyn yr ymrwymiad hwnnw, pasiwyd *Rheoliadau Lefelau Staff Nyrsio (Estyn Sefyllfaoedd) (Cymru) 2021* yn Senedd Cymru ym mis Chwefror, sy'n golygu, o fis Hydref 2021, bydd wardiau pediatrig i gleifion mewnol yng Nghymru yn dod o dan yr un dyletswyddau â wardiau meddygol a llawfeddygol i oedolion.

Mae'r canllaw gweithredol anstatudol hwn wedi'i ddatblygu fel llawlyfr i staff y GIG o lefel ward i lefel bwrdd, gan atgyfnerthu cynnwys y canllawiau statudol (a gyhoeddwyd ym mis Tachwedd 2017) yn fwy manwl. Mae pwyslais y canllawiau ar adrannau 25B a C o'r Ddeddf (cyfrifo a chynnal lefel y staff nyrsio), fodd bynnag, mae manylion ar adrannau 25A ac E (ystyried darparu nyrsys digonol ym mhob lleoliad ac adrodd ar lefel y staff nyrsio) yn cael eu cynnwys lle maen nhw'n gorgyffwrdd. Bydd yn caniatáu i sefydliadau'r GIG weithredu'r ddyletswydd benodol i gyfrifo a chynnal lefelau staff nyrsio mewn wardiau pediatrig i gleifion fel y nodir yn *Neddf Lefelau Staff Nyrsio (Cymru) 2016*.

Mae hon yn ddogfen fyw a fydd yn parhau i gael ei phrofi, ei hadolygu a'i mireinio bob blwyddyn yn seiliedig ar eich profiadau chi, y nyrsys a fydd yn defnyddio'r ddogfen o ddydd i ddydd.

Gareth Howells

**Prif Swyddog Nyrsio Dros Dro (Cymru)/Cyfarwyddwr Nyrsio GIG Cymru
Mehafin 2021**

Crynodeb Gweithredol

Daeth Deddf Lefelau Staff Nyrso (Cymru) i rym ym mis Mawrth 2016, a'i gwneud yn ofynnol i sefydliadau ledled GIG Cymru gyfrifo a monitro nifer y nyrsys sy'n ofynnol i ofalu am gleifion yn sensitif. Cynlluniwyd y Ddeddf er mwyn gallu ei gweithredu fesul cam, gan ddechrau gyda Wardiau Meddygol a Llawfeddygol Acíwt i Oedolion ym mis Ebrill 2018. Ym mis Chwefror 2021, cyhoeddwyd y bydd ail ddyletswydd y Ddeddf yn cwmpasu wardiau pediatrig i gleifion mewnol ym mis Hydref 2021.

Helpodd Grŵp Staff Nyrso Cymru Gyfan i lywio'r broses o gynhyrchu'r Ddeddf ar ôl arwain datblygiad y cysyniadau, y dulliau a'r adnoddau angenrheidiol i ragweld lefelau staff nyrsio yn ystod y 5 mlynedd flaenorol. Cafodd y gwaith paratoi pwysig hwn ei ffurfioli yn 2016 wrth sefydlu Rhaglen Staff Nyrso Cymru Gyfan, a gynlluniwyd i gefnogi GIG Cymru i weithredu'r Ddeddf.

Ym mis Hydref 2017, cyhoeddodd Llywodraeth Cymru y Canllawiau Statudol gofynnol i roi gwybodaeth ychwanegol i helpu i gefnogi'r broses o weithredu'r Ddeddf. Cafodd y Canllawiau eu hadolygu a'u cyhoeddi ym mis Mawrth 2021 i gynnwys wardiau Pediatrig i Gleifion Mewnol. Mae'r Canllawiau hyn yn disgrifio'n fanylach y cysyniadau, y dulliau a'r adnoddau i'w defnyddio wrth gyfrifo lefelau staff nyrsio. Mae'r Canllawiau hefyd yn rhagnodi dull trionglog i ddod â thair ffynhonnell wybodaeth hanfodol at ei gilydd y mae'n rhaid eu hystyried i ddarparu sylfaen dystiolaeth gadarn ar gyfer cyfrifo. Disgwylir i bob ward sy'n cymryd rhan gynnal y broses driongli bob 6 mis, adolygu lefel y staffio a chytuno ar y drefn sydd ei hangen. Mae'r broses hon yn cael ei llywodraethu gan aelod dynodedig o'r Bwrdd a fydd yn ei dro yn adrodd am gydymffurfiaeth â'r Ddeddf i Lywodraeth Cymru bob tair blynedd.

Cyrhaeddodd Rhaglen Staff Nyrso Cymru Gyfan garreg filltir ym mis Tachwedd 2020 gyda chyhoeddi'r Rhifyn Cyntaf o Lefelau Gofal Pediatrig Cymru. Mae'r ddogfen hon yn cynnig canllawiau clinigol sy'n seiliedig ar dystiolaeth er mwyn i staff nodi lefelau anghenion pob claf unigol. Defnyddir Lefelau Gofal Pediatrig Cymru fel rhan o Archwiliadau Staff Nyrso ddwywaith y flwyddyn, sef y brif broses o adolygu a chyfrifo lefelau staff nyrsio.

Mae'r Canllawiau Gweithredol hyn wedi'u datblygu a'u cynllunio i roi cyngor i'r sefydliadau sy'n cymryd rhan ar ddefnyddio Lefelau Gofal Pediatrig Cymru yn yr archwiliadau ddwywaith y flwyddyn, dadansoddi'r canlyniadau ac ymgymryd â'r triongli i gyfrifo ac adrodd ar lefelau staff nyrsio. Dylid defnyddio'r ddogfen hon i helpu byrddau iechyd wrth adolygu eu fframwaith gweithredu a pharhau i gefnogi gweithredu'n lleol.

Bydd canllawiau ar ofynion adrodd byrddau iechyd o dan y Ddeddf yn cael eu cyhoeddi ar wahân.

Greg Dix
Cyfarwyddwr Gweithredol Nyrso
Bwrdd Iechyd Cwm Taf Morgannwg

Trosolwg

Cyflwyniad

Datblygwyd y canllaw gweithredol hwn gan weithgor ar ran Grŵp Staff Nyrso Cymru Gyfan. Wrth ei ddatblygu, roedd aelodau'r gweithgor yn cynnwys cynrychiolwyr o bob bwrdd/ymdiriedolaeth iechyd drwy ymgynghori â Chyfarwyddwyr Gweithredol Nyrso ac aelodau Grŵp Staff Nyrso Cymru Gyfan.

Pwrpas y ddogfen hon yw darparu canllawiau i'r holl staff sy'n gweithio o fewn GIG Cymru sydd â chyfrifoldebau o dan adrannau 25B a 25C o Ddeddf Lefelau Staff Nyrso (Cymru) 2016. Fodd bynnag, wrth arfer eu cyfrifoldebau, rhaid i'r Bwrdd ystyried a rhoi sylw dyledus i'r ddyletswydd arnynt o dan adran 25A o'r Ddeddf i gael nyrsys digonol i ganiatáu amser i'r nyrsys ofalu am gleifion yn sensitif, ble bynnag mae gwasanaethau nyrsio yn cael eu darparu.

Dylid darllen y llawlyfr hwn ar y cyd â'r dogfennau canlynol:

- Canllawiau statudol F2 (Atodiad 1) a gyhoeddwyd gan Lywodraeth Cymru;
- Deddf Lefelau Staff Nyrso (Cymru) 2016 (Atodiad 2);
- Lefelau Gofal Pediatrig Cymru - Rhifyn 1 (Atodiad 3);
- System Monitro Iechyd Gofal - Canllaw 'Sut i' (Atodiad 4); a
- Fframwaith gweithredu unigol pob bwrdd iechyd.

Yn ogystal ag amlinellu a darparu canllawiau ar gyfrifoldebau pob bwrdd iechyd – yn benodol timau gweithredol, cyllid, gweithlu a sefydliadol a thimau nyrsio - bwriad y llawlyfr hwn hefyd yw cynnig cymorth penodol i dimau nyrsio clinigol sy'n cymryd rhan yn yr ymarfer archwiliad aciwtedd cenedlaethol ar gyfer wardiau pediatrig i gleifion mewnlol. O hyn allan, dylid nodi y cyfeirir at Ddeddf Lefelau Staff Nyrso (Cymru) 2016 fel y *Ddeddf*.

Gan fod Cymru yn gweithredu system TG genedlaethol i alluogi byrddau iechyd/ymdiriedolaethau'r GIG i fodloni gofynion y Ddeddf, bydd y defnydd o System Rheoli Gofal Iechyd yn cael ei disodli gan system TG newydd maes o law, a bydd canllawiau pellach ynglŷn â sut i ddefnyddio'r system newydd yn cael eu hanfon ar wahân.

Rhestr Termau

I helpu staff ac i sicrhau eglurder, lluniwyd rhestr termau. Mae'r geiriau a'r termau a welir yn yr rhestr hon wedi'u tanlinellu drwy weddill y canllawiau gweithredu.

<p>Ward Pediatrig i Gleifion Mewnlol</p>	<p>Ardal lle mae cleifion yn derbyn triniaeth weithredol am anaf neu salwch sy'n golygu bod angen naill ai ymyrraeth feddygol neu lawfeddygol brys neu ymyrraeth feddygol neu lawfeddygol a drefnwyd ymlaen llaw gan feddyg ymgynghorol neu o dan oruchwyliaeth meddyg ymgynghorol.</p> <p>Bydd cleifion ar y wardiau hyn rhwng 0-17, serch hynny, gall unigolion dderbyn triniaeth hyd at eu pen-blwydd yn 18 oed mewn ward i</p>
---	--

	<p>oedolion sy'n gleifion allanol ar adegau pan fydd barn broffesiynol yn barnu ei fod yn briodol yn seiliedig ar anghenion clinigol tra'n ystyried hefyd y protocolau asesu risg cyfredol yn ogystal â hawl y plentyn / gwarcheidwad i gymryd rhan yn y penderfyniad.</p> <p>Bernir bod cleifion yn derbyn triniaeth weithredol os ydynt yn wynebu ymyriad(au) ar gyfer eu hanaf neu salwch a ragnodir gan y meddyg ymgynghorol a/neu eu tîm, a/neu uwch ymarferwyr.</p>
Rhestr staff ar ddyletswydd	Yn cyfeirio at union nifer a chymysgedd sgiliau staff a oedd ar ddyletswydd, a drefnwyd i ddarparu gofal i gleifion. Ni ddylai personau ychwanegol fel myfyrwyr a phrif nyrsys wardiau/prif nyrsys/rheolwyr gael eu cynnwys yn y rhif hwn.
Person dynodedig	Person sy'n cael ei ddynodi gan y bwrdd iechyd sy'n gyfrifol am gyfrifo lefelau staff nyrsio ar ran y Prif Swyddog Gweithredol/Bwrdd. Dylai'r person dynodedig fod wedi'i gofrestru gyda'r Cyngor Nyrsio a Bydwreigiaeth ac o statws digon uchel o fewn y bwrdd / ymddiriedolaeth iechyd, fel Cyfarwyddwr Gweithredol Nyrsio ar gyfer y Bwrdd.
Hebrwng oddi ar y safle	Sawl gwaith y bydd nyrs a'r staff hynny sy'n ymgymryd â dyletswyddau nyrsio o dan oruchwyliaeth nyrs gofrestredig, neu a ddirprwywyd iddynt, yn gorfod hebrwng claf i ysbyty/safle arall.
Hebrwng ar y safle	Sawl gwaith y bydd nyrs a'r staff hynny sy'n ymgymryd â dyletswyddau nyrsio o dan oruchwyliaeth nyrs gofrestredig, neu a ddirprwywyd iddynt, yn gorfod hebrwng claf i adran arall o fewn yr ysbyty e.e. apwyntiad OPD neu fynd â'r claf i'r theatr.
Adnodd cynllunio'r gweithlu sy'n seiliedig ar dystiolaeth	<i>Cyfeiriwch at ddiffiniad y rhestr termau ar gyfer Lefelau Gofal Pediatrig Cymru.</i>
Nyrs	Mae'n cyfeirio at nyrs gofrestredig sydd wedi cofrestru ar hyn o bryd yn is-rannau 1 neu 2 o Gofrestr y Cyngor Nyrsio a Bydwreigiaeth.
Lefel y staff nyrsio	Mae lefel y staff nyrsio yn cyfeirio at gyfanswm y nyrsys gofrestredig yn ogystal â nifer y personau sy'n darparu gofal o dan oruchwyliaeth, neu gyflawni dyletswyddau a ddirprwywyd iddynt gan nyrs gofrestredig, e.e. gweithiwr cymorth gofal iechyd (HCSW). Mae lefel y staff nyrsio yn cyfeirio at y drefn sydd ei hangen a'r rhestr staff a gynlluniwyd.
Lefel y staff nyrsio	Mae hyn yn cyfeirio at y swyddi nyrsio hynny o fewn y strwythur rheoli sydd rhwng prif nyrs y ward/prif nyrs a'r Cyfarwyddwr Gweithredol Nyrsio.
Aciwtedd cleifion	<p>Yn unol â Lefelau Gofal Pediatrig Cymru, diffinnir aciwtedd fel mesur arddwysedd y gofal nyrsio sydd ei angen ar glaf. Ar gyfer y gwaith hwn, defnyddiwn y term <i>aciwtedd</i> fel term cyffredinol sy'n cwmpasu termau eraill fel dibyniaeth, arddwysedd a chymhlethdod i ddisgrifio ehangder y gofal sydd ei angen ar glaf yn seiliedig ar ei anghenion holistig.</p> <p>Mae gan y term <i>aciwtedd</i> 2 brif elfen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Difrifoldeb, sy'n nodi statws corfforol a seicolegol y claf; ac 2. Arddwysedd, sy'n nodi'r anghenion nyrsio, cymhlethdod gofal a'r llwyth gwaith cyfatebol sy'n ofynnol gan glaf, neu grŵp o gleifion.
Rhestr staff a gynlluniwyd	Yn cyfeirio at nifer a chymysgedd sgiliau staff ar ddyletswydd ar unrhyw adeg sydd ei angen i alluogi nyrsys i ddarparu gofal i fodloni'r holl

	<p>ofynion rhesymol. Ni ddylai personau ychwanegol fel myfyrwyr a phrif nyrsys ymarfer dan oruchwyliaeth a phrif nyrsys y ward/prif nyrsys / rheolwyr wardiau gael eu cynnwys yn y rhestr staff a gynlluniwyd. Cytunir ar y rhestr staff a gynlluniwyd adeg pennu lefel y staff nyrsio ar gyfer y ward a'i gymeradwyo gan y person dynodedig.</p>
Barn broffesiynol	<p>Mae barn broffesiynol yn cyfeirio at gymhwyso gwybodaeth, sgiliau a phrofiad mewn ffordd sy'n cael ei llywio gan safonau proffesiynol, y gyfraith ac egwyddorion moesegol i ddatblygu penderfyniad ar y ffactorau sy'n dylanwadu ar wneud penderfyniadau clinigol mewn perthynas â diogelwch cleifion.</p>
Dangosyddion ansawdd	<p>Mae gofyn i fyrdau iechyd ystyried dangosyddion ansawdd sy'n ffordd gadarn o fesur y ffactorau hynny yr ystyrir eu bod yn dangos y canlyniadau ar gyfer cleifion a staff. Mae dangosyddion ansawdd yn adlewyrchu canlyniadau cleifion y bernir eu bod yn sensitif o ran nyrsio.</p>
Gofynion rhesymol	<p>Mae hyn yn cyfeirio at anghenion nyrsio cleifion a'u gweithgareddau beunyddiol fel yr aseswyd gan dîm nyrsio'r ward, gan ystyried anghenion holistig y claf, gan gynnwys gofynion cymdeithasol, seicolegol, ieithyddol, ysbrydol a chorfforol.</p> <p>Prif nyrs y ward/prif nyrs/rheolwr y ward sy'n gyfrifol am sicrhau bod yr anghenion hyn yn cael eu nodi, eu hasesu a'u dosbarthu drwy ddefnyddio disgrifyddion Lefelau Gofal Pediatrig Cymru.</p>
Pob Cam Rhesymol	<p>Cyfres o gamau cenedlaethol, strategol a gweithredol sydd angen eu gwneud i gynnal lefel y staff nyrsio. Dylid cynnwys y camau hyn o fewn fframwaith gweithredu pob bwrdd iechyd.</p>
Y drefn sydd ei hangen	<p>Nifer y staff i ddarparu adnoddau digonol i ddefnyddio rhestr staff a gynlluniwyd a fydd yn bodloni'r llwyth gwaith disgwylidig i ddarparu gofal i ddiwallu anghenion nyrsio cleifion ar gyfer yr ardal. Mae hyn yn cynnwys adnodd o 26.9% i gwmpasu holl absenoldebau staff a swyddogaethau eraill sy'n lleihau eu hamser i ofalu am gleifion.</p> <p>Ni ddylai personau ychwanegol fel myfyrwyr a phrif nyrsys wardiau/prif nyrsys/rheolwyr wardiau gael eu cynnwys yn y rhestr staff a gynlluniwyd .</p>
Yn sensitif	<p>Mae hyn yn cyfeirio at nyrsys yn ymatebol ac yn sensitif i newid mewn anghenion gofal. Mae hyn yn gofyn am ddealltwriaeth bod llesiant ac anghenion gofal nyrsio holistig cleifion wedi'u dylanwadu i raddau helaeth gan y gofal a ddarperir gan nyrs sy'n dangos ymwybyddiaeth o deimladau ac anghenion pobl eraill.</p>
Digwyddiad difrifol	<p>Digwyddiad difrifol yw digwyddiad sy'n arwain at:</p> <ul style="list-style-type: none"> • farwolaeth annisgwyl neu farwolaeth y gellir ei hosgoi neu niwed difrifol i un neu fwy o gleifion; a/neu • ddigwyddiad "byth".
Pobl ychwanegol	<p>Mae hyn yn cyfeirio at yr aelodau hynny o staff nad ydyn nhw wedi'u cynnwys yn y rhestr staff a gynlluniwyd . Mae'r Canllawiau Statudol yn nodi na ddylid cynnwys personau fel myfyrwyr, prif nyrsys wardiau/prif nyrsys/rheolwyr ar y rhestr staff a gynlluniwyd.</p>
Triongliant/ Dull triongli	<p>Mae hyn yn cyfeirio at y dull a ddefnyddir wrth gyfrifo lefel y staff nyrsio. Triongli yw'r dechneg sy'n hwyluso'r broses o ddilysu gwybodaeth o'r tair ffynhonnell ddata ganlynol drwy broses groeswiro:</p>

	<ul style="list-style-type: none">• aciwtedd cleifion;• barn broffesiynol; a• dangosyddion ansawdd. <p>Ystyrir data o bob un o'r tair ffynhonnell hyn wrth gyfrifo lefel y staff nyrsio.</p>
Mynychwyr Ward	Cleifion sy'n mynychu ward am ofal nyrsio neu'n mynychu'n bennaf at ddibenion cael archwiliad neu driniaeth sy'n cynnwys amser nyrsio. Ni fyddai achosion allanol neu gleifion mewnol yn cael eu dosbarthu fel mynychwyr ward (sylwer: gall y diffiniad hwn amrywio o'r diffiniad a ddefnyddir gan systemau gweinyddu cleifion byrddau iechyd).
Lefelau Gofal Pediatreg Cymru	<p>Adnodd a ddatblygwyd o fewn GIG Cymru sydd wedi'i ddilysu i'w ddefnyddio drwy sefydlu sylfaen dystiolaeth o'i gymhwysedd mewn lleoliadau clinigol yng Nghymru ac sydd wedi'i farnu i fod yn addas i'w ddefnyddio gan y Prif Swyddog Nyrsio.</p> <p>Dolen – Lefelau Gofal Pediatrig Cymru</p>

Beth yw Deddf Lefelau Staff Nyrsio (Cymru)?

Daeth Deddf Lefelau Staff Nyrsio (Cymru) 2016 i rym yng Nghymru ym mis Mawrth 2016. Mae'r Ddeddf yn ei gwneud yn ofynnol i gyrff gwasanaethau iechyd wneud darpariaeth am lefel briodol y staff nyrsio ble bynnag y caiff gwasanaethau nyrsio eu darparu, ac i sicrhau eu bod yn darparu nyrsys digonol i ganiatáu amser iddynt i ofalu am gleifion yn sensitif. Mae'r gofyniad hwn yn ymestyn i unrhyw le y mae GIG Cymru yn darparu neu'n comisiynu trydydd parti i ddarparu nyrsys.

Mae'r Ddeddf yn cynnwys 5 adran:

- Mae 25A yn cyfeirio at gyfrifoldeb cyffredinol byrddau/ymddiriedolaethau iechyd i ystyried darparu nyrsys digonol ym mhob lleoliad;
- Mae 25B yn ei gwneud yn ofynnol i fyrddau/ymddiriedolaethau iechyd gyfrifo a chymryd pob cam rhesymol i gynnal lefel y staff nyrsio ym mhob ward meddygol a llawfeddygol aciwt i oedolion, ac o 1af Hydref 2021, wardiau pediatrig i gleifion mewnol. Mae angen i fyrddau/ymddiriedolaethau iechyd hefyd hysbysu cleifion o lefel y staff nyrsio ar y wardiau hynny;
- Mae 25C yn ei gwneud yn ofynnol i fyrddau/ymddiriedolaethau iechyd ddefnyddio dull penodol i gyfrifo lefel y staff nyrsio ym mhob ward meddygol a llawfeddygol aciwt i oedolion a wardiau pediatrig i gleifion mewnol;
- Mae 25D yn berthnasol i F2 o'r canllawiau statudol a ryddhawyd gan Lywodraeth Cymru (Atodiad 1); ac
- Mae 25E yn ei gwneud yn ofynnol i fyrddau/ymddiriedolaethau iechyd adrodd ar eu cydymffurfiaeth wrth gynnal lefel y staff nyrsio ar gyfer pob ward meddygol a llawfeddygol aciwt i oedolion a wardiau pediatrig i gleifion mewnol.

Rolau a chyfrifoldebau

Mae'r cyfrifoldeb am fodloni gofynion y Ddeddf yn berthnasol i staff ar bob lefel o'r ward i'r bwrdd, gyda'r Bwrdd a'r Prif Swyddog Gweithredol yn gyfrifol yn y pen draw am sicrhau bod byrddau iechyd yn cydymffurfio â'r Ddeddf.

Bwrdd

Wrth arfer eu cyfrifoldebau, rhaid i'r Bwrdd ystyried a rhoi sylw dyledus i'r ddyletswydd arnynt o dan adran 25A o'r Ddeddf i gael nyrsys digonol i ganiatáu amser i'r nyrsys ofalu am gleifion yn sensitif, ble bynnag mae gwasanaethau nyrsio yn cael eu darparu.

Yn ogystal, mae'n ofynnol i aelodau penodol o'r Bwrdd – y Cyfarwyddwyr Gweithredol Nyrsio, y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol a Chyllid a Gweithrediadau – o dan adrannau 25B a 25C o'r Ddeddf ddarparu tystiolaeth a barn broffesiynol i'r Bwrdd i gynorthwyo gyda'i benderfyniadau mewn perthynas â chyfrifo a chynnal lefel y staff nyrsio mewn wardiau pediatrig i gleifion mewnol.

Mae'n ofynnol i'r Bwrdd:

- ddynodi person (neu ddisgrifiad o berson) i fod yn gyfrifol am gyfrifo lefel y staff nyrsio mewn lleoliadau lle mae adran 25B o'r Ddeddf yn gymwys;
- pennu pa wardiau sy'n bodloni diffiniadau ward pediatrig i gleifion mewnol.

Person dynodedig

Mae'r person dynodedig wedi'i awdurdodi o fewn fframwaith llywodraethu'r bwrdd iechyd i gyfrifo lefel y staff nyrsio ar gyfer pob ward pediatrig i gleifion mewnol o fewn y bwrdd iechyd ar ran y Prif Swyddog Gweithredol.

Bydd y person dynodedig wedi'i gofrestru gyda'r Cyngor Nyrsio a Bydwreigiaeth; yn deall cymhlethdodau pennu lefelau staff nyrsio clinigol; ac o statws digon uchel o fewn y bwrdd iechyd.

Mae'r person dynodedig yn gyfrifol am:

- sefydlu'r prosesau a'r amserlen ar gyfer y cylch blynyddol sy'n ofynnol o fewn eu bwrdd iechyd, gyda chefnogaeth personél nyrsio, cyllid, gweithredol a gweithlu proffesiynol priodol, i hwyluso'r broses o (ail)gyfrifo lefel y staff nyrsio ddwywaith y flwyddyn;
- cyfrifo nifer y nyrsys cofrestredig - a'r staff hynny sy'n cyflawni dyletswyddau nyrsio o dan oruchwyliaeth neu a dirprwywyd iddynt gan nyrs gofrestredig – sy'n briodol i ddarparu gofal sy'n canolbwyntio ar y claf ac sy'n bodloni holl ofynion rhesymol wardiau pediatrig i gleifion mewnol. Gwneir hyn drwy arfer barn broffesiynol wrth gymhwyso'r dull trionglog.
- ymgymryd a chofnodi'r rhesymeg dros y cyfrifiad. Gwneir hyn bob 6 mis o leiaf neu'n amlach os bydd newid yn y defnydd/gwasanaeth sy'n debygol o newid lefel y staff nyrsio neu os ydynt o'r farn bod hynny'n angenrheidiol; a
- chyflwyno'n ffurfiol lefel y staff nyrsio ar gyfer pob ward i'w Bwrdd yn flynyddol yn ogystal â sicrhau bod diweddariad ysgrifenedig yn cael ei ddarparu i'r Bwrdd yn

dilyn ail-gyfrif lefel y staff nyrso ddwywaith y flwyddyn ac ar unrhyw adeg arall y bernir bod ail-gyfrif yn angenrheidiol.

Yn ogystal â'r cyfrifoldebau statudol uchod, bydd y person dynodedig yn darparu adroddiad blynyddol am lefelau staff nyrso i'r Bwrdd. Bydd hyn yn llywio'r gofyniad statudol o dan adran 25E o'r Ddeddf i adrodd i Lywodraeth Cymru bob 3 blynedd.

Cyfarwyddwr y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol

Mae'n ofynnol i Gyfarwyddwr y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol sicrhau bod:

- system effeithiol o gynllunio'r gweithlu ar waith, yn seiliedig ar System Gynllunio Cymru, er mwyn darparu cyflenwad parhaus o'r niferoedd gofynnol o staff;
- bod systemau i sicrhau proses recriwtio staff gweithredol ac amserol (ar lefel leol, rhanbarthol, cenedlaethol a rhyngwladol); a
- bod strategaethau effeithiol ar waith ynglŷn â llesiant a chadw staff sy'n ystyried Arolwg Staff GIG Cymru.

Cyfarwyddwr Gweithrediadau

Y Cyfarwyddwr Gweithrediadau sy'n gyfrifol am ddatblygu, gweithredu ac adolygu fframwaith gweithredu'r sefydliad y bydd ei angen i ddisgrifio'r prosesau sy'n ofynnol i:

- alluogi'r defnydd o nyrso dros dro (banc neu asiantaeth) sydd â'r sgiliau priodol;
- rheoli'r defnydd dros dro o staff o feysydd eraill o fewn y sefydliad yn effeithiol;
- rheoli'r broses o gau gwelyau dros dro yn effeithiol; a
- darparu canllawiau ynglŷn â phryd y gallai newidiadau i lwybr y claf fel ffordd o gynnal lefelau staff nyrso gael eu hystyried a'u gweld yn briodol.

Yn ogystal â chael ei ddisgrifio o fewn fframwaith gweithredu byrddau iechyd, dylai'r prosesau hyn gael eu hadlewyrchu hefyd ym mholisi uwch-gyfeirio a chynlluniau parhad busnes y Bwrdd.

Cyfarwyddwr Cyllid

Y Cyfarwyddwr Cyllid sy'n gyfrifol am:

- sicrhau bod lefel y staff nyrso yn cael ei chyllido o ddyraniad refeniw y bwrdd iechyd a'i fod yn ystyried union bwyntiau cyflog y staff a gyflogir ar wardiau lle bo adran 25B yn gymwys.

Strwythur rheoli nyrso

Dylai safbwyntiau'r strwythur rheoli nyrso ar gyfer pob ward pediatrig i gleifion mewnol gael eu hystyried gan y person dynodedig pan fyddant yn cyfrifo lefel y staff nyrso. Dylai hyn gynnwys darparu'r wybodaeth fel yr amlinellir yn y templed cyfrifo cenedlaethol (atodiad 6), sy'n ofynnol i alluogi'r person dynodedig i arfer ei farn broffesiynol wrth gyfrifo lefel y staff nyrso.

Ar yr achlysuron prin hynny pan fydd y rhestr staff a gynlluniwyd yn amrywio wrth ymateb i'r sefyllfa glinigol ar draws y system, dylai prif nyrs y ward/prif nyrs/rheolwr y ward – ynghyd ag aelodau eraill a nodwyd yn y strwythur rheoli nyrso - asesu'r sefyllfa yn

barhaus a gwerthuso'r person dynodedig a dylid dilyn unrhyw gamau sy'n ofynnol yn unol â pholisi uwch-gyfeirio'r sefydliad.

Bydd rolau a enwir o fewn strwythur rheoli nyrsio'r bwrdd iechyd yn gyfrifol am sicrhau defnydd cyson o'r system a roddir ar waith i adolygu a chofnodi pob achlysur pan fydd y nifer o nyrsys a ddefnyddir yn amrywio o'r rhestr staff a gynlluniwyd.

Dylai'r system gofnodi gynnwys mecanwaith i gofnodi'r defnydd o staff dros dro, gan gynnwys staff banc ac asiantaeth; a'r adegau hynny pan gaiff staff nyrsio eu symud dros dro o ddyletswyddau/meysydd clinigol eraill o fewn y sefydliad i gefnogi lefel y staff nyrsio o fewn ward.

Bydd rolau a enwir o fewn strwythur rheoli nyrsio pob bwrdd iechyd yn gyfrifol am ddilysu a chadarnhau'r data aciwtedd a gesglir ddwywaith y flwyddyn neu'n amlach os bydd angen.

Dylai cyfrifoldebau penodol y rolau a enwir o fewn strwythur rheoli nyrsio pob bwrdd iechyd gael eu hamlinellu yn fframwaith gweithredu'r byrddau iechyd.

Prif nyrs y ward/prif nyrs/rheolwr y ward

Mae prif nyrs y ward/prif nyrs/ rheolwr y ward yn gyfrifol am asesu anghenion gofal nyrsio holistig y cleifion drwy ddefnyddio Lefelau Gofal Pediatrig Cymru fel adnodd cynllunio'r gweithle sy'n seiliedig ar dystiolaeth.

Dylent hefyd roi eu barn broffesiynol am lefelau staff nyrsio i'r person dynodedig pan fyddant yn cyfrifo lefel y staff nyrsio.

Dylai prif nyrs y ward/prif nyrs/rheolwr y ward sicrhau eu bod yn defnyddio'r system a gynlluniwyd gan y byrddau iechyd i adolygu a chofnodi pob achlysur pan fydd nifer y nyrsys a ddefnyddiwyd yn amrywio o'r rhestr staff a gynlluniwyd, a chynnal y system i hysbysu cleifion o lefel y staff nyrsio.

Nyrs gofrestredig

Dylai'r nyrs gofrestredig hefyd roi eu safbwyntiau ar lefelau staff nyrsio sydd eu hangen ar gyfer y ward.

Cyfrifo lefel staff nyrsio

Pa wardiau sy'n cael eu cynnwys o dan adran 25B ac adran 25C o'r Ddeddf?

O Hydref 2021, mae adran 25B o'r Ddeddf yn gymwys i wardiau pediatrig i gleifion mewnol. Mae gan Lywodraeth Cymru y pŵer i wneud rheoliadau i ymestyn y ddyletswydd i gyfrifo lefelau staff nyrsio mewn feysydd eraill yn y dyfodol.

Mae'r Canllawiau Statudol yn darparu diffiniadau eang o wardiau pediatrig i gleifion mewnol sef:

- Ardal lle mae cleifion yn derbyn triniaeth weithredol ar gyfer anaf neu salwch sydd angen naill ai ymyrraeth feddygol neu lawfeddygol brys neu ymyrraeth feddygol neu lawfeddygol brys sydd wedi'i drefnu, a ddarperir gan feddyg neu lawfeddyg ymgynghorol neu o dan oruchwyliaeth meddyg neu lawfeddyg ymgynghorol. Bydd

cleifion ar y wardiau hyn yn 0-17 oed, serch hynny, gall unigolion hyd at eu pen-blwydd yn 18 oed dderbyn triniaeth mewn ward i oedolion sy'n gleifion mewnol ar adegau pan fydd barn broffesiynol o'r farn ei fod yn fwy priodol yn seiliedig ar anghenion clinigol y claf tra hefyd yn ystyried y protocolau asesu risg cyfredol yn ogystal â hawl y plentyn/gwarcheidwad i fod yn rhan o'r penderfyniad. Bernir bod cleifion yn derbyn triniaeth weithredol os ydynt yn cael ymyrraeth(au) am eu hanaf neu salwch a ragnodwyd gan y meddyg ymgynghorol, a/neu eu tîm, a/neu uwch ymarferwyr.

Mae rhestr o'r mathau o wardiau sydd wedi'u heithrio ar gael yn y canllawiau statudol (Atodiad 1). Nid yw'r rhestr hon yn gynhwysfawr.

Bydd strwythur rhaglen Staff Nyrsio Cymru Gyfan yn cynnig fforwm i alluogi i gymheiriaid adolygu nodweddion wardiau lle ceir ansicrwydd a yw adran 25B yn berthnasol. Mae trafodaethau cychwynnol o fewn y fforwm hwn wedi nodi, lle ceir ansicrwydd o'r fath, bod canolbwyntio ar '**brif bwrpas**' y ward yn cynnig dull defnyddiol o benderfynu a yw ward yn bodloni'r meini prawf cynhwysiant. Mae'n debygol y bydd rhifynnau'r llawlyfr hwn yn y dyfodol yn gallu cynnig mwy o eglurder wrth i'r materion hyn gael eu datblygu'n fanylach. Serch hynny, y bwrdd iechyd unigol sy'n gyfrifol yn y pen draw am bennu pa wardiau sy'n bodloni'r diffiniadau hyn a dylai'r penderfyniadau ynglŷn â pha wardiau i'w cynnwys a'u hepgor gael eu cyflwyno i'r Bwrdd.

Beth yw'r dull cyfrifo a ddefnyddir i bennu lefel y staff nyrsio?

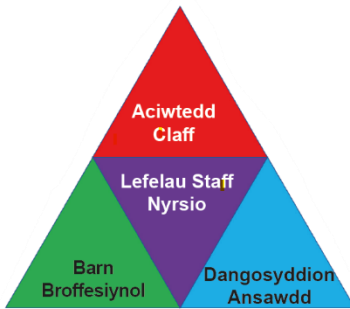
Mae'n rhaid i bob bwrdd iechyd yng Nghymru gyfrifo nifer y nyrsys – a'r staff hynny sy'n ymgymryd â dyletswyddau nyrsio dan oruchwyliaeth nyrs gofrestredig neu a ddirprwywyd gan nyrs gofrestredig - sy'n ofynnol i ddarparu gofal sy'n canolbwyntio ar y claf ac i ddiwallu anghenion holistig cleifion ym mhob ward pediatriig i gleifion mewnol.

Defnyddir dull trionglog ar gyfer y cyfrifiad hwn, drwy ddefnyddio tair ffynhonnell wybodaeth i bennu lefel y staff nyrsio sy'n ofynnol. Yn y sefyllfa hon, mae'r wybodaeth drionglog yn ansoddol ac yn feintiol o ran natur (cyfeiriwch at Ffigur 1). Dylai'r dull trionglog gynnwys:

- barn broffesiynol;
- aciwtedd claf - defnyddio'r adnodd cynllunio'r gweithlu sy'n seiliedig ar dystiolaeth i bennu lefel y staff nyrsio a fydd yn bodloni gofynion gofal rhesymol; a
- dangosyddion ansawdd – ystyried i ba raddau y mae llesiant claf yn sensitif i ddarpariaeth gofal gan nyrs (h.y. camgymeriadau wrth roi meddyginiaeth, y claf wedi disgyn, briwiau pwyso, anafiadau elifo/ymdreiddiad).

Yn ogystal â'r dangosyddion hyn, gall y person dynodedig ystyried unrhyw ddangosydd arall sy'n sensitif i lefel y staff nyrsio y maent o'r farn eu bod yn briodol ar gyfer y ward lle mae'r cyfrifiad yn digwydd.

Ffigur 1 - Dull trionglog i gyfrifo lefelau staff nyrsio o fewn wardiau pediatriig i gleifion mewnol.

Mae'n ofynnol i'r person dynodedig ddefnyddio tystiolaeth, drwy ddefnyddio dull trionglog, i bennu lefel y staff nyrsio.

Bydd y person dynodedig yn cyfrifo lefel y staff nyrsio bob 6 mis o leiaf ac yn amlach os yw'r defnydd o'r wardiau yn newid, ac felly'n newid lefel y staff nyrsio, neu os yw'r person dynodedig yn ei ystyried yn angenrheidiol. Mae'n rhaid i'r dystiolaeth a'r rhesymeg a ddefnyddir i bennu lefel y staff nyrsio gael eu cofnodi. Bydd lefel y staff nyrsio ar gyfer pob ward yn cael ei chyflwyno i'r Bwrdd yn flynyddol drwy ddefnyddio templed adrodd y cytunwyd arno yn genedlaethol 'Cyflwyniad Blynyddol o Lefel y Staff Nyrsio i'r Bwrdd' (gweler dogfen ar wahân).

Bydd diweddariadau ysgrifenedig yn cael eu darparu i'r Bwrdd os bydd newid i'r defnydd/gwasanaeth wedi arwain at newid yn lefel y staff nyrsio ar gyfer y ward.

Pa ffynhonnell o wybodaeth o fewn y triongli sydd bwysicaf?

Yn unol â delweddau graffeg y dull trionglog (Ffigur 1), rhoddir yr un pwys i'r holl wybodaeth sy'n llywio'r broses. Mae'r canllawiau'n glir nad oes hierarchaeth a bennwyd ymlaen llaw yn ystod y broses gyfrifo o ran y dystiolaeth. Bydd y person dynodedig yn gwneud y penderfyniad hwnnw ar sail dadansoddiad o'r holl wybodaeth a gesglir am y ward. Er enghraifft, efallai y bydd data aciwtedd yn awgrymu bod ward yn rhy llawn ond bod gan y ward sawl ystafell sengl ac y ceir poblogaeth o gleifion agored i niwed, er enghraifft, plant a phobl ifanc ag anghenion iechyd/iechyd meddwl cymhleth fel y dangosir gan adolygiad o'r data ansawdd. Byddai'n rhesymol yn yr enghraifft hon i'r farn broffesiynol a'r dangosyddion ansawdd fod y ffactorau pwysicaf wrth bennu lefel y staff nyrsio.

Sut rydym yn triongli'r dystiolaeth?

Dylai'r holl wybodaeth a gasglwyd gael ei hadolygu'n annibynnol ac yna ei dehongli gyda'i gilydd er mwyn cyrraedd penderfyniad gwybodus ynglŷn â lefel y staff nyrsio ar gyfer pob ward.

- Yn gyntaf, ystyriwch y wybodaeth a amlinellir yn y triongli.
 - A oes unrhyw wallau neu hepgoriadau amlwg?
 - A yw'n adlewyrchu darlun teg o'r ward y mae'n sôn amdani?
- Beth mae'r wybodaeth yn ei ddweud?
 - Edrychwch ar y wybodaeth feintiol ac ansoddol a gofynnwch gwestiynau allweddol. Er enghraifft, beth mae'r ddata'n ei ddweud wrthym am lwyth gwaith y ward a'r gymysgedd o sgiliau staff sydd eu hangen?
- Beth yw arwyddocâd y canlyniadau?

- Ar ôl penderfynu a yw'r wybodaeth yn ddibynadwy ac edrych ar yr hyn mae'n ei ddweud, bydd angen i ni benderfynu faint o bwys i roi i'r wybodaeth honno wrth benderfynu. Hynny yw, pa mor bwysig yw'r wybodaeth honno wrth helpu i benderfynu ar niferoedd staffio? Er enghraifft, efallai y bydd ward lle bo mynychwyr ward dyddiol yn fwy sylweddol na nifer fach o friwiau pwyso a gafwyd tra'n yr ysbyty.

- Mae lefel y staff nyrsio i'w bennu drwy ddefnyddio tair ffynhonnell o wybodaeth: barn broffesiynol, aciwtedd cleifion; a dangosyddion ansawdd.
- Dylai'r cyfrifiad gael ei lywio gan y nyrsys cofrestredig o fewn y ward ynghyd â staff o fewn y strwythur rheoli nyrsio ar gyfer y ward.
- Mae'n rhaid i'r person dynodedig wybod y rhesymeg y tu ôl i'r cyfrifiad, rhaid iddo gadarnhau'r cyfrifiad ar sail y flaenoriaeth a roddwyd i'r wybodaeth, a gwneud argymhelliad i'r Bwrdd ynglŷn â lefel y staff nyrsio ar gyfer pob ward pediatrig i gleifion mewnol.

Beth yw'r adnodd cynllunio'r gweithlu sy'n seiliedig ar dystiolaeth?

Mae adnoddau cynllunio'r gweithlu sy'n seiliedig ar dystiolaeth yn helpu rheolwyr i benderfynu pa alw fydd am wasanaethau. Mae hyn yn eu galluogi i gyfrifo pa lefel o staff sy'n ofynnol i ddarparu'r gwasanaeth hwnnw. O ran gofal iechyd, mae'n anodd rhagweld galw, ond mae adnoddau wedi'u datblygu i fesur lefelau aciwtedd cleifion sy'n rhoi syniad o faint o ofal sydd ei angen i fodloni eu gofynion gofal rhesymol. Bydd y wybodaeth hon yn rhan o'r dystiolaeth a ddefnyddir i gyfrifo lefel y staff nyrsio.

O dan y cyfrifoldebau a amlinellir o fewn y Ddeddf, mae pob bwrdd iechyd wedi cael eu hysbysu gan y Prif Swyddog Nyrsio mai'r adnodd cynllunio'r gweithlu sy'n seiliedig ar dystiolaeth i'w ddefnyddio yw Lefelau Gofal Pediatrig Cymru. Ers 2016, gwnaed gwaith i ddatblygu a phrofi Lefelau Gofal Pediatrig Cymru er mwyn gallu ei ddefnyddio o fewn wardiau pediatrig i gleifion mewnol i asesu aciwtedd cleifion (Atodiad 3).

Mae'r broses o gasglu data actiwedd ar draws yr holl wardiau pediatrig i gleifion mewnol yn GIG Cymru yn digwydd yn ddyddiol a chynhelir archwiliadau ddwywaith y flwyddyn ym mis Ionawr a Mehefin o dan gyfarwyddyd Cyfarwyddwyr Gweithredol Nyrsio y GIG. Rhagwelir y bydd y mesur aciwtedd hwn yn nodi tueddiadau tymhorol mewn ymateb i ddemograffeg ac anghenion gofal iechyd newidiol. Bydd y wybodaeth hon, pan gaiff ei defnyddio fel rhan o ddull trionglog ochr yn ochr â defnyddio dangosyddion ansawdd a barn broffesiynol, yn pennu lefel y staff nyrsio ar gyfer y ward.

Beth yw barn broffesiynol?

Mae'n ofynnol i'r person dynodedig arfer ei barn broffesiynol wrth gyfrifo lefel y staff nyrsio ar gyfer unrhyw ward.

Mae'r Canllawiau Statudol yn disgrifio rhai o'r ystyriaethau y gellir eu hystyried wrth arfer barn broffesiynol, fel y nodir isod. Yn ogystal, i lywio eu penderfyniadau, mae'n ofynnol i'r person dynodedig ystyried canllawiau, egwyddorion, ymchwil, a safonau arfer gorau cyfredol o ran staff nyrsio perthnasol, proffesiynol ac arbenigol.

1) Cymwysterau, cymwyseddau, sgiliau a phrofiad y nyrso sy'n darparu gofal i gleifion.

Mae hon yn elfen hanfodol sy'n dylanwadu ar niferoedd staffio. Yn ei dro, gall sgiliau, gwybodaeth a chymwyseddau o'r fath gael eu llywio gan safonau arfer gorau fel yr eglurwyd uchod, gyda'r nod o gael y nyrsys o fewn y sefydliad i feddu ar y sgiliau angenrheidiol i ofalu am gleifion yn sensitif ac i fodloni anghenion gofal clinigol penodol eu cleifion. Dylai cynllunio'r gweithlu a'r drefn sydd ei hangen ystyried yr angen i ddarparu gweithlu sydd â lefel briodol o sgiliau a gwybodaeth broffesiynol ac ymarferol sydd â ffocws clinigol. Mae'r canllawiau hefyd yn cydnabod yr angen i sicrhau bod y drefn sydd ei hangen yn galluogi'r gweithlu i gyflawni'r lefelau gorfodol o ofynion hyfforddiant sefydliadol. Mae hyn yn golygu y dylid ystyried cynllunio a chyfrifo'r gweithlu mewn ffordd strwythuredig a manwl o'r adnodd angenrheidiol i gyflawni'r lefelau cymwyseddau gofynnol, yn ogystal â chydymffurfio â hyfforddiant gorfodol a statudol (e.e. Diogelu, Profiadau Niweidiol yn ystod Plentynod, Cydraddoldeb, hyfforddiant Amrywiaeth a Chynhwysiant, hyfforddiant tân etc.

2) Effaith staff dros dro ar lefel y staff nyrso.

Gall pa mor gyfarwydd y mae aelodau staff â systemau a phrosesau'r ward/sefydliad effeithio ar yr effeithlonrwydd o ran cyflawni eu gwaith a darparu gofal parhaus i gleifion. Felly bydd angen ystyried lefelau swyddi gwag a phatrymau hanesyddol diweddar sy'n ymwneud â defnyddio staff dros dro wrth gyfrifo lefel y staff nyrso. Gan fod hon yn sefyllfa a allai newid yn hawdd, efallai y bydd angen ystyried hyn hefyd ar gyfer annog adolygiad o'r drefn y tu allan i'r cylch arferol ddwywaith y flwyddyn.

3) Effaith ystyriaethau nyrso ar anghenion diwylliannol cleifion.

Gall ymateb i arferion diwylliannol neu grefyddol penodol (e.e. wrth ddarparu gofal diwedd oes) gymryd cryn amser. Os oes nifer sylweddol o gleifion â lefelau uwch o anghenion nyrso holistig yn derbyn gofal ar ward benodol, yna bydd angen i'r person dynodedig allu dangos sut mae wedi ystyried yr anghenion penodol hyn wrth gyfrifo lefel y staff nyrso fel y gall tîm ddarparu gofal sensitif i'w holl gleifion.

4) Amodau tîm aml-broffesiynol deinamig.

Efallai y bydd angen i anghenion gofal cymhleth, sy'n gofyn am ddull tîm amlddisgyblaethol, ei wneud yn ofynnol i'r tîm nyrso ymgymryd â chryn dipyn o waith cydlynu gofal anuniongyrchol. Mae'r gwaith hwn yn hollbwysig i sicrhau bod nodau'n cael eu rhannu; a darpariaeth gofal effeithiol a sensitif wrth bob aelod o'r tîm amlddisgyblaethol, wedi'i ddarparu mewn ffordd amserol. Gall y gwaith cydlynu gofal anuniongyrchol hwn fod yn heriol i'w feintioli ond yn aml mae angen gwneud penderfyniadau medrus ac arbenigol a gall gymryd cryn amser. O'r herwydd, bydd angen i'r person dynodedig ei ystyried yn ofalus.

5) Effaith bosib cyflwr a chynllun ffisegol ward ar ofal nyrso.

Bydd cynllun a nodweddion ffisegol eraill ardal glinigol yn effeithio ar effeithlonrwydd y defnydd o oriau nyrsio sydd ar gael ar unrhyw un adeg. Er enghraifft, os gofelir am gleifion mewn ystafelloedd sengl neu mewn cilfannau gyda sawl gwely, gall ddylanwadu ar nifer y cleifion sy'n gallu cael eu harsylwi a'u cadw'n ddiogel gan un aelod o staff; a gall lleoliad ystafelloedd triniaeth, meddyginiaeth, storio a golchi yn yr ardal glinigol ddylanwadu ar yr amser anghynhyrchiol os bydd rhaid i aelodau staff gerdded pellter hir dro ar ôl tro i gael cyflenwadau hanfodol neu i baratoi meddyginiaethau.

6) Trosiant cleifion sy'n derbyn gofal a nifer gyffredinol y gwelyau a ddefnyddir.

Mae'r rhan fwyaf o wardiau pediatrig i gleifion mewnol yn darparu gofal i gleifion mewnol o fewn grŵp o gleifion sy'n newid yn aml. Gall lefel yr amrywiad o ran natur a'r math o weithgaredd sy'n ychwanegol at ddarparu gofal yn sensitif i'r cleifion sydd yn y gwely fod yn aruthrol ac yn aml mae'n dibynnu ar natur yr arbenigedd. Bydd gan rai wardiau niferoedd uchel o gleifion sy'n dychwelyd i'r ward i gael gwiriad ar ôl eu rhyddhau, gan osgoi aros yn hir yn yr ysbyty wrth gadw cyswllt clinigol/drws agored i'r claf am gyfnod byr ar ôl ei ryddhau. Bydd rhai yn cael triniaeth ar y ward fel dull mwy effeithlon o ofal na threfnu i gael eu derbyn i'r ysbyty ymlaen llaw. Mewn wardiau eraill gall nifer y cleifion sy'n cael eu derbyn a'u rhyddhau mewn un diwrnod - sy'n cynrychioli cyfnod o reoli gofal dwys a chyfathrebu â'r claf ac yn aml, rhwng gweithwyr gofal iechyd proffesiynol - fod yn arbennig o uchel.

Er ei fod yn cael ei adlewyrchu i raddau drwy ganfyddiadau archwiliad aciwtedd Lefelau Gofal Pediatrig Cymru, efallai na fydd amrywiadau o'r fath o ran natur a'r math o weithgaredd yn cael eu casglu'n llawn ac felly efallai y bydd angen eu hadlewyrchu yn y farn broffesiynol a gymhwysir gan y person dynodedig.

7) Gofal a ddarperir i gleifion gan staff neu weithwyr iechyd proffesiynol eraill, fel gweithwyr cymorth gofal iechyd.

Bydd natur anghenion gofal cleifion ym mhob maes clinigol yn dylanwadu ar y niferoedd a'r gymysgedd sgiliau – gan gynnwys gwybodaeth, sgiliau a chymwysedau – lefel y staff nyrsio. At hynny, gall cyfrifoldebau staff o dimau eraill o fewn gweithlu'r ysbyty (e.e. therapi chwarae, cyfleusterau gwesty, porthorion, cofnodion meddygol) effeithio ar y dyletswyddau y mae'n ofynnol i dîm nyrsio'r ward eu cyflawni er mwyn sicrhau y darperir gofal sensitif. Yna gall hyn effeithio ar lefel y staff nyrsio y bydd y person dynodedig yn ei gyfrifo.

8) Unrhyw ofynion a bennir gan reoleiddiwr i gefnogi myfyrwyr a dysgwyr.

Mae sicrhau amgylchedd dysgu cadarn i fyfyrwyr gofal iechyd proffesiynol a gomisiynwyd yn gyfrifoldeb sy'n flaenoriaeth i'r GIG yng Nghymru. Drwy'r llwybr hwn y bydd y gofal a roddir yn y dyfodol yn cael ei ddarparu gan nyrsys addysgedig a medrus sydd wedi'u hyfforddi'n briodol, a fydd ar gael mewn niferoedd digonol i fodloni gofynion gweithlu GIG Cymru. Mae hyn yn tanlinellu pwysigrwydd creu amgylchedd dysgu lle gellir neilltuo amser i addysgu, goruchwylio a mentora myfyrwyr. Dylai myfyrwyr a dysgwyr fod wedi cwblhau hyfforddiant ar

Gydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant ochr yn ochr â gofynion hyfforddi gorfodol. Dylai nifer y lleoliadau i fyfyrwyr a glustnodwyd ym mhob maes clinigol fod yn ystyriaeth bwysig wrth gyfrifo lefelau staff nyrsio i sicrhau y gellir cefnogi pob myfyriwr yn ddigonol yn ymarferol.

9) I ba raddau y mae'n ofynnol i nyrsys sy'n darparu gofal gyflawni swyddogaethau gweinyddol.

Fel Adran 7 uchod, bydd cwmplas y cyfrifoldebau sydd o fewn y tîm nyrsio yn dylanwadu ar nifer a chymysgedd sgiliau'r drefn sydd ei hangen. Mae'n bwysig bod y person dynodedig yn ystyried cymysgedd sgiliau ac egwyddorion darparu gofal iechyd darbodus wrth gyfrifo'r rolau sydd eu hangen ar dîm o fewn y drefn sydd ei hangen.

10) Cymhlethdod anghenion cleifion yn ogystal â'u hanghenion nyrsio meddygol neu lawfeddygol, fel cleifion ag anabledau dysgu/anghenion dysgu ychwanegol

Mae'n rhaid i'r person dynodedig ystyried anghenion holistig unigol cleifion yn ychwanegol at eu cyflwr meddygol neu lawfeddygol cyfredol. Mae hyn yn golygu bod yn rhaid ystyried anghenion gofal ychwanegol penodol cleifion, er enghraifft, anawsterau symudedd, nam gwybyddol neu anawsterau dysgu/anghenion dysgu ychwanegol wrth gyfrifo lefel y staff nyrsio.

11) Darparu'r cynnig rhagweithiol o gyflenwi gwasanaeth yn Gymraeg heb i rywun orfod gofyn amdano.

Wrth gyfrifo lefel y staff nyrsio bydd yn ofynnol i'r person dynodedig ddangos bod ystyriaeth benodol wedi'i rhoi i ddarparu gofal drwy gyfrwng y Gymraeg, fel rhan o ofynion fframwaith strategol Llywodraeth Cymru *Mwy na Geiriau*. Yn benodol, gallai hyn effeithio ar ddefnyddio trefn staff i sicrhau y gall argaeledd sgiliau Gymraeg ymhlith staff ar ddyletsydd ar unrhyw adeg adlewyrchu anghenion rhagweladwy'r cleifion o fewn maes clinigol penodol. Mae angen ystyried darparu gwybodaeth mewn ieithoedd eraill hefyd.

Mae rhan o'r dull triongli yn cynnwys ystyried y data sydd ar gael sy'n cysylltu â'r agweddau uchod ar farn broffesiynol. Er enghraifft, cydymffurfio â hyfforddiant gorfodol, swyddi gwag a chyfraddau salwch, defnydd o staff dros dro, defnydd gwelyau a/neu adborth myfyrwyr.

Beth yw'r dangosyddion ansawdd?

Mae rhan o'r dull trionglog yn cynnwys ystyried y dangosyddion ansawdd hynny sy'n arbennig o sensitif i ofal a ddarperir gan nyrs. I leihau baich mesur, dylid defnyddio dangosyddion ansawdd sydd â ffynhonnell ddata sefydledig ac mae'r Ddeddf yn cynghori'r person dynodedig i ystyried y dangosyddion ansawdd canlynol gan y dangoswyd bod gan y rhain gysylltiad â lefelau staffio isel:

- **Briwiau pwysu** – cyfanswm y briwiau pwysu y barnwyd iddynt gael eu datblygu yn yr ysbyty tra'n glaf ar y ward;
- **Camgymeriadau meddyginiaeth** – unrhyw gamgymeriad wrth baratoi, gweinyddu neu hepgor meddyginiaeth gan staff nyrsio (mae hyn yn cynnwys digwyddiadau 'byth' sy'n gysylltiedig â meddyginiaeth); ac
- **Anafiadau Elifo/Ymdreiddio** – unrhyw anaf elifo/ymdreiddio y mae'r cleifion yn eu dioddef ar y ward.

Yn ogystal â'r dangosyddion ansawdd a restrir uchod, efallai y bydd dangosyddion ansawdd eraill sy'n sensitif i lefel y staff nyrsio yn briodol. Mae'r Canllawiau Statudol yn awgrymu bod: profiad cleifion, anghenion gofal nas diwallwyd, methiant i ymateb i ddirywiad claf; profiad staff, llesiant staff, gallu staff i gymryd gwyliau blynyddol; cydymffurfiaeth staff â hyfforddiant gorfodol ac adolygiadau datblygu perfformiad yn gallu cael eu hystyried i gyd fel elfennau perthnasol posibl.

Sut rydw i'n mesur lefelau aciwtedd cleifion?

Prif nyrs y ward/prif nyrs/rheolwr y ward sy'n gyfrifol am sicrhau bod yr anghenion cymdeithasol, seicolegol, ysbrydol, diwylliannol a chorfforol yn cael eu hasesu a'u dosbarthu drwy ddefnyddio disgrifyddion Lefelau Gofal Pediatrig Cymru.

Mae Lefelau Gofal Pediatrig Cymru yn cynnwys 5 lefel aciwtedd – o Lefel 1 lle mae cyflwr y claf yn sefydlog ac yn rhagweladwy ac angen gofal nyrsio arferol, hyd at Lefel 5, lle mae'r claf yn ansefydlog iawn ac mewn perygl sy'n gofyn am lefel ddwys o ofal nyrsio parhaus 1:1.

Gellir crynhoi Lefelau Gofal Pediatrig Cymru fel a ganlyn:

Lefel 5	Gofal un-i-un - mae angen o leiaf goruchwyliaeth nyrsio barhaus un-i-un ar y claf ac arsylwi 24 awr y dydd.
Lefel 4	Gofal brys - mae'r claf mewn cyflwr ansefydlog ac anrhagweladwy iawn naill ai'n gysylltiedig â'u prif broblem neu wrth i ffactorau cysylltiedig eraill waethgu.
Lefel 3	Gofal cymhleth - gall fod gan y claf nifer o broblemau a nodwyd, y mae rhai ohonynt yn rhyngweithio, gan ei gwneud yn anoddach rhagweld canlyniad unrhyw driniaeth unigol.
Lefel 2	Llwybrau gofal - mae gan y claf broblem sydd wedi'i diffinio'n glir ond gall fod nifer fach o ffactorau ychwanegol sy'n effeithio ar sut i ddarparu triniaeth.
Lefel 1	Gofal arferol – mae gan y claf broblem sydd wedi'i nodi'n glir, heb lawer o ffactorau cymhleth eraill.

Gellir dod o hyd i wybodaeth bellach ar sut i fesur aciwtedd a dibyniaeth cleifion drwy ddefnyddio Lefelau Gofal Pediatrig Cymru yn nogfen Lefelau Gofal Pediatrig Cymru (rhifyn 1) (atodiad 3).

Cymryd rhan yn yr archwiliad ddwywaith y flwyddyn

At ddibenion yr archwiliad ddwywaith y flwyddyn, rhaid i'r data gael ei gasglu yn ystod misoedd Ionawr a Mehefin am 18:00 bob dydd yn ystod misoedd yr archwiliad fel y nodwyd gan y Prif Swyddog Nyrzio. Po fwyaf o ddata a gesglir, y mwyaf cadarn a dibynadwy yw'r darlun o lwyth achosion ward.

Rhaid cofnodi data am bob claf 7 diwrnod yr wythnos am y mis calendr llawn ar gyfer cyfnod yr archwiliad aciwtedd.

Gellid dod o hyd i wybodaeth bellach ar sut i fewnbynnu a sicrhau ansawdd y data aciwtedd fel rhan o'r archwiliad ddwywaith y flwyddyn yn y Canllaw 'Sut i' ar gyfer System Monitro Gofal Iechyd (atodiad 4).

Sut mae cyfrifiad lefel y staff nyrzio yn cael ei gofnodi?

Dylai pob bwrdd iechyd ddatblygu systemau i gofnodi'r dystiolaeth a'r rhesymeg a ddefnyddiwyd wrth gyfrifo lefel y staff nyrzio ar gyfer pob ward pediatrig i gleifion mewnol.

Mae Atodiad 5 yn darparu rhestr wirio o'r ffactorau y mae'n *rhaid* eu hystyried ac mae atodiad 6 yn darparu templed i gofnodi'r broses gyfrifo a'r broses o wneud penderfyniadau a wnaed yn ystod y broses gyfrifo.

Pryd mae cyfrifo lefel y staff nyrzio yn cael ei wneud?

Mae'r cyfrifiad arferol ddwywaith y flwyddyn o lefel y staff nyrzio yn digwydd tua Mawrth/Ebrill ac Awst/Medi bob blwyddyn. Mae'r amserlen hon yn ystyried y broses o gasglu data aciwtedd ddwywaith y flwyddyn ar draws pob ward pediatrig i gleifion mewnol sy'n digwydd ym mis Ionawr a Mehefin yn ôl cyfarwyddyd Cyfarwyddwyr Gweithredol Nyrzio'r GIG a'r amser mae'n ei gymryd i brosesu a chyhoeddi'r data. Mae'r amserlen ganlynol yn cynnig canllaw i gynorthwyo pob bwrdd iechyd i bennu'r cylch gweithredu blynyddol mewn perthynas â'r cyfrifiadau ddwywaith y flwyddyn a'r gofynion adrodd o dan Ddeddf Lefelau Staff Nyrzio (Cymru).

Ionawr	- Cynnal archwiliad aciwtedd.	Casglu a monitro data perthnasol yn barhaus sy'n ymwneud â'r dangosyddion ansawdd y cytunwyd arnynt a meini prawf barn broffesiynol. Hefyd, adolygu a chofnodi'n barhaus unrhyw amrywiad o'r rhestrau staff a gynlluniwyd.
Chwefror	- Dilysu a chymeradwyo data archwiliad aciwtedd Ionawr.	
Mawrth	- Data archwiliad aciwtedd Ionawr ar gael i fyrddau iechyd. - Byrddau lechyd i ddechrau'r broses o ail-gyfrifo lefel y staff nyrzio drwy ddefnyddio'r dull trionglog.	
Ebrill	- Byrddau lechyd i orffen lefel y staff nyrzio. - Byrddau lechyd i fynd â'r adroddiad blynyddol i fwrdd datblygu a/neu bwyllgor y cytunwyd arno.	

	- Byrddau lechyd i fynd â'r ail-gyfrifiad o lefel y staff nyrsio i fwrdd datblygu a/neu bwyllgor y cytunwyd arno ddwywaith y flwyddyn .	Yn ogystal â'r Bwrdd, dylai'r Bwrdd lechyd Lleol (neu Ymddiriedolaeth) dderbyn diweddariad ysgrifenedig o lefel y staff nyrsio ar gyfer pob ward pediatrig i gleifion mewnol pan fydd newid i ddefnydd / gwasanaeth sydd wedi arwain at newid yn lefel y staff nyrsio, neu os yw'r person dynodedig o'r farn bod angen gwneud hynny. (Gall y diweddariadau gael eu darparu i'r Bwrdd drwy is-bwyllgor ffurfiol a ddirprwywyd).
Mai	- Cyflwyno'r adroddiad blynyddol i'r Bwrdd yn ffurfiol (25E) - Diweddariad ffurfiol o ail-gyfrifiad lefel y staff nyrsio yn uniongyrchol i'r Bwrdd neu bwyllgor y cytunwyd arno ddwywaith y flwyddyn.	
Mehefin	- Cynnal archwiliad aciwtedd.	
Gorffennaf	- Dilysu a chymeradwyo data archwiliad aciwtedd Mehefin.	
Awst	- Data archwiliad aciwtedd Mehefin ar gael i fyrddau iechyd. - Byrddau lechyd i ddechrau'r broses o ail-gyfrifo lefel y staff nyrsio drwy ddefnyddio'r dull trionglog	
Medi	- Byrddau lechyd i orffen lefel y staff nyrsio	
Hydref	- Byrddau lechyd i gyflwyno ail-gyfrifiad dwywaith y flwyddyn o lefel y staff nyrsio i Fwrdd datblygu a/neu bwyllgor y cytunwyd arno.	
hwedd	Cyflwyniad ffurfiol blynyddol gan y person dynodedig o lefel y staff nyrsio ar gyfer pob ward pediatrig i gleifion mewnol i Fwrdd y bwrdd iechyd (neu Ymddiriedolaeth).	
Rhagfyr		

SYLWER: Mae'r amserlen yn nodi'r camau i'w cymryd gan bob bwrdd iechyd a bydd yn destun adolygiad.

Beth yw'r rhesymau dros ystyried ail-gyfrifo Lefel y Staff Nyrsio?

Cytunwyd ar y rhestr ganlynol o ffactorau gan Grŵp Staff Nyrsio Cymru Gyfan fel rhesymau dros gymhell byrddau iechyd i ystyried a ddylid ail-gyfrifo lefelau staff nyrsio y tu allan i'r broses gyfrifo arferol ddwywaith y flwyddyn. Nid yw hon yn rhestr gynhwysfawr a gellir ystyried ffactorau eraill hefyd:

- Adrodd ar eithriadau gan brif nyrs y ward/prif nyrs;
- Anallu dros gyfnod hir o amser i gynnal a chadw'r rhestr staff a gynlluniwyd;

- Newid pwrpas a/neu broffil ward (e.e. cynnydd mewn gwelyau, newid i'r amgylchedd, newid o orthopaedig i lawdriniaeth gyffredinol);
- Newid proffil claf (e.e. lefelau aciwtedd, arbenigedd clinigol);
- Newid sylweddol yn sgil a/neu brofiad staff nyrsio;
- Pryderon sy'n deillio o'r adolygiad o ddangosyddion ansawdd, cwynion a/neu ddiwyddiadau diogelu;
- Defnydd uchel a/neu gyson o weithwyr banc neu asiantaeth/ staff dros dro;
- Defnydd cyson o brif nyrsys y ward/prif nyrsys o fewn y rhestr staff a gynlluniwyd;
- Digwyddiad/ymchwiliad difrifol;
- Pryderon staff nyrsio a godwyd gan yr Ombwdsman/ Crwner/ AGIC; a
- Profiad/adborth wrth gleifion sy'n gyson negyddol.

Cynnal lefel y staff nyrsio

Pa gamau fydd yn cael eu cymryd i gynnal lefel y staff nyrsio?

Dylai byrddau iechyd sicrhau y cymerir pob cam rhesymol i gynnal lefel y staff nyrsio ar gyfer pob ward pediatrig i gleifion mewnol ar sail shiftt i shiftt ac ar sail hirdymor.

Mae camau rhesymol y dylid eu cymryd ar lefel genedlaethol, corfforaethol strategol (Bwrdd Iechyd) a gweithredol i gynnal lefelau staff nyrsio fel a ganlyn:

Camau cenedlaethol

- Rhannu a meincnodi data corfforaethol.

Camau corfforaethol strategol

- Cynllunio'r gweithlu ar gyfer cyflenwad parhaus o staff gofynnol a aseswyd drwy ddefnyddio System Gynllunio Cymru;
- Recriwtio mewn ffordd brydlon ar lefel leol, rhanbarthol, cenedlaethol a rhyngwladol;
- Strategaethau cadw staff sy'n cynnwys rhoi ystyriaeth i ganlyniadau Arolwg Staff GIG Cymru;
- Strategaethau llesiant yn y gwaith sy'n cefnogi nyrsys i gyflawni eu rolau;
- Sicrhau bod gofynion strategol y Ddeddf wedi'u hymgorffori i broses IMTP/cynllunio blynyddol y sefydliad;
- Polisiâu a gweithdrefnau'r gweithlu sy'n cefnogi rheolaeth staff effeithiol;
- Fframwaith rheoli risg sefydliadol cadarn.

Camau gweithredol

- Defnydd o staff dros dro o fanc nyrsio sy'n briodol o'r gymysgedd sgiliau a nodir yn y rhestr staff a gynlluniwyd;
- Defnydd o staff dros dro o asiantaeth nyrsio sy'n briodol i'r gymysgedd sgiliau a nodir yn y rhestr staff a gynlluniwyd;
- Defnydd dros dro o staff o feysydd eraill o fewn y sefydliad;
- Cau gwelyau dros dro;
- Ystyried newidiadau i lwybr y claf.

Caiff ei gydnabod ar adegau, efallai y bydd yn briodol amrywio'r rhestr staff a gynlluniwyd wrth ymateb i asesiad o aciwtedd claf ar draws y bwrdd iechyd. Mewn amgylchiadau o'r fath, dylai prif nyrs y ward/prif nyrs a'r uwch nyrs asesu'r sefyllfa'n barhaus a dylai pob

bwrdd iechyd ddatblygu system i barhau i arfarnu'r person dynodedig yn ffurfiol. Bydd hyn yn galluogi'r person dynodedig i ystyried a oes angen ail-gyfrifo lefel y staff nyrzio. Yn y sefyllfa hon, dylid gwneud cofnod, ac adolygu'r amgylchiadau.

O dan adran 25A o'r Ddeddf, dylid nodi y rhoddir dyletswydd ar fyrddau iechyd i ddarparu nyrsys digonol i roi amser iddynt ofalu am gleifion yn sensitif lle bynnag y caiff gwasanaethau nyrzio eu darparu neu eu comisiynu. Dylai'r cyfrifoldeb cyffredinol hwn lywio'r broses o wneud penderfyniadau ar ddyrannu staff nyrzio ar draws yr holl wasanaethau nyrzio o fewn y sefydliad a rhoi ystyriaeth i anghenion diwylliannol staff (e.e. hyblygrwydd gyda shifftiau yn ystod digwyddiadau crefyddol).

Beth ddylid ei gynnwys yn Fframwaith Gweithredu'r byrddau iechyd?

Mae Atodiad 7 yn rhoi canllawiau i fyrddau iechyd ar y wybodaeth y gellid ei chynnwys o fewn fframweithiau gweithredu'r sefydliad. Dylai'r fframwaith hwn gynnwys pob cam rhesymol y cytunwyd arnynt yn genedlaethol y dylid cyfeirio atynt hefyd ym mholisi uwch-gyfeirio a chynlluniau busnes wrth gefn y Bwrdd.

Pa gofnodion sy'n gysylltiedig â chynnal lefel y staff nyrzio sydd eu hangen?

Dylai pob bwrdd iechyd roi systemau ar waith lle gellir adolygu a chofnodi bob tro y mae nifer y staff nyrzio a ddefnyddiwyd yn amrywio o'r rhestr staff a gynlluniwyd. Dylai'r systemau hyn gynnwys y camau rhesymol a gymerwyd i gynnal lefel y staff nyrzio a mecanwaith i gofnodi'r defnydd o staff dros dro, gan gynnwys staff banc a staff asiantaeth; a'r achlysuron pan fydd staff nyrzio yn cael eu symud dros dro o feysydd/dyletswyddau clinigol eraill o fewn y sefydliad i gefnogi lefel y staff nyrzio o fewn ward.

Ar adegau, gellir amrywio'r rhestr staff a gynlluniwyd yn briodol wrth ymateb i asesiad o aciwtedd claf ar draws y system a barn broffesiynol prif nyrs y ward/prif nyrs/rheolwr y ward.

Dylid defnyddio'r cofnod fel rhan o'r dystiolaeth i ategu'r ail-gyfrifiad misol arferol o lefel y staff nyrzio a bydd hefyd yn darparu tystiolaeth i gefnogi'r angen i ail-gyfrifo lefel y staff nyrzio ar adegau eraill os oes angen. At hynny, bydd y casgliadau sy'n deillio o'r cofnodion hyn yn helpu i lywio adroddiadau i'r Bwrdd a Llywodraeth Cymru.

Sut bydd staff yn gwybod eu bod yn gwneud yr hyn sydd angen ei wneud i gyfrannu at gynnal lefel y staff nyrzio?

Ar lefel unigolyn, dylai pob nyrs a gofrestrwyd sy'n gwneud gwaith sy'n gysylltiedig â'r Ddeddf sicrhau eu bod, o ran y gwaith hwn, yn cynnal gofynion Cod y Cyngor Nyrzio a Bydwreigiaeth (2018) sy'n ei gwneud yn ofynnol i bob unigolyn cofrestredig flaenoriaethu pobl, ymarfer yn effeithiol, cadw diogelwch a hyrwyddo proffesiynoldeb ac ymddiriedaeth drwy'r amser.

Serch hynny, mae'r canllawiau gweithredol hyn yn ei gwneud yn glir bod y systemau a ddefnyddir i gyfrifo a chynnal lefel y staff nyrzio yn gymhleth ac yn amlweddog. Mae hefyd yn dangos yn glir mai swyddogion a staff ar sawl lefel ym mhob bwrdd iechyd sy'n gyfrifol am y systemau hyn.

Mae'r Ddeddf yn ei gwneud yn ofynnol i bob bwrdd iechyd gael systemau ar waith i hysbysu cleifion am lefelau staff nyrsio ym mhob ward. At hynny, cynghorir pob bwrdd iechyd i roi systemau ar waith i hysbysu'r holl staff am y Ddeddf a'r camau y mae'r timau sy'n gyfrifol am wardiau pediatrig i gleifion mewnol yn eu cymryd i sicrhau bod lefel y staff nyrsio yn cael ei chynnal.

Yn ogystal â hynny, caiff pob bwrdd iechyd eu hannog yn benodol i sefydlu systemau i sicrhau bod staff pob ward pediatrig i gleifion mewnol yn cael eu hysbysu, ac yn cael eu helpu i ddeall y gwaith i sicrhau y cydymffurfir yn llawn â'r Ddeddf yn fras o fewn y bwrdd iechyd, ac yn benodol o fewn eu ward. Dylai'r systemau hyn gynnwys sut i rannu'r wybodaeth ganlynl:

- Beth mae data Lefelau Gofal Pediatrig Cymru (archwiliad aciwtedd) yn ei ddangos ynglŷn ag aciwtedd cleifion ar bob ward;
- Beth mae'r data dangosyddion ansawdd yn ei ddangos am ofal sensitif cleifion ym mhob ward; ac
- Unrhyw ddata arall e.e. cyfraddau absenoldeb salwch neu gyfraddau defnyddio nyrsys banc ac asiantaeth a ddefnyddir i lywio barn broffesiynol y person dynodedig.

Bydd angen i hyn egluro beth mae'r data'n ei adlewyrchu am y ward y mae'n cyfeirio ati.

Dylai'r systemau hyn hefyd gynnwys rhoi ystyriaeth i sut bydd gwybodaeth am ba mor dda y mae tîm y ward yn ei wneud wrth gynnal lefel y staff nyrsio yn cael ei rhannu â'r tîm.

Dylid disgrifio systemau unigol byrddau iechyd i gefnogi'r cyfathrebu sy'n cael ei annog uchod o fewn fframwaith gweithredol y bwrdd iechyd.

Gwnaed gwaith cenedlaethol i gefnogi pob bwrdd iechyd i fabwysiadu dull 'Unwaith i Gymru' drwy ddyfeisio taflen wybodaeth sy'n rhestru cwestiynau cyffredin i staff (Atodiad 8).

Beth sy'n digwydd os nad yw lefel y staff nyrsio yn cael ei chynnal?

Byrddau iechyd ar lefel weithredol sy'n atebol am gydymffurfio â'r Ddeddf. Ystyrir unrhyw enghreifftiau o beidio â chydymffurfio o dan y *Trefniadau Ymyrryd ac Uwch-Gyfeirio ar y Cyd* sydd wedi bod ar waith ers 2014. O dan y trefniadau hyn, mae Llywodraeth Cymru yn cwrdd â Swyddfa Archwilio Cymru ac Arolygiaeth Gofal Iechyd Cymru ddwywaith y flwyddyn i drafod sefyllfa gyffredinol pob bwrdd /ymddiriedolaeth iechyd. Caiff ystod eang o wybodaeth a chudd-wybodaeth eu hystyried i gynghori ar statws uwch-gyfeirio, unrhyw broblemau a sicrhau eu bod yn cael eu datrys yn effeithiol. Byddai peidio â chydymffurfio â darn o ddeddfwriaeth fel Lefelau Staff Nyrsio (Cymru) yn cael ei ystyried o dan y trefniadau hyn.

Sut rydym yn hysbysu cleifion o lefel y staff nyrsio?

Yn unol â gofynion y Ddeddf a'r canllawiau statudol, mae'n ofynnol i bob bwrdd iechyd hysbysu cleifion o lefel y staff nyrsio drwy arddangos lefel y staff nyrsio ar gyfer y ward a dylai hefyd hysbysu cleifion o'r dyddiad y cyflwynwyd y lefel i'w Bwrdd.

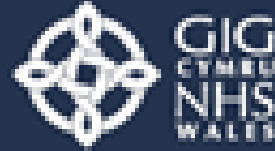
Gwnaed gwaith cenedlaethol i ddatblygu templed (Atodiad 9) a fyddai, os caiff ei ddefnyddio i arddangos y wybodaeth sy'n benodol i bob ward pediatrig i gleifion mewnol, yn galluogi pob bwrdd iechyd i fodloni gofynion paragraffau 20-25 o'r canllawiau statudol. Disgwylir i bob bwrdd iechyd benderfynu sut bydd y wybodaeth a ddangosir ar y templed yn cael ei diwedddaru'n lleol a byddai'n briodol i'r broses y cytunwyd arni gael ei chynnwys yn y fframwaith gweithredu. Yn ogystal, mae'n ofynnol i bob bwrdd iechyd sicrhau bod y wybodaeth a ddarperir i gleifion hefyd ar gael yn Gymraeg i gydymffurfio â Safonau'r Gymraeg.

Gwnaed gwaith cenedlaethol hefyd i gefnogi pob bwrdd iechyd i fabwysiadu dull 'Unwaith i Gymru' drwy ddyfeisio taflen wybodaeth sy'n rhestru cwestiynau cyffredin i helpu staff i roi gwybodaeth gywir i gleifion a'u rhieni/gofalwyr am y Ddeddf (Atodiad 10 ac 11).

Efallai y bydd rhai wardiau pediatrig i gleifion mewnol yn dewis darparu gwybodaeth ychwanegol am lefel y staff nyrsio yn ychwanegol at y gofynion gwybodaeth craidd a bennir yn y Ddeddf a'r Canllawiau Statudol. Gallai hyn fod yn arbennig o briodol, er enghraifft, pan fydd o gymorth i gleifion ac ymwelwyr i ddeall natur aml-ddisgyblaethol ehangach y tîm gofal iechyd.

Atodiadau

Atodiad 1: Canllawiau statudol (Fersiwn 2)

Deddf Lefelau Staff Nyrsio (Cymru) 2016

Canllawiau Statudol Fersiwn 2

Atodiad 2: Deddf Lefelau Staff Nyrsio (Cymru) 2016

Deddf Lefelau Staff Nyrsio (Cymru) 2016

i

Deddf Lefelau Staff Nyrsio (Cymru) 2016

CYNNWYS

- 1 Lefelau staff nyrsio
- 2 Cychwyn
- 3 Enw byr

Atodiad 3: Lefelau Gofal Pediatrig Cymru (Rhifyn 1)

Lefelau Gofal Pediatrig Cymru Rhifyn 1

Atodiad 4: System Monitro Gofal Iechyd - Canllaw 'Sut i'

Lefelau Gofal Pediatrig Cymru

Canllaw i Ddefnyddwyr ar System Fonitoro Gofal Iechyd

NHS Wales Health & Care Monitoring System

Welcome, Adrian Hill
Please choose a module:
[HCMS Indicators](#) [Nurse Staffing](#) [Log out](#)

Ward Activity
Provide the total number of instances for the period of this assessment:

Ward attenders Escorts on site Escorts off site

Adult Acuity:
Enter the total number of ward attenders/escorts on site/escorts off site for the 24 hour period from the start of the Day Shift the day before to the end of the Night Shift on the day of the assessment e.g 7am-7am.

Paediatric Acuity:

<https://www.hcms.wales.nhs.uk/nurse-staffing/form.cfm?wardid=442#>

Atodiad 5: Ffactorau y mae'n rhaid eu hystyried yn ystod y broses gyfrifo

Cyffredinol

- Nodi wardiau
- Cyfnod a archwiliwyd
- Naratif gweithredol
- Cymysgedd llwyth achosion
- Rhestr staff gyffredol – oriau targed y dydd, defnydd, trefn WTE
- Cyfradd gyflawni rhestr staff ddyddiol
- Cyflawniad cyffredinol

Aciwtedd

- Aciwtedd cleifion sy'n defnyddio adnodd lefelau gofal pediatrig Cymru
- Orlau gofal y dydd fesul claf (cyfartaledd)

Dangosyddion Ansawdd (cyfeiriwch at dudalen 18)

- Camgymeriadau meddyginiaeth
- Briwiau pwyso
- Anafiadau elifo/ymdreiddio

Barn Broffesiynol

- Llif cleifion – disgrifiad cyffredinol o'r gweithgaredd, gan gynnwys cleifion mewnol, asesiad, hebrwng, mynychwyr ward etc.
- Amgylchedd – nifer y gwelyau, ciwbiclau, cilfannau, cynllun cyffredinol, ac offer
- Cymysgedd o achosion ac achosion arbenigol – naratif cyffredinol i ddisgrifio'r arbenigedd a llwyth achosion clinigol
- Pwysau gweithredol - disgrifiad cyffredinol o bwysau yn ystod y cyfnod archwilio, newidiadau i'r llwyth gwaith, cleifion arwyddocaol e.e. anghenion clinigol, cymdeithasol, diwylliannol unigryw
- Llwyth gwaith gweinyddol
- Cymorth i fyfyrwyr
- Cefnogaeth sy'n ofynnol gan staff sydd newydd gymhwysu neu staff sydd angen cymorth ychwanegol
- Mynediad i'r Tîm Aml-ddisgyblaethol
- Cymysgedd sgiliau staff - cymwysterau, cymwyseddau, sgiliau a phrofiad nyrsys sy'n darparu gofal i gleifion
- Trosiant staff – swyddi gwag
- Defnydd o staff ychwanegol - yr effaith ar lefel y staff nyrsio wrth ddefnyddio staff dros dro
- Hyfforddi a datblygu – CPD, gofynion hyfforddi gorfodol a galluogi staff nyrsio i gael yr amser i dderbyn yr hyfforddiant priodol
- Anghenion ieithyddol cleifion – gwneud cynnig rhagweithiol i ddarparu gwasanaeth yn Gymraeg.

Crynodeb

Argymhellion i'w hystyried:

- Unrhyw ddeunyddiau cyfeirio gan gynnwys gofynion technegol neu reoleiddiol sy'n ymwneud ag arbenigedd a lleoli staff
- Yr angen am gynllun gweithredu – amlinellu disgrifiad o'r cynllun a chyfeiriad at y ddogfen ar wahân (rhan o'r dystiolaeth)
- Rhestr staff ddiwygiedig – oriau targed y dydd
- Cyfranogiad a chytundeb yn y broses gyfrifo – Prif nyrs y ward/prif nyrs/rheolwr y ward, uwch nyrs, person dynodedig
- Dyddiad y gwnaed y cyfrifiad gan y person dynodedig
- Dyddiad adolygu - cyfnodau archwilio cenedlaethol fel arfer neu gallai fod yn gynt pe bai materion yn cael eu nodi

Atodiad 6: Cofnod o ddull trionglog o adolygu lefel y staff nyrso – templed cyfrifo

Current Roster												Proposed Roster														
Hospital:												Ward:														
Date:												Date:														
Please indicate below your standard rostering patterns																										
Start time	End time	Unpaid Breaks in Minutes	Monday	Tuesday	Wednesday	Thursday	Friday	Saturday	Sunday	Paid hours per shift	Total hours	WTE	Start time	End time	Unpaid Breaks in Minutes	Monday	Tuesday	Wednesday	Thursday	Friday	Saturday	Sunday	Paid hours per shift	Total hours	WTE	
Band 6	7 0 19 30	30								12.0	0.00	0.00	Band 6	7 0 19 30	30									12.0	0.00	0.00
Band 5	7 0 19 30	30								12.0	0.00	0.00	Band 5	7 0 19 30	30									12.0	0.00	0.00
HCSW	7 0 19 30	30								12.0	0.00	0.00	HCSW	7 0 19 30	30									12.0	0.00	0.00
Band 5	12 0 20 0	30								7.5	0.00	0.00	Band 5	12 0 20 0	30									7.5	0.00	0.00
HCSW	7 0 15 0	30								7.5	0.00	0.00	HCSW	7 0 15 0	30									7.5	0.00	0.00
Night Shift												Night Shift														
Band 6	19 0 7 30	30								12.0	0.00	0.00	Band 6	19 0 7 30	30									12.0	0.00	0.00
Band 5	19 0 7 30	30								12.0	0.00	0.00	Band 5	19 0 7 30	30									12.0	0.00	0.00
HCSW	19 0 7 30	30								12.0	0.00	0.00	HCSW	19 0 7 30	30									12.0	0.00	0.00
WTE Req. Inc. Upl.												WTE Req. Inc. Upl.														
Band 6 Total 0.00 0.00												Band 6 Total 0.00 0.00														
Band 5 Total 0.00 0.00												Band 5 Total 0.00 0.00														
HCSW Total 0.00 0.00												HCSW Total 0.00 0.00														
Supernumerary Band 7 1.00												Supernumerary Band 7 1.00														
WTE Registered needed 1.00												WTE Registered needed 1.00														
WTE Unregistered needed 0.00												WTE Unregistered needed 0.00														
TOTAL STAFF 1.00												TOTAL STAFF 1.00														
Total % uplift built into the contracted hours: 26.9 %												Total % uplift built into the contracted hours: 26.9 %														
Acuity & Dependency (e.g. Welsh Levels of Care)																										
Professional Judgement																										
Quality Indicators												Outcome Summary														
Person(s) Informing the calculation												Senior Nurse / Matron														
Authorising person												Date Calculation made by person(s) informing the calculation														
Ward Sister / Charge Nurse												Date to be reviewed (latest date)														
Designated Person (e.g. Executive Director of Nursing)												01 February 2019														
												01 February 2019														
												01 August 2019														
												01 August 2019														

Atodiad 7: Gofynion o fewn y Fframwaith Gweithredu

Pwrpas y fframwaith hwn yw: cefnogi'r broses o gyfrifo a chynnal lefelau staff nyrsio; amlinellu rolau a chyfrifoldebau'r gweithwyr proffesiynol allweddol; a nodi'r camau sydd i'w cymryd i adolygu, cofnodi, adrodd ac uwch-gyfeirio pan nad yw lefelau staff nyrsio yn cael eu cynnal.

Gwybodaeth
Dyddiad cynhyrchu a chymeradwyo'r ddogfen
Dyddiad / pa mor aml bydd y ddogfen yn cael ei hadolygu
Pwrpas y ddogfen
Cyfeiriad at y gweithwyr proffesiynol a gwmpesir gan y ddogfen (Gweithlu, Gweithrediadau a Chynllunio, nyrsio, cyllid), eu rolau a'u cyfrifoldebau
Proses i gyfrifo lefel y staff nyrsio (triogli)
Systemau i adolygu a chofnodi unrhyw wyro wrth y rhestr staff a gynlluniwyd
Camau i gymryd pob cam rhesymol i gynnal lefel y staff nyrsio (gan gynnwys camau gweithredol, strategol a chenedlaethol)
Camau i'w cymryd, a chan bwy, i sicrhau bod pob cam rhesymol yn cael ei gymryd i gynnal lefel y staff nyrsio yn yr hirdymor a fesul shifft
Cofnodi ac uwch-gyfeirio pryderon pan na ellir cynnal lefel y staff nyrsio
Cyfeiriad at ddogfennau allweddol (Canllawiau Statudol, Canllawiau Gweithredol)
Camau i'w cymryd o dan adran 25A
Polisi uwch-gyfeirio
Fframwaith gweithredol wedi'i gynnwys ym mholisi uwch-gyfeirio a chynlluniau busnes wrth gefn y Bwrdd
Trefniadau i hysbysu cleifion o lefel y staff nyrsio

Atodiad 8: Cwestiynau cyffredin i staff mewn wardiau pediatrig i gleifion mewnol

Beth mae Deddf Lefel Staff Nyrsio (Cymru) 2016 yn ei olygu i fi fel aelod o staff ar ward pediatrig i gleifion mewnol?

Cwestiynau Cyffredin

Beth yw Deddf Lefel Staff Nyrsio (Cymru) 2016

Daeth Deddf Lefel Staff Nyrsio (Cymru) 2016 i rym ym mis Mawrth 2016. Ar y 1af o Hydref 2021, bydd ail ddyletswydd y Ddeddf yn cael ei hystyngi i wardiau pediatrig i gleifion mewnol. Mae'r Ddeddf yn golygu bod gan fyrddau iechyd:

- dyletswydd gyfreithiol i sicrhau lefel briodol o staff nyrsio ym mhob lleoliad;
- dyletswydd gyfreithiol i gyfrifo a chynnal lefel briodol o staff nyrsio mewn wardiau pediatrig i gleifion mewnol; a
- dyletswydd gyfreithiol i adrodd ar gydymffurfiaeth o ran gofynion staffio a chymryd camau os nad yw lefelau staff nyrsio yn cael eu cynnal.

Beth mae lefel y staff nyrsio yn ei olygu?

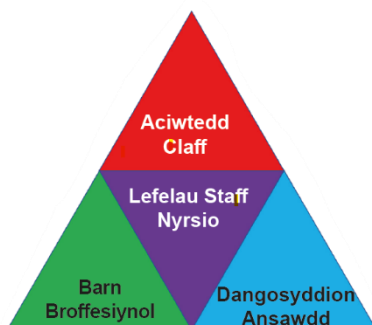
Lefel y staff nyrsio yw nifer y staff sy'n ofynnol gan ward i alluogi'r tîm i ddarparu gofal i gleifion mewn ffordd sy'n rhoi ystyriaeth i holl anghenion nyrsio holistig cleifion. Mae hyn yn cynnwys y rhestr staff a gynlluniwyd a'r drefn sydd ei hangen.

Sut penderfynir ar lefel y staff nyrsio ar gyfer ward?

Yng Nghymru, defnyddiwn nifer o adnoddau i asesu beth ddylai lefel y staff nyrsio fod mewn wardiau gwahanol.

Mae lefel y staff nyrsio yn amrywio o ward i ward, yn dibynnu ar nifer y cleifion a'r math o nyrsio sydd ei angen ar y cleifion hynny. Er enghraifft: efallai y bydd gan wardiau llawfeddygol fwy o gleifion ar y ward yn cael llawdriniaeth rhwng dydd Llun a dydd Gwener, felly mae mwy o staff ar ddyletswydd yn ystod yr wythnos o'i gymharu â'r penwythnos; neu efallai y bydd gan rai wardiau fwy o staff ar ddyletswydd ar ddiwrnodau pan fydd meddyg ymgynghorol yn mynd o amgylch y ward.

Mae'n rhaid i bob bwrdd iechyd yng Nghymru gyfrifo nifer y nyrsys sydd ei angen i ddarparu gofal sy'n canolbwyntio ar y claf drwy ddefnyddio dull trianglog sy'n dod â thair ffynhonnell o wybodaeth at ei gilydd. Yng Nghymru, gwnawn hynny drwy:

- Defnyddio adnodd o'r enw "Lefelau Gofal Pediatrig Cymru", sy'n cynnwys 5 lefel aciwtedd – o Lefel 1 lle mae cyflwr y claf yn sefydlog ac yn rhagweladwy ac angen

gofal nyrsio arferol, hyd at Lefel 5, lle mae'r claf yn ansefydlog iawn ac mewn perygl sy'n gofyn am lefel ddwys o ofal nyrsio parhaus 1:1. Y prif nyrs sy'n gyfrifol am sicrhau bod anghenion gofal cymdeithasol, seicolegol, ysbrydol a chorfforol yn cael eu hasesu a'u dosbarthu drwy ddefnyddio'r disgrifyddion yn Lefelau Gofal Pediatrig Cymru;

- Edrych ar ddangosyddion ansawdd sy'n arbennig o sensitif i ofal a ddarperir gan nyrs. Dylai gynnwys: anafiadau elifo/ymdreiddio; briwiau pwysu a ddatblygwyd yn yr ysbyty; camgymeriadau meddyginiaeth; a phrofiad cleifion a staff. At hynny, gellir ystyried unrhyw ddangosyddion ansawdd eraill yr ystyrir yn briodol ar gyfer ward; a
- Cymhwyso barn broffesiynol uwch nyrsys sy'n adnabod y wardiau a lefel anghenion cleifion. Rydym yn ystyried nifer y nyrsys cofrestredig ar ddyletswydd ar bob ward yn ogystal â lefel y sgiliau nyrsio; cymwyseddau, a phrofiad y nyrsys; effaith staffio dros dro; trosiant a defnydd gwelyau yn gyffredinol; cyflwr ffisegol a chynllun y ward; gofynion myfyrwyr a dysgwyr; unrhyw swyddogaethau gweinyddol a wneir gan y tîm; cymhlethdod anghenion gofal gan gynnwys anghenion diwylliannol a'r ymwneud amlddisgyblaethol mewn gofal; a darparu gofal trwy gyfrwng y Gymraeg.

Pa mor aml y bydd lefel y staff nyrsio yn cael ei hadolygu?

Bydd pob bwrdd/ymddiriedolaeth iechyd yn adolygu lefel y staff nyrsio ar gyfer pob ward:

- bob chwe mis;
- os oes unrhyw beth yn newid ar y ward, er enghraifft, os oes newid yn y grŵp o gleifion sy'n derbyn gofal ar y ward neu nifer y gwelyau a ddefnyddir ar y ward; neu
- os yw'r tîm nyrsio yn meddwl bod angen cynnal adolygiad am unrhyw reswm.

Mae lefel y staff nyrsio ar gyfer pob ward yn cael ei chyflwyno i'r Bwrdd yn flynyddol, a darperir diweddariad ysgrifenedig unrhyw bryd pan fernir bod angen newid lefel y staff nyrsio am unrhyw reswm.

Pwy sy'n gyfrifol am benderfynu beth yw lefel y staff nyrsio ar gyfer pob ward?

Yn y pen draw, y person dynodedig (y Cyfarwyddwr Nyrsio fel arfer) sy'n gwneud y penderfyniad ar beth yw lefel y staff nyrsio ar gyfer pob ward ar ran y bwrdd iechyd, ond gwneir y penderfyniad yn dilyn trafodaethau gyda'r tîm nyrsio sy'n gyfrifol am y ward, gan gynnwys nyrsys y ward a phrif nyrs y ward/prif nyrs/rheolwr y ward.

Sut mae byrddau iechyd yn sicrhau bod lefel y staff nyrsio yn cael ei chynnal?

Bydd y prif nyrs yn sicrhau bod nifer y staff ar ddyletswydd yn adlewyrchu beth ddylai lefel y staff nyrsio fod ar gyfer pob dydd ar y ward honno a byddant yn hysbysu'r uwch nyrs lle bo bylchau.

Mae gwybodaeth am nifer y nyrsys a'r staff gofal a ddylai fod yn gweithio ar bob shift yn cael ei harddangos ar bob ward.

Mae'r tîm nyrsio yn adolygu ac yn cofnodi'r amseroedd roedd nifer y nyrsys ar ddyletswydd mewn gwirionedd yn amrywio o lefel y staff nyrsio a pha gamau a gymerwyd i ymateb i hyn. Bydd y tîm nyrsio hefyd yn ystyried os yw peidio â chynnal lefel y staff nyrsio wedi cael unrhyw effaith ar y gofal a ddarperir i gleifion ar y ward ar y pryd.

Pan fydd digwyddiadau a chwynion am y gofal a ddarperir gan nyrs yn cael eu hadrodd drwy systemau adrodd digwyddiadau'r byrddau iechyd, ystyrir a oedd peidio â chynnal lefel y staff nyrsio wedi cyfrannu at y digwyddiad/cwynion.

Beth sy'n digwydd ar y ward pan fydd bwlch yn y staffio?

Dyma'r adegau pan fydd y rhestr ddyletswydd yn amrywio o'r rhestr staff a gynlluniwyd fel y nodir yn lefel y staff nyrsio oherwydd salwch annisgwyl ymhlith staff neu resymau eraill y tu hwnt i'n rheolaeth.

Dylai byrddau/ymddiriedolaethau iechyd sicrhau y cymerir pob cam rhesymol i gynnal lefel y staff nyrsio ar gyfer pob ward pediatrig i gleifion mewnol o shifft i shifft ac yn yr hirdymor.

Ar adegau, gall y rhestr staff a gynlluniwyd gael ei amrywio'n briodol wrth ymateb i asesiad o aciwtedd claf ar draws y system a barn broffesiynol y strwythur rheoli nyrsys. Yn y bydymor, efallai y bydd rhaid i nyrsys ar y ward flaenoriaethu gofal cleifion i gynnal diogelwch cleifion.

Beth mae'n ei olygu os oes mwy o staff nyrsio na lefel y staff nyrsio sydd ei angen ar ddyletswydd ar shifft?

Mae'r brif nyrs, prif nyrs y ward/prif nyrs/rheolwr y ward ac uwch nyrs yn asesu anghenion y cleifion ar y ward yn barhaus, a gall mwy o staff fod ar ddyletswydd ar y ward oherwydd cynnydd yn anghenion gofal cleifion, er enghraifft, lle bo angen gofal nyrsio un-i-un ar glaf, lle bo grŵp o gleifion angen mwy o gymorth neu lle bo claf yn ddifrifol sâl.

Beth sy'n digwydd os nad yw lefel y staff nyrsio yn cael ei chynnal?

Y bwrdd/ymddiriedolaeth iechyd ar lefel weithredol sy'n gyfrifol am gydymffurfio â'r Ddeddf. Byddai peidio â chydymffurfio â darn o ddeddfwriaeth fel Deddf Lefelau Staff Nyrsio (Cymru) yn cael ei ystyried o dan Drefniadau Ymyrryd ac Uwch-gyfeirio ar y Cyd sydd wedi bod ar waith ers 2014.

Ble alla i gael mwy o wybodaeth?

Gellir dod o hyd i fwy o wybodaeth yn Fframwaith Gweithredu'r byrddau iechyd ac o fewn y Canllawiau Gweithredol a'r Canllawiau Statudol sydd ar gael ar wefannau byrddau iechyd neu drwy wefan AaGIC. O fewn pob bwrdd iechyd, ceir arweinydd gweithredol a fydd yn rhoi arweiniad a chefnogaeth i staff.

Atodiad 9: Ttempl i hysbysu clefion o lefel y staff nyrsio

Enw Ward

Y nifer o nyrsys a gweithwyr cymorth gofal iechyd (GCGI) sydd eu hangen i ofalu amdanoch bob bore, prynhawn a'r nos

		Llun	Maw	Mer	Iau	Gwe	Sad	Sul
Bore 	Nyrs							
	GCGI							
Prynhawn 	Nyrs							
	GCGI							
Nos 	Nyrs							
	GCGI							

Y mae angen i'r ysbwy sicrhau eich bod yn ymwybodol sawl nyrs/ GCGI sydd eu hangen yn rhan o'r tîm i ofalu amdanoch a'r dyddiad pan bennwyd y nifer hwn.

Y nifer cyflawn o
Nyrsys/ GCGI sydd eu
hangen ar dîm y ward

Dyddiad pan bennwyd y nifer hwn
o nyrsys/ GCGI angenrheidiol:

Yn ogystal â'r nyrsys a'r GCGI byddwch, o bosib, yn gweld staff gofal iechyd eraill ar yr ward a fydd yn gweithio gyda'r nyrsys i ofalu amdanoch. Er enghraifft, arbenigwr chwarae neu ffisiotherapydd.

Pe dymunech wybod mwy, gallwch ofyn i'r nyrs sy'n gofalu amdanoch.

Atodiad 10: Cwestiynau cyffredin i Blant a Phobl Ifanc

ESAGONIAD O'R

Beth yw'r ddeddf lefelau staff nyrzio?

Mae hon yn gyfraith i sicrhau bod gan ysbytai ddigon o nyrzio i ofalu amdanoch chi.

DDEDDF

Sut ydyn ni'n gwybod faint o nyrzio sydd eu hangen i ofalu amdanoch chi?

Rydyn ni'n penderfynu faint o nyrzio sydd eu hangen yn seiliedig ar ba mor wael yw'r plant ar y ward.

LEFELAU

Sut ydyn ni'n sicrhau bod digon o nyrzio bob dydd a nos?

Rydym yn gwirio faint o nyrzio sydd eu hangen ar gyfer pob dydd a nos yn ôl nifer y plant ar y ward a pha mor wael ydyn nhw, os oes angen mwy o nyrzio efallai y bydd nyrzio ychwanegol yn cael eu galw i mewn.

STAFF

Pa mor aml y byddwn yn gwirio faint o nyrzio sydd angen ar y ward?

Rydyn ni bob amser yn sicrhau bod digon o nyrzio ar y ward, a hefyd yn adolygu hyn bob 6 mis rhag ofn bod angen unrhyw newidiadau.

NYRSIO (CYMRU)....

Unrhyw gwestiynau eraill?

Gallwch ofyn i unrhyw un o'r nyrzio sy'n gofalu amdanoch chi.

CAV HYB
Cardiff And Vale Health Youth Board
Bwrdd Iechyd Ifanc Cymdeithas Cymru

BAYOUTH
Ymgyddiaeth Ifanc Cymru

Atodiad 11: Cwestiynau cyffredin i Rieni a Gofalwyr

Beth mae Deddf Lefel Staff Nyrsio (Cymru) 2016 yn ei olygu i mi fel rhiant / gofalwr? Cwestiynau Cyffredin

Beth yw Deddf Lefel Staff Nyrsio (Cymru) 2016?

Daeth Deddf Lefel Staffio Nyrsio (Cymru) 2016 yn gyfraith ym mis Mawrth 2016. Ar 1 Hydref 2021, bydd ail ddyletswydd y Ddeddf yn cael ei ymestyn i wardiau cleifion mewnol pediatriig. Mae'r Ddeddf yn golygu bod gan fyrddau iechyd / ymddiriedolaeth:

- Ddyletswydd gyfreithiol i sicrhau lefel briodol o staff nyrsio ym mhob lleoliad;
- Dyletswydd gyfreithiol i gyfrifo a chynnal y lefel staff nyrsio briodol mewn wardiau cleifion mewnol pediatrieg; a
- Dyletswydd gyfreithiol i adrodd ar gydymffurfiaid â gofynion staffio a gweithredu os na chynhelir lefelau staff nyrsio.

Beth mae lefel staff nyrsio yn ei olygu?

Y lefel staff nyrsio yw nifer y staff sy'n ofynnol gan ward i alluogi'r tîm i ddarparu gofal i'r cleifion mewn ffordd sy'n ystyried holl anghenion nyrsio'r cleifion.

Sut y penderfynir ar lefel staff nyrsio ward?

Yng Nghymru rydym yn defnyddio nifer o offer i asesu beth ddylai lefel staff nyrsio fod ar gyfer gwahanol wardiau.

Mae lefel staff nyrsio yn amrywio o ward i ward, yn dibynnu ar nifer y cleifion a'r math o nyrsio sydd ei angen ar y cleifion hynny. Mae gan ofal dwys, er enghraifft, gymhareb nyrs i glaf uwch na ward feddygol neu lawfeddygol.

Ar rai wardiau gall lefel staff y nyrsio amrywio o ddydd i ddydd yn dibynnu ar sut mae'r ward yn gweithio, er enghraifft, mae gan rai wardiau llawfeddygol fwy o gleifion ar y ward yn cael llawdriniaeth rhwng dydd Llun a dydd Gwener o gymharu â dydd Sadwrn a dydd Sul felly mae mwy o staff ar ddyletswydd. yn ystod yr wythnos o'i gymharu â'r penwythnos. Rydym yn cymryd gwybodaeth o wahanol ffynonellau ac mae'r wybodaeth hon yn ein helpu i benderfynu beth ddylai'r lefel staff nyrsio fod. Yng Nghymru mae'r wybodaeth a ddefnyddiwn yn cynnwys:

- Defnyddio teclyn o'r enw "Lefel Gofal Paediatreg Cymru"; edrychwn ar ba mor sâl neu ddibynol yw'r cleifion ar y ward benodol honno a lefel y gofal sydd ei angen arnynt.
- Edrych ar y wybodaeth sydd gennym eisoes am ddiogelwch ac ansawdd pob gwasanaeth, a phrofiad pobl yr adroddwyd amdano.
- Cymhwyso barn broffesiynol yr uwch nyrsys sy'n adnabod y wardiau a lefel angen y cleifion. Rydym yn monitro nid yn unig nifer y nyrsys cofrestredig sydd ar ddyletswydd ar bob ward ond hefyd lefel y sgil nyrsio sy'n ofynnol, yn ogystal â staff hyfforddedig eraill sy'n darparu gofal i gleifion, er enghraifft, ffisiotherapyddion a therapyddion galwedigaethol.

Pa mor aml y bydd y lefel staff nyrsio yn cael ei hadolygu?

Bydd pob bwrdd iechyd yn edrych ar y lefel staff nyrsio ar gyfer pob ward:

- Bob chwe mis;

- os bydd rhywbeth yn newid ar y ward, er enghraifft, os oes newid yn y grŵp o gleifion sy'n derbyn gofal ar y ward neu nifer y gwelyau sy'n cael eu defnyddio ar y ward; neu
- Os yw'r tîm nyrsio o'r farn bod angen cynnal adolygiad am unrhyw reswm.

Cyflwynir lefel staff nyrsio pob ward i'r Bwrdd bob blwyddyn.

Pwy sy'n gyfrifol am benderfynu beth ddylai lefel staff nyrsio pob ward fod?

Y Cyfarwyddwr Gweithredol Nyrsio sy'n gwneud y penderfyniad ar lefel staff nyrsio ar gyfer pob ward yn y pen draw ar ran y bwrdd iechyd, ond gwneir y penderfyniad yn dilyn trafodaethau gyda'r tîm nyrsio sy'n gyfrifol am y ward, gan gynnwys y nyrsys ar y ward a'r prif nyrs / nyrs â gofal / rheolwr.

Sut mae byrddau iechyd yn sicrhau bod lefel staff nyrsio ward yn cael ei chynnal?

Bydd prif nyrs y ward / nyrs â gofal / rheolwr ward yn sicrhau bod nifer y staff ar ddyletswydd yn adlewyrchu'r lefel staff nyrsio ddylai fod ar gyfer pob diwrnod ar gyfer y ward honno a byddant yn hysbysu'r uwch nyrs pan fydd bylchau.

Mae gwybodaeth am nifer y nyrsys a'r staff gofal a ddylai fod yn gweithio ar bob shift yn cael ei harddangos ar bob ward.

Mae'r tîm nyrsio yn adolygu ac yn cofnodi'r amseroedd yr oedd nifer y nyrsys ar ddyletswydd mewn gwirionedd yn amrywio o'r lefel staff nyrsio a pha gamau a gymerwyd gennym mewn ymateb i hyn. Bydd y tîm nyrsio hefyd yn ystyried a yw peidio â chynnal y lefel staff nyrsio wedi cael unrhyw effaith ar y gofal a ddarperir i'r cleifion ar y ward ar y pryd.

Beth sy'n digwydd ar y ward pan fydd bwlch mewn staffio?

Mae yna adegau pan all y lefel staff nyrsio ar ward fod yn is na'r hyn a gynlluniwyd gennym oherwydd salwch staff annisgwyl neu resymau eraill y tu hwnt i'r rheolaeth. Pan fydd hyn yn digwydd bydd y nyrs â gofal yn ceisio cwmpasu'r newid hwn trwy ofyn i staff newid eu shift, lle bo hynny'n bosibl. Os oes bwlch o hyd, bydd y nyrs â gofal yn uwch gyfeirio hyn i'r uwch nyrs ar ddyletswydd a fydd yn ystyried cynnig oriau ychwanegol neu oramser i staff lenwi'r bwlch ac a fydd yn ystyried y posibilrwydd o symud staff o gwmpas rhwng wardiau ac adrannau. Mae uwch nyrs ar ddyletswydd 24 awr y dydd, 7 diwrnod yr wythnos ar bob safle ysbyty y mae ei rôl yn cynnwys rheoli staff nyrsio a sicrhau bod y lefelau staff nyrsio yn cael eu cynnal. Bydd yr uwch nyrs hefyd yn ystyried a oes angen i ni ddefnyddio staff o'n banc nyrsys ysbyty neu o asiantaeth nyrsio. Os yw'r bwlch mewn staff yn dal heb ei ddatrys, bydd yr uwch nyrs yn trosglwyddo hyn i'r uwch reolwr nyrsio ac yn trafod pa gamau pellach y mae angen eu hystyried.

Yn y tymor byr, efallai y bydd yn rhaid i nyrsys ar y ward weithio mewn ffordd wahanol a chanolbwyntio ar ofal hanfodol i gynnal diogelwch cleifion.

Beth mae'n ei olygu os oes mwy o staff nag y mae'r lefel staff nyrsio yn gofyn amdanynt ar ddyletswydd ar shift?

Mae prif nyrs y ward / nyrs â gofal / rheolwr ward ac uwch nyrs yn asesu anghenion y cleifion ar y ward yn barhaus, ac efallai y bydd mwy o staff ar ddyletswydd yn y ward oherwydd cynnydd yn anghenion gofal cleifion, er enghraifft, lle gallai fod angen claf gofal nyrsio un i un neu lle mae claf wedi mynd yn fwy sâl. Ar yr achlysuron hyn, a lle bo angen,

gellir gofyn i staff weithio oriau ychwanegol neu oramser i lenwi'r bwch, neu fel arall gellir gofyn am staff dros dro.

I gael mwy o wybodaeth am lefelau staff yn ein hysbytai neu os oes gennych unrhyw bryderon neu gwestiynau am lefel staff nyrsio neu'r gofal rydych chi'n ei dderbyn ar y ward yna siaradwch â'r prif nyrs ar y ward / nyrs â gofal / rheolwr ward

Atodiad 12: Cwestiynau cyffredin hawdd eu darllen i gleifion

Hawdd i'w ddarllen

Ynglŷn â lefelau staff nyrzio

Beth mae Deddf Lefelau Staff Nyrzio (Cymru) 2016 yn ei olygu i fi?

Dyma fersiwn hawdd i'w darllen gan GIG Cymru o **'Beth mae Deddf Lefelau Staff Nyrzio (Cymru) 2016 yn ei olygu i fi ar ward pediatrig i gleifion mewnol? – Cwestiynau Cyffredin'**

Ionawr 2019

Sut i ddefnyddio'r ddogfen hon

Fersiwn hawdd i'w darllen yw hon. Mae'r geiriau a'u hystyr yn hawdd i'w darllen a'u deall.

Efallai y bydd angen cymorth arnoch chi i ddarllen a deall y ddogfen hon. Gofynnwch i rywun rydych chi'n ei adnabod i'ch helpu chi.

Pan fydd y ddogfen yn dweud **ni**, mae'n golygu **GIG Cymru**. Am fwy o wybodaeth, cysylltwch â:

Cafodd y ddogfen hon ei chreu fel fersiwn hawdd gan **Hawdd ei Ddeall Cymru** drwy ddefnyddio **symbolau lluniau**.

Beth mae lefelau staff nyrzio yn ei olygu?

Mae **lefelau staff nyrzio** yn golygu nifer y nyrsys sydd eu hangen i ofalu am gleifion yn iawn ac yn ddiogel.

Efallai y byddwch yn gweld staff gofal iechyd eraill yn gweithio yn y wardiau. Er enghraifft, ffisiotherapyddion sy'n helpu pobl i symud o gwmpas.

Beth yw Deddf Lefelau Staff Nyrzio (Cymru) 2016?

Daeth **Deddf Lefelau Staff Nyrzio** i rym yng Nghymru ym mis Mawrth 2016.

Mae'n golygu bod **rhaid** i fyrddau iechyd wneud yn siŵr bod digon o nyrsys ar wardiau pediatrig i gleifion mewnol er mwyn gofalu am gleifion yn ddiogel.

Sut mae penderfynu ar lefelau staff nyrsio pob ward?

Efallai y bydd lefelau staff nyrsio ar gyfer pob ward yn wahanol. Mae'n dibynnu ar nifer y cleifion ar y ward.

Mae hefyd yn dibynnu ar anghenion y cleifion. Er enghraifft, pa fath o ofal nyrsio sydd ei angen arnyn nhw.

I'n helpu i benderfynu faint o nyrsys sydd eu hangen ar gyfer pob ward, rydym yn edrych ar 3 peth:

- beth yw barn y nyrsys
- pa mor sâl yw'r cleifion a faint o ofal sydd ei angen arnyn nhw
- ansawdd a diogelwch y gofal ym mhob ward.

Pwy sy'n penderfynu ar lefelau staff nyrso ar gyfer pob ward?

Y **Cyfarwyddwr Gweithredol Nyrso** sy'n gyfrifol am benderfynu ar lefelau staff nyrso ar gyfer pob ward.

Maen nhw'n siarad gyda'r fîm nyrso ar gyfer pob ward cyn gwneud penderfyniad.

Pa mor aml y mae lefelau staff nyrso yn cael eu gwirio?

Dylid gwirio lefelau staff nyrso ar gyfer pob ward pediatrig i gleifion mewnol:

- bob **6 mis**
- pan fydd rhywbeth yn newid ar y ward. Er enghraifft, os yw nifer y gwelyau sy'n cael eu defnyddio ar y ward yn newid
- os yw'r fîm nyrso yn credu bod angen gwirio'r lefelau unwaith eto am ryw reswm.

Sut bydd wardiau yn gwneud yn siŵr bod ganddyn nhw y lefelau staff nyrso cywir?

Bydd y **brif nyrs** yn gwneud cynllun staff drwy edrych ar faint o staff nyrso sydd angen bod ar y ward.

Os nad oes digon o nyrsys, bydd y brif nyrs yn siarad gyda'r **uwch nyrs**. Efallai y byddan nhw'n talu am nyrsys ychwanegol i weithio yn y ward er mwyn gwneud yn siŵr bod yna ddigon.

Sut mae cael gwybod mwy?

Os oes gennych unrhyw gwestiynau am lefelau staff nyrso ar y ward hon, siaradwch â:

- Rheolwr y Ward
- Prif Nyrs y Ward neu
- Y Prif Nyrs